

REALIZACJA
POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO
ZA ROK 2023

- I. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie za 2023 rok.**
- II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024.**
- III. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2024.**
- IV. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Świebodzińskim za 2023 rok.**

Świebodzin, marzec 2024r.

I

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie za 2023 rok

Świebodzin, marzec 2024 r.

SPIS TREŚCI	3
WSTĘP	4
<u>I. Udoskonalenie systemu pomocy społecznej na terenie powiatu</u>	10
I.I. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	10
1. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych	10
2. Programy naprawcze, prace remontowe, organizacja i udział w imprezach sportowych, kulturalno -oświatowych oraz działalność wychowawcza w Domu Dziecka	13
3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą	18
<u>II. Łagodzenie skutków patologii społecznej</u>	20
<u>II.I. Rodziny zastępcze</u>	20
1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci	20
2. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego w 2023 roku	27
3. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność w rodzinie zastępczej.....	28
4. Wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych i biologicznych	29
<u>III. Interwencja kryzysowa i poradnictwo psychologiczne</u>	31
<u>IV. Domy Pomocy Społecznej</u>	31
1. Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Świebodzińskiego	31
2. Działalność opiekuńcza oraz kulturalno – oświatowa w Domach Pomocy Społecznej.....	41
3. Liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej	47
<u>V. Pomoc cudzoziemcom</u>.....	49
<u>VI.Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową</u>.....	50
<u>VII. Realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”</u>.....	52
<u>VIII. Uaktywnienie osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację zawodową i społeczną</u>	52
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz inne instytucje.....	53
2. Warsztaty terapii zajęciowej.....	60
3. Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno – Wypoczynkowego „PAŁAC” w Przełazach.....	68
Zakończenie	70

W S T Ę P

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Świebodzińskim została opracowana w październiku 2010r. i obejmuje kierunki rozwoju pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom i rodzinom na lata 2011-2025.

Nawiązując do art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej. W związku z powyższym przedkłada się niniejsze sprawozdanie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie działa od 01.01.1999r. Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 z późn. zm.) zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wykonuje zadania powiatu, które zostały zawarte w art. 19 i 20 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w art. 35 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 44), w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024, poz. 177 z późn. zm.), a także szeregu innych ustaw, np. ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”*. Nadrzędnym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami; prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;

- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 7) realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;
- 8) prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 9) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 10) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 11) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 12) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 13) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 14) sporządzanie w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 15) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.
- 16) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 17) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 18) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
 - 19) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
 - 20) zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- Środki na realizację zadań, o których mowa w pkt 16-20, zapewnia budżet państwa.

Zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - grup wsparcia;
 - specjalistycznego poradnictwa;
- 8) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 9) wprowadzanie danych do rejestru o osobach pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka oraz zakwalifikowanych do pełnienia wyżej wymienionych funkcji, ich aktualizacja i usuwanie;
- 10) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 11) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 13) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego w terminie:
 - do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

- do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 14) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi;
- 15) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy tj. cudzoziemców mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej i uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 16) finansowanie:
- wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,
 - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
 - dotyczących osób, posiadających obywatelstwo polskie niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i osób umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych.

Środki na realizację zadań, o których mowa w pkt 14-16, zapewnia budżet państwa.

Ponadto na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 44) samorząd powiatowy jest również odpowiedzialny za realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz zawodowej osób niepełnosprawnych, do czego także nawiązuje niniejsze sprawozdanie.

Zgodnie z art. 35a ust.2 pkt 1-2 cytowanej ustawy zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowe Urzędy Pracy, natomiast z zakresu rehabilitacji społecznej przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Do ustawowych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
- rehabilitacji społecznej,

- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 4) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób;
- 7) dofinansowanie:
 - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - zmiany samodzielnego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali (Dz. U. z 2021r. poz. 1048 oraz z 2023 r. poz. 1688), dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania w tym lokalu lub w budynku racjonalnych usprawnień, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.
- 9) zlecanie zadań zgodnie z art. 36 tj. zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane na zlecenie Funduszu przez fundacje oraz organizacje pozarządowe;

Poniższy materiał przedstawia realizację poszczególnych zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w 2023 roku, informację z działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie oraz opis działalności Punktu Informacyjnego ds. Osób Niepełnosprawnych przy Starostwie Powiatowym.

Integralną częścią niniejszego sprawozdania jest Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024 (część II), Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2024 (część III) oraz sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Świebodzińskim w 2023 roku (część IV), które zostało opracowane przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie.

I. UDOSKONALENIE SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE POWIATU

W Centrum wykonywane są zadania ustawowe powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

I.I. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

1. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych

Na terenie Powiatu na dzień 31 grudnia 2023r. funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego (4 placówki każda dla 14 osób) oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Świebodzinie.

Na podstawie postanowień sądu do placówek opiekuńczo – wychowawczych skierowano w 2023 roku 8 dzieci, tj. o 12 dzieci mniej niż w roku 2022.

Tabela nr 1. Skierowania dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych w latach 2021-2023.

Lp.	Skierowania dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych	2021r.	2022r.	2023r.
1.	Liczba skierowanych dzieci	13	20	8

Zgodnie z art. 193. ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym - w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie, co 12 miesięcy sprawdza sytuację rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie zebranego materiału dowodowego wydawane są decyzje o odpłatności, o odstąpieniu od ustalenia odpłatności, zmieniające wysokość odpłatności, uchylające oraz wygaszające. W 2023 roku wydano 53 decyzje administracyjne z zakresu ustalania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto tut. Centrum wszczyna postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w placówce každorazowo, w przypadku:

- przeniesienia dziecka z jednej placówki do drugiej – co wiąże się ze zmianą średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka,

- zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub zdrowotnej – o której osobiście powiadamia rodzic.

Tabela nr 2. *Odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w 2023r.*

Lp.	Odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	Liczba dłużników	Wysokość należności wraz z odsetkami	Kwota uzyskanych odpłatności
		stan na 31.12.2023r.		
1.	Rodzice/opiekunowie wobec których ustalono odpłatność	79	14 769 080,46	3 449,02

Wysokość należności wraz z odsetkami wykazana w powyższej tabeli zawiera odsetki w kwocie 4 779 957,27 zł. W kwocie uzyskanych odpłatności ujęto wyegzekwowaną należność z urzędu skarbowego, komornika w wysokości 2 533,89 zł oraz wpłat dłużników w kwocie 915,13 zł.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Uchwały Nr XLVII/350/2023 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 26 kwietnia 2023r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, odstępuje się od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców lub z urzędu. Podstawą wydania decyzji jest sytuacja rodzinna, dochodowa, majątkowa osób zobowiązanych. Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej następuje, gdy dochód osoby zobowiązanej lub dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej nie przekracza lub jest równy 400% kryterium dochodowego określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 poz. 1296) kryterium dochodowe od 1 stycznia 2022 na osobę w rodzinie wynosi 600,00 zł (400% - 2 400,00 zł), a dla osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł (400% - 3 104,00 zł).

Na dzień 31.12.2023r. w czterech Domach Dziecka w Świebodzinie przebywało 58 dzieci, z tego 8 wychowanków pochodzących z innych powiatów.

Zgodnie z art. 191 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w placówce opiekuńczo-wychowawczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka.* W myśl art. 191 ust. 4 cytowanej wyżej ustawy *powiat, na którego terenie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza*

przyjmująca dziecko zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka przed skierowaniem porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie. Wydatki na utrzymanie dziecka są rozumiane, jako miesięczny koszt utrzymania w placówce zgodny z obwieszczeniem Starosty Powiatu.

Do dnia 31 marca danego roku w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłaszane są przez starostę średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na tej podstawie tut. Centrum wszczyna postępowanie administracyjne wobec wszystkich rodziców biologicznych w związku ze zmianą średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

Od 1 marca 2023 roku średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domach Dziecka w Świebodzinie wynosi:

- 1) Dom Dziecka Nr 1 w Świebodzinie – 5 224,43 zł
- 2) Dom Dziecka Nr 2 w Świebodzinie – 5 922,55 zł
- 3) Dom Dziecka Nr 3 w Świebodzinie – 5 580,33 zł
- 4) Dom Dziecka Nr 4 w Świebodzinie – 5 467,22 zł

Tabela nr 3. Wydatki powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2022-2023.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2022r.	Kwota wydatków w 2023r.
1.	Powiat Międzyrzecki	365 000,76 zł	400 383,52zł
2.	Powiat Nowosolski	145 584,06 zł	195 576,78 zł
RAZEM		510 584,82 zł	595 960,30 zł

W roku sprawozdawczym Powiat Świebodziński na mocy zawartych 9 Porozumień otrzymał od innych powiatów zwrot kosztów utrzymania za 9 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Świebodzinie.

W myśl art. 191 ust. 10 wyżej cytowanej ustawy *w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w placówce ponosi odpowiednio wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w wysokości:*

- 1) *10% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w placówce,*
- 2) *30% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w placówce,*

3) 50% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w placówce.

Tabela nr 4. Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2022-2023.

Lp.	Gmina	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych z danej gminy		Kwota wydatków w 2022r.	Kwota wydatków w 2023r.
		2022r.	2023r.		
1.	Gmina Świebodzin	35	37	660 420,43 zł	806 051,00 zł
2.	Gmina Łagów	5	5	71 077,45 zł	114 335,14 zł
3.	Gmina Skąpe	8	8	193 543,25 zł	180 517,14 zł
4.	Gmina Zbąszynek	1	1	21 866,70 zł	34 903,67 zł
5.	Gmina Lubrza	0	0	0 zł	0 zł
6.	Gmina Szczaniec	2	2	4 044,52 zł	22 808,91 zł
RAZEM		51	53	950 952,35 zł	1 158 615,86 zł

W roku 2023 zwiększyła się o 2 osoby liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, za których utrzymanie Gminy z terenu powiatu świebodzińskiego ponosiły wydatki. Z powyżej przedstawionych danych wynika, że wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych zwiększyły się o 207 663,51 zł w stosunku do roku poprzedniego.

W roku 2023 placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 7 wychowanków, z czego: 1 małoletnia wychowanka powróciła do rodzica biologicznego, 1 małoletnia wychowanka została adoptowana, a 5 pełnoletnich osób usamodzielniało się.

2. Programy Naprawcze, prace remontowe, organizacja i udział w imprezach sportowych, kulturalno-oświatowych oraz działalność wychowawcza w Domach Dziecka

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej formami instytucjonalnej pieczy zastępczej są:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawcze typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego (powiat),
- 2) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne (samorząd województwa),

- 3) interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem ma na celu ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych. Placówki te mają być małymi (do 14 dzieci), mieć charakter przejściowy, nastawionymi na opiekę i wychowanie dzieci starszych (powyżej 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Do placówek mają być również kierowane dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej, dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Domy Dziecka w Świebodzinie:

Realizacja zadań wynikających z Programu Naprawczego DDz w Świebodzinie

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Świebodzinie.

Liczba miejsc w placówkach przedstawiała się następująco:

- 1) Dom Dziecka Nr 1 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 2) Dom Dziecka Nr 2 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 3) Dom Dziecka Nr 3 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 4) Dom Dziecka Nr 4 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków.

Zrealizowane prace remontowe

W roku sprawozdawczym poniesiono wydatki związane z następującymi remontami:

Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świebodzinie:

- 1 500,00 zł naprawa oświetlenia na terenie placówki,
- 1 950,00 zł naprawa samochodu służbowego,
- 489,54 zł naprawa kserokopiarki

Dom Dziecka Nr 1:

- 4 157,40 zł naprawa kotła centralnego ogrzewania
- 480,00 zł naprawa urządzeń AGD (zmywarka)
- 2 583,00 zł naprawa instalacji centralnego ogrzewania

Dom Dziecka Nr 2:

- 1 845,00 zł naprawa centralnego ogrzewania

Dom Dziecka Nr 3:

- 954,51 zł naprawa drobnego sprzętu AGD - naprawa pralki
- 3 075,00 zł naprawa instalacji centralnego ogrzewania

Dom Dziecka Nr 4:

- 590,00 zł naprawa sprzętu AGD (pralki i zmywarki)

Dokonane zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia

Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świebodzinie:

- zakupiono komputer stacjonarny łącznie z monitorem na kwotę 4 671,38 zł
- zakupiono 2 telefony komórkowe służbowe na łączną kwotę 1 759,88 zł

Dom Dziecka Nr 1:

- wydatkowano 4 709,00 zł na zakup płyty indukcyjnej, szafki na obuwia i pozostałych mebli

Dom Dziecka Nr 2:

- wydatkowano 7 321,00 zł na zakup 2 zmywarek, tapczanu, biurka, fotela, kanapy i konsoli do gier

Dom Dziecka Nr 3:

- 3 399,98 zł zakupiono 2 pralki automatyczne

Dom Dziecka Nr 4:

- 1 893,00 zł zakupiono konsolę do gier

W roku 2023 Domy Dziecka pozyskały dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych w wysokości łącznej 31 431,96 zł z tytułu:

Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świebodzinie:

- nie pozyskano w 2023 roku

Dom Dziecka Nr 1:

- otrzymano w ramach darowizny środki finansowe w wysokości 3 000,00 zł od RECARO AIRCRAFT
- 4 500,00 zł świadczenie DOBRY START

Dom Dziecka Nr 2:

- 3 900,00 zł świadczenie DOBRY START
- darowizna w wysokości 2 500,00 zł od RECARO AIRCRAFT
- wpłata darowizny na rzecz domu dziecka przez osobę prywatną w wysokości 400,00 zł

Dom Dziecka Nr 3:

- 3 900,00 zł świadczenie DOBRY START
- 2 500,00 zł otrzymano darowiznę od firmy RECARO AIRCRAFT
- 4 631,96 zł otrzymano darowiznę od Parafialnego Zespołu CARITAS

Dom Dziecka Nr 4:

- 3 600,00 zł świadczenie DOBRY START
- otrzymano darowiznę w postaci środków finansowych w wysokości 2 500,00 zł od firmy RECARO AIRCRAFT

Na dzień 31 grudnia 2023r. Powiat Świebodziński posiadał zezwolenia Wojewody Lubuskiego na prowadzenie placówek:

- 1) Decyzja Nr PS-I.9423.10.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 1 ul. Słoneczna 48, 66-200 Świebodzin,
- 2) Decyzja Nr PS-I.942.11.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 2 ul. Słoneczna 50, 66-200 Świebodzin,
- 3) Decyzja Nr PS-I.942.12.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 3 ul. Słoneczna 52, 66-200 Świebodzin,
- 4) Decyzja Nr PS-VIII.9423.8.2018.MDzi z dnia 29.10.2018 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 4 ul. Słoneczna 46, 66-200 Świebodzin.

Imprezy sportowe, kulturalno-oświatowe, rozrywkowe

Na terenie Domów Dziecka były organizowane imprezy okolicznościowe z okazji Dnia Dziecka, Zakończenia Lata, Mikołajek, Andrzejek, 18-stych urodzin wychowanków itp. Wychowankowie uczestniczyli również w organizowanych przez placówkę lub szkołę wycieczkach, obozach, koloniach oraz innych okolicznościowych imprezach i uroczystościach poza placówką.

Działalność wychowawcza

W roku 2023 przyjęto do Domów Dziecka w Świebodziźnie łącznie 11 wychowanków w tym:

- z domu rodzinnego - 7 osób;
- z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 1 osoba;
- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 4 na Dom Dziecka nr 1 – 1 osoba;
- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 2 na Dom Dziecka nr 3 – 1 osoba;
- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 4 na Dom Dziecka nr 2 – 1 osoba.

W roku 2023 opuściło Domy Dziecka w Świebodziźnie łącznie 10 wychowanków w tym:

- powróciło do domu rodzinnego - 1 osoba;
- usamodzielniało się - 5 osób;
- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 4 na Dom Dziecka nr 1 – 1 osoba;
- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 2 na Dom Dziecka nr 3 – 1 osoba;

- z przeniesienia z Domu Dziecka nr 4 na Dom Dziecka nr 2 – 1 osoba;
- adopcja – 1 osoba.

W 2023r. Domy Dziecka nie zawierały z rodzinami biologicznymi kontraktów socjalnych, m.in. dlatego, iż współpraca z rodziną biologiczną ograniczała się do stosowania się przez rodziców do wytycznych udzielanych przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą – najczęściej brak było koncepcji i działań ze strony rodzin na rzecz dzieci czy propozycji współpracy z ich strony. Inicjatywa i podejmowane działania dla dobra dzieci niemal w każdym przypadku, wychodziły ze strony Domu Dziecka w Świebodzinie. Natomiast postawa niektórych rodziców była przede wszystkim roszczeniowa i pretensjonalna. Większość rodziców nie wstawiała się także na spotkania dot. okresowej oceny sytuacji dzieci, odbywające się 2 razy w roku celem m.in. określenia możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego, współpracy z placówką, omówienia sytuacji i potrzeb dzieci przebywających w placówce.

Osoby odpowiedzialne w placówce za utrzymanie kontaktu z rodzinami wychowanków oraz ew. zawieranie kontraktów socjalnych pracowały w 2023r. poprzez:

- 1) częste wizyty domowe podczas przebywania dzieci na przepustkach stałych oraz czasowych (sprawdzanie warunków socjalno – bytowych, stanu dzieci i rodziców);
- 2) konieczność uzyskania zgody rodziców w sytuacji ograniczenia władzy rodzicielskiej (np. w sytuacjach zdrowotnych, wyboru szkoły, skierowania na badania i innych ważnych wymagających zgody rodziców);
- 3) pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- 4) pomocy w sporządzaniu wniosków do sądu o udzielenie przepustki;
- 5) udzielanie poradnictwa (w zakresie np. uzyskania pomocy w przypadku przemocy domowej, braku zaradności życiowej, uzyskania pomocy materialnej z instytucji na terenie naszego powiatu itp.);
- 6) rozmowy na temat bieżącej sytuacji rodziny, spraw dotyczących edukacji dziecka, jego stanu zdrowia oraz problemów wychowawczych.

Praca z rodzinami przedstawia się następująco:

- 1) wizyty domowe u rodziców dzieci w razie urlopowania, udzielania przepustek dzieciom;
- 2) indywidualna pomoc dla rodziców w załatwianiu spraw urzędowych tj. prowadzenie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu przyznawania zasiłków celowych i okresowych w okresie pobytu dzieci w domu rodzinnym na przepustce, pomoc w redagowaniu pism do Sądu o udzielenie przepustki oraz innych pism związanych z załatwieniem spraw urzędowych;
- 3) współpraca z parafiami z których pochodzą wychowankowie placówek;
- 4) motywowanie rodziców do współuczestniczenia w edukacji szkolnej ich dzieci poprzez kontakty z nauczycielami i wychowawcami klas szkolnych, do których uczęszczają wychowankowie oraz uczestniczenie w zebraniach szkolnych; mobilizowanie rodziców do odprowadzania/przeprowadzania dzieci do/ze szkół, do/od lekarza itp.
- 5) zapraszanie rodziców na uroczystości okolicznościowe związane np. z pasowaniem na przedszkolaka, pasowania pierwszoklasisty, Dzień Matki i Dzień Ojca itp.;

- 6) zapraszanie rodziców na Rekwalifikację 2 x w roku celem omówienia sytuacji dzieci i możliwości powrotu do rodziny biologicznej
- 7) objęcie rodziców poradnictwem psychologicznym i pedagogicznym na terenie placówek;
- 8) nieustanna pedagogizacja rodziców pod kątem częstszych wizyt u dzieci, podtrzymywania więzi emocjonalnych z dziećmi, uczestniczenia w edukacji szkolnej; regulowaniu ich sytuacji zdrowotnej, prawnej urzędowej; pamiętaniu o urodzinach oraz innych ważnych wydarzeniach w życiu dzieci;
- 9) w przypadku ustabilizowania sytuacji rodzinnej rodziców dzieci wspieranie rodziców w występowaniu przez nich do Sądu Rodzinnego o przywrócenie pełni władzy rodzicielskiej i powrót dziecka do domu rodzinnego.

W placówkach opiekuńczo - wychowawczych na dzień 31.12.2023r. zatrudnionych było łącznie 20 wychowawców:

- 1) Dom Dziecka Nr 1:5 wychowawców (5 x 1 etat),
- 2) Dom Dziecka Nr 2:5 wychowawców (5 x 1 etat),
- 3) Dom Dziecka Nr 3:5 wychowawców (5 x 1 etat),
- 4) Dom Dziecka Nr 4:5 wychowawców (5 x 1 etat).

Ponadto na dzień 31.12.2023r. zatrudnieni byli:

- dyrektor - 1 etat,
- z-ca dyrektora - 1 etat;
- pracownik socjalny - 1 etat;
- psycholog - 1 etat;
- pracownicy administracji - 1 etat;
- pracownicy obsługi - 4 etaty.

Ogólna liczba osób zatrudnionych wyniosła 29 osób , co w przeliczeniu na etaty stanowiło 29.

3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą.

Na podstawie art. 140 ust. 1 w powiązaniu z art. 141 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w przypadku, gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Pomoc powyższa przysługuje osobie usamodzielnianej, która przebywała w placówce opiekuńczo - wychowawczej co najmniej rok.*

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosi **nie mniej niż 681,00 zł** miesięcznie niezależnie od wysokości dochodu osoby usamodzielnianej.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie w przypadku osoby opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawczą wynosi:

- a) nie mniej niż 8 968,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 4 486,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 2 244,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 2 039,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 4 077,00 zł.

Wychowankowie, którzy opuścili placówkę opiekuńczo-wychowawczą przed dniem 1 stycznia 2012r. podlegają dotychczasowym przepisom ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisami art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej, dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie,
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia,
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jednym z warunków otrzymania pomocy na usamodzielnienie, a także na kontynuowanie nauki jest złożenie przez wychowanka wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i jego realizacja.

Wobec tego dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zatwierdza opracowany przez osobę usamodzielnianą i jej opiekuna indywidualny program usamodzielnienia oraz akceptuje wypłaty należnych świadczeń pieniężnych (Tabela nr 5).

W 2023 roku wydano 17 decyzji administracyjnych z zakresu przyznawania świadczeń związanych z usamodzielnieniem wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 5. Wypłacone świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2023r.

Lp.	Rodzaj pomocy	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba osób otrzymujących świadczenie
1.	pomoc pieniężna na usamodzielnienie	36 987,00 zł	5
2.	pomoc na zagospodarowanie	13 666,00 zł	3
3.	pomoc na kontynuowanie nauki	39 392,09 zł	6
RAZEM		90 045,09 zł	14

W roku sprawozdawczym Powiat Świebodziński na mocy 2 zawartych Porozumień poniósł koszt utrzymania 2 wychowanków umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu w wysokości 182 357,34 zł.

II. ŁAGODZENIE SKUTKÓW PATOLOGII SPOŁECZNEJ

II.I. Rodziny zastępcze

1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Zgodnie z w/w ustawą piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona (rodzeństwo lub dziadkowie),
 - b) niezawodowa (krewni, powinowaci, osoby niespokrewnione z dzieckiem),
 - c) zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna.
- 2) rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego, który przesyła postanowienie o ustanowieniu rodziny zastępczej do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie dziecka przyznaje się od dnia faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej.

Od dnia 1 czerwca 2023r. rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 899,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 2) 1 361,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 274,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Ponadto:

- 1) rodzina zastępcza zawodowa może otrzymać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu,
- 2) rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- 3) rodzina zastępcza może otrzymać świadczenie na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- 4) rodzina zastępcza zawodowa może otrzymać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

W roku 2023 na podstawie Zarządzenia nr 7/18 Starosty Świebodzińskiego z dnia 17 stycznia 2018r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie rodziny zastępcze zawodowe, w których było powyżej 3 dzieci składały wnioski o środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego. Zgodnie z zapisem §2 ust. 1 w/w zarządzenia środki finansowe przysługują za miesiąc złożenia wniosku w wysokości do 300,00 zł. Łączna kwota wydatków na ten cel w roku 2023 wyniosła 10 500,00 zł. Dodatkowo wypłacone były środki remontowe w łącznej wysokości 12 468,13 zł 5 rodzinom zawodowym.

Na wniosek rodziny zastępczej może być także udzielone **jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.** (Tabela nr 6)

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, na ich wniosek są wspierane przez rodziny pomocowe.

Tabela nr 6. Udzielone w roku 2023 jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci

Lp.	Liczba rodzin zastępczych, które otrzymały świadczenie	Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	Łączna kwota wypłaconych jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z przyjęciem dziecka do rodziny (zł)
1.	4	6	8 955,84

Liczbę zawiązanych w roku sprawozdawczym rodzin zastępczych i liczbę umieszczonych w nich dzieci obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Liczba zawiązanych w roku 2023 rodzin zastępczych

Lp.	Liczba zawiązanych rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
1.	18	21

Na dzień 31 grudnia 2023r. w powiecie świebodzińskim funkcjonowało łącznie 71 rodzin zastępczych (w tym: 2 zawodowe o charakterze pogotowia i 3 zawodowe), w których opiekę znalazło 101 dzieci. (Tabela nr 8).

Tabela nr 8. Rozmieszczenie rodzin zastępczych wg stanu na dzień 31.12.2023 roku (w tym rodziny zawodowe)

Lp.	Gmina	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
1.	Świebodzin	36	50
2.	Łagów	7	14
3.	Zbąszynek	8	9
4.	Skąpe	10	11
5.	Szczaniec	5	11
6.	Lubrza	5	6
RAZEM		71	101

Kwoty wypłaconych w roku sprawozdawczym **świadczeń dla rodzin zastępczych** przedstawia tabela nr 9.

Świadczenia dla rodzin zastępczych były udzielane na podstawie decyzji administracyjnych.

W roku 2023 wydano 193 decyzje administracyjne z zakresu przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych.

Wydano również 17 decyzji administracyjnych dot. wychowanków rodzin zastępczych, będących w procesie usamodzielnienia.

Tabela Nr 9. Wypłacone świadczenia dla rodzin zastępczych w 2023r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej	557 309,73
2.	Jednorazowe świadczenia w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej spokrewnionej	5 979,84
3.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej	325 277,42
4.	Jednorazowe świadczenie w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej niezawodowej	2 976,00
5	Świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej	366 488,13
6.	Jednorazowe świadczenie w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej zawodowej	0,00
7.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie pomocowej	3 460,07
8.	Wynagrodzenie rodziny pomocowej wraz ze składkami ZUS	1 936,64
9.	Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wraz ze składkami ZUS	155 432,51
10.	Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych wraz ze składkami ZUS	162 744,71
11.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych do sprawowania opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych	136 943,75
12.	Środki remontowe	12 468,57
13.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	10 500,00

14.	Dofinansowanie do wypoczynku	100,00
15.	Koszt utrzymania dzieci z powiatu świebodzińskiego w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu - Porozumienia	302 900,82
16.	Psycholog	36 000,00
17.	Informatyk	3 841,77
RAZEM		2 084 359,96

W 2023r. na terenie powiatu funkcjonowały 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w trakcie 2023r. przebywało w nich 14 dzieci, z tego troje dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

W 3 rodzinach zastępczych zawodowych w roku 2023 przebywało łącznie 13 dzieci.

W roku sprawozdawczym utworzono 18 rodzin zastępczych. W rodzinach tych umieszczono 21 dzieci.

W roku sprawozdawczym rozwiązało się 9 rodzin zastępczych, 3 z powodu usamodzielnienia się wychowanków, 2 z powodu powrotu dziecka pod opiekę rodziców biologicznych, 1 rodzina została rozwiązana z powodu śmierci, 2 rodziny zrezygnowały z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, 1 rodzina została rozwiązana w związku ze zgłoszeniem przemocy.

PCPR na bieżąco współpracuje z Sądem Rodzinnym w indywidualnych sprawach dotyczących rodzin zastępczych już funkcjonujących jak też rodzin będących dopiero w procesie ustanawiania.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie rodzice oraz najbliższa rodzina składają wnioski o wyznaczenie terminu spotkania z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych – najczęściej zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Termin spotkania konsultowany jest zarówno z rodziną zastępczą jak i biologiczną. Spotkania odbywają się w pokoju terapeutycznym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie dostosowanym do potrzeb dzieci i rodzin. Ponadto rodziny biologiczne umawiają się na spotkania z dziećmi we własnym zakresie z rodzicami zastępczymi.

Zgodnie z art. 193. ust.1 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy - za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie, co 12 miesięcy sprawdza sytuację rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Na podstawie zebranego materiału dowodowego wydawane są decyzje administracyjne o ustaleniu odpłatności; o odstąpieniu od ustalenia odpłatności; zmieniające

wysokość odpłatności; uchylające postępowanie w sprawie ustalenia odpłatności; decyzje dot. rozłożenia odpłatności na raty oraz umarzające. W 2023. tut. Centrum wystawiło 98 decyzji w powyższym zakresie.

Tabela nr 10. *Odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2023r.*

Lp.	Odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba dłużników	Wysokość należności wraz z odsetkami	Kwota uzyskanych odpłatności
1.	Rodzice wobec których ustalono odpłatność	137	6 409 001,85	60 815,16

Wysokość należności wraz z odsetkami wykazana w powyższej tabeli zawiera odsetki w kwocie 1 928 431,65 zł. W kwocie uzyskanych odpłatności ujęto wyegzekwowaną należność z urzędu skarbowego, komornika w wysokości 5.966,59 zł oraz wpłaty dłużników w kwocie 54 848,57 zł.

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 11. *Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2022-2023 w podziale na rodzaj rodzin.*

Lp.	Rodzaj rodziny	Kwota wydatków w 2022 r.	Kwota wydatków w 2023 r.
1.	Zawodowe	274 081,64	309 850,11
2.	Niezawodowe	75 834,07	128 175,29
3.	Spokrewnione	127 772,18	180 710,56
RAZEM		477 687,89	618 735,96

W roku 2023 wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych były wyższe o 141 048,07 zł w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela nr 12. Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2022-2023.

Lp.	Gmina	Kwota wydatków w 2022r.	Kwota wydatków w 2023 r.
1.	Miasto i Gmina Świebodzin	344 631,77	466 787,09
2.	Gmina Łagów	34 339,26	28 878,61
3.	Gmina Skąpe	42 042,09	37 814,64
4.	Gmina Szczaniec	35 780,37	42 122,48
5.	Gmina Zbąszynek	11 806,61	20 103,14
6.	Gmina Lubrza	9 087,79	23 029,99
RAZEM		477 687,89	618 735,95

W roku 2023 największe wydatki za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poniosła Gmina Świebodzin.

Tabela nr 13. Wydatki powiatów za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2022-2023.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2022 r.	Kwota wydatków w 2023 r.
1.	Powiat Zielonogórski	17 927,06	15 765,96
2.	Miasto Zielona Góra	0,00	5 718,58
3.	Powiat Żarski	9 965,90	16 124,72
4.	Powiat Sulęciński	15 310,00	13 033,97
5.	Powiat Wschowski	2 444,42	0,00
6.	Powiat Drawski	9 225,00	13 149,82
7.	Miasto Poznań	12 033,00	11 725,47
8.	Powiat Słupecki	9 225,00	13 109,07
9.	Powiat Głogowski	0,00	13 883,63

10.	Miasto Leszno	0,00	13 946,78
11.	Powiat Oławski	0,00	8 760,80
12.	Powiat Międzyrzecki	0,00	10 020,62
13.	Powiat Słubicki	0,00	10 016,46
14.	Powiat Żagański	0,00	4 113,27
RAZEM		76 130,38	149 369,15

Tabela nr 14. Wydatki powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem świebodzińskim w latach 2022-2023.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2022 r.	Kwota wydatków w 2023 r.
1.	Powiat Zielonogórski	13 978,00	8 560,59
2.	Powiat Międzyrzecki	15 709,95	0,00
3.	Powiat Piotrkowski	9 225,00	12 966,18
4.	Powiat Głogowski	9 225,00	7 521,00
5.	Powiat Gorzowski	11 858,40	14 413,88
6.	Powiat Krośnieński	0,00	12 078,79
7.	Powiat Kępiński	109 851,90	133 504,97
8.	Miasto Zielona Góra	81 977,08	65 584,80
9.	Powiat Sulęciński	23 203,00	32 557,90
10.	Miasto Gorzów	2 485,83	15 712,71
Razem		277 514,16	302 900,82

W roku 2023 zwiększyła się kwota wydatków powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem świebodzińskim o 25 386,66 zł w porównaniu do roku 2022.

2. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego w 2023 roku.

W roku sprawozdawczym 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie koszty przeprowadzonej egzekucji przez Urząd Skarbowy i komorników wyniosły 191,65 zł.

3. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność w rodzinie zastępczej.

Na podstawie art. 140 ust. 1, w powiązaniu z art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą oraz rodzinny dom dziecka w przypadku, gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Pomoc powyższa przysługuje osobie usamodzielnianej, która przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej przez okres co najmniej 3 lat lub co najmniej rok w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka.

Pomoc na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 681,00 zł miesięcznie niezależnie od wysokości dochodu osoby usamodzielnianej.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną wynosi 4 486,00 zł jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat. W przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinny dom dziecka wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- a) nie mniej niż 8 968,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 4 486,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 2 244,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 2 039,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 4 077,00 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jednym z warunków otrzymania pomocy na usamodzielnienie, a także na kontynuowanie nauki jest złożenie przez wychowanka wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i jego realizacja. Wobec tego Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zatwierdza opracowany przez osobę usamodzielnianą i jej opiekuna indywidualny program usamodzielnienia oraz akceptuje wypłaty należnych świadczeń pieniężnych.

Zgodnie z art. 82 w powiązaniu z art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania, również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności nie dłużej jednak niż do 25. roku życia w przypadku, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz uczy się (z pominięciem osób, które legitymują się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności).

W okresie od stycznia 2023r. do końca grudnia 2023r. wypłacano świadczenia na kontynuowanie nauki dla 5 pełnoletnich osób, świadczenia na zagospodarowanie dla 5 pełnoletnich osób oraz świadczenia na usamodzielnienie dla 5 pełnoletnich osób (byli wychowankowie rodzin zastępczych). Liczbę wychowanków otrzymujących świadczenia w procesie usamodzielnienia i kwoty wypłaconych świadczeń przedstawia tabela nr 15.

Tabela nr 15. Świadczenia dla osób usamodzielniających się w 2023 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba osób, które otrzymały świadczenie
1.	Pomoc na kontynuowanie nauki	34 393,10	57	5
2.	Pomoc na usamodzielnienie	36 971,00	5	5
3.	Pomoc na zagospodarowanie	11 719,00	5	5
RAZEM		83 083,10	67	15

4. Wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych i biologicznych.

W roku sprawozdawczym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie było prowadzone poradnictwo psychologiczne. W Centrum na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog. Wymiar jego czasu pracy wynosił 60 godzin miesięcznie. W ramach pomocy specjalistycznej psycholog udzielił 205 porad. W 2023 roku psycholog wydał 146 ocen dot. funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych w ramach zespołów kwalifikacyjnych, 9 opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzedzonych 3 godzinnymi badaniami psychologicznymi, 2 opinie z wysłuchania dziecka w kwestii przysposobienia, 23 opinie z badań motywacji i predyspozycji. W roku 2023 prowadzonych było 27 terapii.

Tabela nr 16. Sprawozdanie z działalności psychologa 2023r.

Lp.	Liczba świadczonej usługi	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	RAZEM
1.	Liczba przyjętych osób	73	69	68	53	263
2.	Liczba udzielonych porad	60	44	51	50	205
3.	Liczba rodzin, którym udzielono porad	48	35	45	46	174
RAZEM		181	148	164	149	

Tabela nr 17. Liczba rodzin, którym udzielono porad 2023r.

Lp.	Liczba rodzin	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	RAZEM
1.	Rodziny naturalne	24	22	25	20	91
2.	Rodziny zastępcze	24	11	19	19	73
3.	Terapia rodzinna	11	11	7	11	40
RAZEM		59	44	51	50	

Tabela nr 18. Liczba zrealizowanych godzin świadczonych usług psychologicznych 2023r.

Lp.	Miesiąc	Liczba godzin
1.	Styczeń	28
2.	Luty	62
3.	Marzec	59
4.	Kwiecień	62
5.	Maj	57
6.	Czerwiec	67
7.	Lipiec	56
8.	Sierpień	72
9.	Wrzesień	68
10.	Październik	69
11.	Listopad	70
12.	Grudzień	50
RAZEM		720

III. Interwencja kryzysowa i poradnictwo psychologiczne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie przez cały rok 2023 współpracowało z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Równego Traktowania, Rzecznikiem Praw Dziecka w zakresie przyjmowania i przekazywania do innych instytucji z terenu powiatu świebodzińskiego plakatów i ulotek dotyczących zjawiska przemocy. Ponadto ulotki są udostępniane osobom zainteresowanym i lokowane w siedzibie PCPR w miejscu ogólnodostępnym.

W roku 2016 Powiat Świebodziński podpisał porozumienie z Miastem Gorzów Wielkopolski w sprawie wykonywania przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Gorzowie Wielkopolskim usług w zakresie interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Świebodzińskiego. Prowadzona jest współpraca z Policją.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zamieszczone są dane dotyczące Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Na stronie znajduje się również numer telefonu, maile i adres strony Internetowej do Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy Domowej „Niebieska Linia”.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie biorą udział w spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Prowadzona jest stała współpraca z Zespołami.

IV. Domy Pomocy Społecznej

1. Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Świebodzińskiego.

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie na 82 miejsca, przeznaczony dla osób przewlekłe psychicznie chorych.*
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Glinisku na 100 miejsc, przeznaczony dla osób przewlekłe psychicznie chorych (kobiet).*
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Toporowie na 77 miejsc, przeznaczony dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.*

Mieszkańcom zapewnia się zakres usług, który uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca. Świadczone usługi są na wysokim poziomie i uwzględniają wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Zakres usług świadczonych przez Domy jest zgodny ze standardem obowiązujących podstawowych usług. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług Domy organizują zespoły terapeutyczno - opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników Domu. Do zadań zespołów należy w szczególności opracowanie indywidualnych planów wspierania mieszkańców oraz wspólna z mieszkańcem Domu ich realizacja. Mieszkaniec Domu korzysta z usług, których zakres i rodzaj wynika z indywidualnego planu wspierania mieszkańca, opracowanego z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia

mieszkańca. Działania wynikające z indywidualnego planu wspierania mieszkańca koordynuje pracownik Domu, zwany „pracownikiem pierwszego kontaktu”. Pracownicy pierwszego kontaktu działają w ramach zespołów terapeutycznych.

Główne cele funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Domy świadczą usługi:

1/ w zakresie potrzeb bytowych:

- miejsce zamieszkania wyposażone w niezbędne meble i sprzęt,
- wyżywienie w tym również dietetyczne zgodnie ze wskazaniami lekarza,
- odzież i obuwie,
- utrzymanie czystości.

2/ usługi opiekuńcze polegające na:

- udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- pielęgnacji,
- niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

3/ usługi wspomagające polegające na:

- umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
- umożliwieniu realizacji potrzeb religijnych i kulturalnych,
- zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
- podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
- stymulowaniu nawiązania, utrzymania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem,
- wspieraniu działania na rzecz lokalnego środowiska,
- pomocy w umożliwianiu podjęcia pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny,
- terapeutycznym działaniem zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości.

Domy świadczą również usługi:

1/ w zakresie potrzeb zdrowotnych, polegające na:

- umożliwieniu korzystania z przysługujących uprawnień do świadczeń zdrowotnych i zapotrzebowania w leki, artykuły sanitarne i środki pomocnicze oraz przedmioty ortopedyczne,
- zapewnieniu opieki pielęgnacyjnej oraz rehabilitacji leczniczej na poziomie określonym w przepisach w sprawie poziomu obowiązujących świadczeń zdrowotnych w domach pomocy społecznej oraz odrębnych przepisach,

2/ zapewniające dzieciom i młodzieży:

- pobieranie nauki,
- uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjnych,
- uczenie i wychowywanie przez doświadczenie życiowe.

Ponadto Domy zapewniają:

1/ spokój i bezpieczeństwo na terenie Domu,

2/ opiekę w czasie zorganizowanych zajęć poza Domem,

- 3/ godne umieranie a także pomoc w organizacji pogrzebu zgodnie z wyznaniem (w przypadku gdy zmarły mieszkaniec nie ma bliskiej rodziny lub gdy rodzina nie ma możliwości sama zająć się pogrzebem),
- 4/ organizowanie świąt,
- 5/ pomoc w rozwijaniu indywidualnych zainteresowań,
- 6/ pomoc w odbywaniu praktyk religijnych,
- 7/ spożywanie posiłków w warunkach zbliżonych do domowych.

Zakres usług, o których mowa powyżej ustala się uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 734 z późn. zm.) Dom Pomocy Społecznej powinien odpowiadać standardom określonym w niniejszym rozporządzeniu.

Domy Pomocy Społecznej z terenu powiatu świebodzińskiego w 2008 zrealizowały Programy Naprawcze i tym samym osiągnęły wymagane standardy.

Wojewoda Lubuski decyzjami jak niżej wydał zezwolenie na prowadzenie:

- 1) DPS w Jordanowie – Dec. nr PS.IIAKac.9013/19/2001 z dnia 19 grudnia 2008r.
- 2) DPS w Glinisku – Dec. nr PS.I.AKac.9013/1/2009 z dnia 2 lutego 2009r.
- 3) DPS w Toporowie – Dec. nr PS.II.JJaż.9013-6/08 z dnia 16 stycznia 2009r.

Pomimo, że Domy spełniają wymagane standardy Dyrektorzy placówek stale zabiegają o utrzymanie jak najwyższego poziomu, stąd też w dalszym ciągu prowadzą niezbędne prace remontowe.

Zrealizowane prace remontowe i zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia:

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W GLIŃSKU:

- doposażenie pokoi mieszkalnych: dwa tapczany, dwa krzesła, 9 szaf odzieżowych, 5 szafek przyłóżkowych, 5 łóżek rehabilitacyjnych sterowanych elektrycznie wraz z materacem, 5 łóżek rehabilitacyjnych obrotowych z funkcją fotela i pionizacji wraz z materacami, 5 stolików przyłóżkowych;
- zakup sprzętu na wyposażenie kuchni: garnki, bębny, brytfanny, szatkownice, sokowirówkę, Blender, mikser, patelnie, termosy transportowe, szafka na środki czystości, wózek kelnerski, pojemniki stalowe do żywności, deski HCPP do krojenia, podgrzewacz elektryczny, dwie lodówki;
- zakup sprzętu na wyposażenie warsztatu: zamiatarkę, szlifierkę, wyrzynarkę, szafki BHP;
- zakup do szatni pracowników: szafki BHP;

- zakup sprzętów na oddział: 2 wózki rehabilitacyjne transportowo – kąpielowe, 1 krzesło transportowo – ewakuacyjne, 2 szczelne kosze na pampersy, 2 wózki do wywozu brudnej bielizny, 2 myjki elektryczne do mycia okien, czajniki bezprzewodowe;
- zakup sprzętu do administracji sekretariat: drukarkę;
- doposażenie magazynów spożywczych: wózek skrzyniowy transportowy;
- doposażenie gabinetu fizjoterapeutycznego: 1 podpórka rehabilitacyjno – pionizująca;
- zakup sprzętu do gabinetu zabiegowego: termometr, ciśnieniomierz;
- Doposażenie terapii zajęciowej: kosz do koszykówki, dwie kolumny głośnikowe, mikrofon, dwa zestawy mikrofonów nagłownych, laptop, komputer stacjonarny, projektor z ekranem, kamerę, drukarkę;
- doposażenie pralni: 3 regały na odzież.

Pracownicy działu technicznego przeprowadzili prace remontowe i naprawcze na terenie Domu tj.

- odmalowano pokój nr 15 na oddziale II oraz wymieniono instalację elektryczną;
- odmalowano pokój nr 16 na oddziale II oraz wymieniono instalację elektryczną;
- odmalowano pokój nr 21 na oddziale II;
- odmalowano sufit w łazience i w pokoju nr 31 na oddziale III;
- odmalowano pokój nr 27 na oddziale III;
- odmalowano pokój nr 29 na oddziale III, wymieniono podłogę z paneli na panele;
- odmalowano pokój nr 37 na oddziale IV, wymieniono w nim instalację elektryczną oraz podłogę z paneli na płytki;
- odmalowano pokój nr 35 na oddziale IV;
- odmalowano ścianę w pokojach nr 40, 39, 38, 32 na oddziale IV;
- odświeżono ściany w świetlicy na oddziale IV
- wymieniono grzejnik w pomieszczeniu pralni;
- odmalowano i oddzielono część umywalki od szatni pracowników na pralni ścianką działową;
- odmalowano drzwi i ościeżnice na oddziałach II, III, IV
- dokonali na bieżąco napraw awarii pękniętych rur i zaworów wodnych w magazynie chemicznym; w łazience nr 1 przy wannie na oddziale II; w przejściu z kuchni do magazynów spożywczych; w łazience nr 2 na oddziale II; w łazience na oddziale III;
- odmalowano korytarz koło windy oraz wymieniono płyty zabezpieczające ściany przed uderzeniem np. wózkami inwalidzkimi.

Firmy zewnętrzne wykonały:

- modernizacja łazienki na oddziale IV (ze środków PFRON);
- wymiana rur wody ciepłej i zimnej w kaplicy;
- wymiana rur wody ciepłej i zimnej w WC na oddziale II;
- wymiana rur wody ciepłej i zimnej łączącej pralnię mieszkanek z kuchnią;
- remont korytarza na oddziale II;
- malowanie proszkowo poręczy w przejściu z oddziału I na oddział II;
- wymieniono hydrant zewnętrzny.

Pozyskano dotacje ze źródeł zewnętrznych:

- Z ROPS w Zielonej Górze otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – roboty budowlane dotyczące obiektów służące rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych na zadanie: „Modernizacja łazienki wraz z dostosowaniem potrzeb osób niepełnosprawnych”
 - dofinansowanie w kwocie **40 000,00 zł**
 - wkład własny: **48 831,00 zł**
 - całość zadania: **88 831,00 zł**
- Z ZUS otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – dotyczącego „zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej”:
 - dofinansowanie w kwocie **16 000,00 zł**
 - wkład własny: **4 000,00 zł**
 - całość zadania: **20 000,00 zł**
- Z PFRON otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – „Dostępna przestrzeń publiczna”:
 - dofinansowanie w kwocie **36 496,00 zł**
 - wkład własny: **9 124,00 zł**
 - całość zadania: **45 620,00 zł**
- Z PFRON Oddział lubuski otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – „Stabilne zatrudnienie” – dla stanowiska pracy osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności:
 - dofinansowanie w kwocie **34 000,00 zł**
 - wkład własny: **0,00 zł**
 - całość zadania: **34 000,00 zł**
- Z PFRON otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – „Stabilne zatrudnienie” – dla stanowiska pracy osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności :
 - dofinansowanie w kwocie **9 208,30 zł**
 - wkład własny: **0,00 zł**
 - całość zadania: **9 208,30 zł**
- Z PFRON otrzymano dofinansowanie w ramach projektu – „Stabilne zatrudnienie” – dla stanowiska pracy osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności:
 - dofinansowanie w kwocie **9 208,30 zł**
 - wkład własny: **0,00 zł**
 - całość zadania: **9 208,30 zł**
- Refundacja wynagrodzeń pracowników z PUP w Świebodzinie oraz PUP w Międzyrzeczu – pozyskana kwota **178 747,04 zł**.

- Wsparcie finansowe od darczyńców **1 850,00 zł.**

Ponadto w roku 2023 Dom Pomocy Społecznej w Glińsku uzyskał pomoc rzeczową (artykuły chemiczne i higieniczne oraz gospodarstwa domowego, odzież, obuwie, artykuły spożywcze, artykuły ochrony osobistej od osób indywidualnych oraz firm zewnętrznych) na kwotę **140 836,96 zł.**

Pozyskane środki finansowe z zewnątrz przez Dyrektora Domu na rzecz i działalność jednostki w roku 2023, które wsparły budżet domu stanowiły kwotę **325 509,64 zł.** Ponadto pozyskano produkty, wyroby na kwotę **140 836,96 zł.**

Udzielono wsparcia pracownikom w celu podniesienie kwalifikacji i umiejętności poprzez następujące szkolenia:

- „Komunikacja alternatywna i wspomagająca w opiece nad bliskimi żyjącymi z demencją”,
- „Kurs pierwszej pomocy”,
- „Zakres Potrzeb – system HACCAP”,
- „Konsulat żywieniowy”,
- „Różnica zadań, konflikty, nieporozumienia. W jaki sposób je zażegnać i zapobiegać ich powtarzaniu”,
- „Wybór rozwiązań na nietrzymanie moczu i dofinansowanie NFZ do wyborów chłonnych”,
- „Już nie daje rady – stres i wypalenie w opiece nad osobą bliską”,
- „Gry i zabawy pamięciowe”,
- „Bezpieczna ewakuacja osoby leżącej przy użyciu Maty S - capepod lub Materaca S - capeplus”,
- „Trening umiejętności społecznych”,
- „Opieka długoterminowa w praktyce”,
- „Dostępność PLUS”,
- „W zakresie obsługi podnośnika transportowo – kąpielowego elektrycznego 185”,
- „Seksualność i intymność mieszkańców ośrodków wsparcia długoterminowego”,
- „Spotkanie z superwizją”,
- „25 międzynarodowa konferencja opieki długoterminowej”

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W TOPOROWIE:

W 2023 roku Dom Pomocy Społecznej w Toporowie dokonał następujących zakupów sprzętu, mebli i wyposażenia: naświetlacz - sterylizator jaj, zamrażarka, UPS - 2 szt., zestaw umywalkowy.

Dom pozyskał nieodpłatnie:

- defibrylator,
- materac ewakuacyjny.

DPS w Toporowie wykonał następujące remonty:

- remonty zlecone: remont dwóch pokoi wraz z łazienkami w pawilonie – 70 208,26 zł,
- we własnym zakresie: malowanie ścian i sufitu w gabinecie zabiegowym, malowanie łazienki w pałacu, malowanie 3 łazienek w pawilonie, malowanie pomieszczeń rehabilitacji, uzupełnianie ubytków ścian i malowanie szatni personelu w pawilonie.

Dom Pomocy Społecznej w Toporowie wypłacił w okresie od kwietnia do grudnia, 58 pracownikom, dodatki specjalne na kwotę 356 183,57 zł.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W JORDANOWIE:

Zakupy:

W 2023r. Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie dokonał zakupu środków trwałych i wyposażenia na kwotę 263 148,94 zł. Zakupiono:

- auto przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych: Toyota Proace Verso wartości 167 552,00 zł (z uzyskanego w 2022r. dofinansowania z PFRON),
- komputer i drukarkę wartości 3 098,00 zł,
- meble do pokoi mieszkańców, wyposażenie stołówek pracowniczych, meble ze stali nierdzewnej do kuchenki w bud.B, na łączną kwotę 70 611,17 zł,
- sprzęt medyczny (aparat do laseroterapii) o wartości 16 490,00 zł (z uzyskanego w 2022r. dofinansowania z PFRON),
- sprzęt gospodarczy 2 939,00 zł,
- oprogramowanie do komputera dietetyka (program Aliant służący do układania jadłospisów, opracowywania diet) 2 458,77 zł.

Prace remontowe:

W 2023 roku dokonano drobnych remontów i napraw, bez zlecenia prac remontowych firmom zewnętrznym. Przy pomocy pracowników DPS wykonano następujące prace:

- przekształcono dotychczasowy pokój socjalny pracowników w bud. A na stołówkę pracowniczą (remont i zakup mebli do stołówki)
- przekształcono 1 pokój mieszkalny na pokój socjalny pracowników w bud. A (remont i wyposażenie)
- odnowiono 12 pokoi mieszkańców w bud. B (malowanie)
- odnowiono kuchenkę pomocniczą w bud. B wraz z zakupem mebli kuchennych ze stali nierdzewnej
- wyremontowano pokoje biurowe wraz z przekształceniem 1 pokoju na jadalnię pracowników w bud. D (remont i wyposażenie)
- odnowiono magazyn brudnej bielizny

Na zakup materiałów do napraw bieżących wydano: 21 399,50 zł.

Wykonano także naprawy zlecone dla firm zewnętrznych:

- przegląd specjalny windy w bud. A na kwotę 34 704,45 zł

- naprawa kominów dymowych w bud. D na kwotę 12 179,92 zł
- naprawy przeprowadzone w łazienkach mieszkańców, o wartości 10 680,67 zł

Ponadto w roku sprawozdawczym zlecono opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej na następujące zadania:

- wymiana pokrycia dachowego na bud. A wraz z dociepleniem
- dostosowanie budynku „B” Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie dla osób niepełnosprawnych z wymianą instalacji wodno -kanalizacyjnej , c.o. i elektrycznej
- budowa kotłowni hybrydowej zasilanej gazem ziemnym oraz pompami ciepła wspomaganyymi instalacją fotowoltaiczną
- przebudowa i wymiana pokrycia dachowego nad garażami

Na powyższą dokumentację wydano łącznie 92 988,00 zł.

Pozyskane dotacje ze środków zewnętrznych

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH: PROJEKT DOTYCZĄCY UTRZYMANIA ZDOLNOŚCI DO PRACY PRZEZ CAŁY OKRES AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ.

Opracowano projekt pn. nazwą: „Poprawa warunków i bezpieczeństwa pracy w DPS w Jordanowie poprzez zakup sprzętu i urządzeń służących ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo - szkieletowego oraz pracy w wymuszonej pozycji ciała”. W wyniku powyższego zostało w dniu 21.12.2023r. przyznane przez ZUS dofinansowanie do zakupu urządzeń ułatwiających pracę opiekunom tj.: wózek - wanny do transferu i kąpieli podopiecznych, podnośnika elektrycznego oraz stołu rehabilitacyjnego elektrycznego na potrzeby fizjoterapii. Wysokość przyznanego dofinansowania: **32 400,00 zł**, z terminem zakupu urządzeń w roku 2024.

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Złożono wniosek o dofinansowanie w ramach modułu I „Instytucje” programu „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” . W wyniku powyższego w dniu 20.11.2023r. podpisano Umowę z PFRON, na dofinansowanie wyposażenia stanowiska pracy dla beneficjentów ostatecznych odpowiednio do potrzeb wynikających z niepełnosprawności oraz charakteru zatrudnienia. Kwota otrzymanego dofinansowania **37 600,00 zł**, z terminem realizacji do 30.06.2024r. Dofinansowanie obejmuje zakup: biurka pracowniczego, krzesła biurowego, drukarki, laptopa, aparatu do laseroterapii z niezbędnym wyposażeniem dodatkowym, lampy Biopton z zestawem do koloroterapii, taboretu medycznego oraz wypłatę przez 6 miesięcy dodatku motywacyjnego dla beneficjenta ostatecznego.

POWIATOWY URZĄD PRACY

Z Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu pozyskano dofinansowanie do zatrudnienia dwóch pracowników w ramach robót interwencyjnych. Łączna wysokość otrzymanego w roku sprawozdawczym dofinansowania wyniosła: **8 764,87 zł**.

Z Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie otrzymano dofinansowanie kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej pracownika. Łączna wysokość otrzymanego w roku sprawozdawczym dofinansowania wyniosła: **26 450,88 zł.**

LUBUSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

Pozyskano dotację celową w wysokości **36 000,00 zł.** na odnowienie 12 pokoi mieszkańców w bud. B. (z pozyskanych środków odnowiono pokoje oraz dokonano zakupu mebli dla mieszkańców)

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Glinisku:

W Domu na dzień 31.12.2023r. przebywało 97 mieszkank, w tym 41 całkowicie ubezwłasnowolnionych i 10 częściowo ubezwłasnowolnionych.

W 2023 roku zostało przyjętych 9 nowych mieszkank, zmarło 11.

Orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym - 86, w stopniu umiarkowanym - 2, w trakcie - 5, nie wyraża zgody, na złożenie wniosku do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności - 1.

Mieszkanki umieszczone na podstawie postanowienia Sądu - 52, w tym jedna umieszczona w trybie udzielenia zabezpieczenia na czas trwania postępowania, na wniosek własny - 45.

Stan kadrowy na koniec roku 2023 sprawozdawczego przedstawiał się następująco:

1 dyrektor, 3 pielęgniarki, 20 opiekunów, 10 asystentów osoby niepełnosprawnych, 1 pracownik socjalny, 5 aspirantów pracy socjalnej, 3 terapeutów zajęciowych, 2 praczki, 2 konserwatorów/kierowców,

1 magazynier, 2 kucharki, 1 szef kuchni, 5 pomoce kuchenne, 1 kierownik działu administracyjno-gospodarczego i obsługi technicznej, 1 pomocnik administracyjny, 1 p.o. kierownika działu opiekuńczo-terapeutycznego, 1 instruktor ds. kulturalno-oświatowych, 7 pokojowych, 2 fizjoterapeutów, 1 pedagog, 1 pracownik gospodarczy.

Łącznie w Domu Pomocy Społecznej w Glinisku zatrudnionych o umowę o pracę 71 osób oraz 3 osoby na umowę zlecenie. Liczba etatów wynosi 68,08.

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie:

W Domu na dzień 31.12.2023r. przebywało 81 osób: 19 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych oraz 4 osoby częściowo ubezwłasnowolnione.

Na dzień 31.12.2023r. DPS zatrudniał 57 pracowników, co stanowiło 54,50 etatów z tego:

- pracowników administracji – 2 etaty
- pracowników obsługi - 11 etatów

- pracowników personelu terapeutyczno - opiekuńczego - 41,50 etatów (44 osoby), w tym 1 pracownik przebywa na urlopie wychowawczym, 1 pracownik przebywa na urlopie bezpłatnym.

Zatrudnienie wg grup zawodowych na dzień 31.12.2023r. przedstawia poniższa tabela:

Stanowisko	Suma z Etaty
Instruktor terapii zajęciowej	2
fizjoterapeuta	3
starszy dietetyk	1
Opiekun	5
Opiekun medyczny	10,5
instruktor ds. kulturalno-oświatowych	1
starszy opiekun	3
starsza pielęgniarka	2
starszy specjalista pracy socjalnej	1
opiekun kwalifikowany	2
psycholog	1
dyrektor	1
kierowca	1
konserwator	1
palacz c.o.	2
pomoc kuchenna	5
pracownik socjalny	1
samodzielny referent	1
pokojowa	8
kierownik kuchni	1
Kierownik działu	2
Suma końcowa	54,50

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie:

W Domu Pomocy Społecznej w Toporowie na dzień 31.12. 2023r. było 77 mieszkańców w tym 16 kobiet. Osób ubezwłasnowolnionych całkowicie 41, częściowo 4 osoby.

Zatrudnienie: 1 dyrektor, 3 pielęgniarki (2,5 etatu), 22 opiekunów, 6 pokojowych, 1 pracownik socjalny, 1 instruktor terapii zajęciowej, 1 rehabilitant (0,75 etatu), 6 kucharek , 4 praczki, 1 magazynier, 2 konserwatorów, 1 kierowca, 1 palacz, 3 kierowników działów, 1 psycholog (0,25 etatu), 2 księgowe, 1 konsultant ds. pracowniczych.

Łącznie Dom Pomocy Społecznej w Toporowie zatrudniał na dzień 31.12.2023r. 57 osób, co stanowi 55,50 etatów.

2. Działalność opiekuńcza oraz kulturalno - oświatowa w Domach Pomocy Społecznej

Istotnym elementem funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej, jak i celem nadrzędnym jest działalność opiekuńcza nad mieszkańcami oraz ich udział w imprezach sportowych, a także udział i organizacja imprez kulturalno-oświatowych.

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Glińsku:

Zestawienie imprez kulturalno-oświatowych, sportowych (wewnętrznych) organizowanych przez Dom Pomocy Społecznej w Glińsku:

Umożliwiono, zorganizowano mieszkańcom dom udział w licznych w imprezach kulturalno - oświatowych, a także sportowo - rekreacyjnych:

Imprezy/spotkania zorganizowane/przygotowane przez pracowników Domu Pomocy Społecznej w Glińsku:

- 17.01.2023
Noworoczne Kolędowanie
- 19.01.2023
Koncert Szkoły Muzycznej ze Słubic
- 7.02.2023
Zabawa Walentynkowo – Karnawałowa
- 7.02.2023 - 26.06.2023
Zajęcia taneczne z instruktorem tańca
- 8.03.2023
„Sprawa dla reportera” przedstawienie z okazji Dnia Kobiet
- 21.03.2023
„Pierwszy Dzień Wiosny” zabawa integracyjna z DPS Jordanowo, DPS Toporów, DPS Rokitno 58
- 11.05.2023
Spotkanie integracyjne mieszkańców DPS przy grillu
- 1.06.2023
„Dzień dziecka” spotkanie integracyjne
- 29.06.2023
„Powitanie lata” piknik w ogrodzie z udziałem DPS Rokitno 58 i DPS Szczawno
- 8.09.2023
IV Zjazd Rodzin i Przyjaciół DPS Glińsk
- 9.10.2023
Występ zespołu „Retro” ze SDK z okazji Lubuskiego Tygodnia Seniora
- 10.10.2023
„Kalambury” Lubuski Tydzień Seniora
- 12.10.2023
„Kulinaria 2023” z udziałem DPS Rokitno 58, DPS Jordanowo, DPS Szczawno
- 13.10.2023
Spotkanie z poetką Ewą Rzepecką, Lubuski Tydzień Seniora

- 09.11.2023
Występ mieszkanek z okazji Święta 11 listopada
- 30.11.2023
Integracyjna zabawa „Andrzejkowa”, wraz z DPS Szczawno, DPS Toporów, DPS Rokitno
- 6.12.2023
„Mikołajki” – wręczenie prezentów podopiecznym DPS
- 20.12.2023
„Świąteczne kołędowanie”, występ młodzieży ze szkoły muzycznej w Słubicach, oraz uczniów z L.O. w Świebodzinie
- 24.12.2023
Kolacja Wigilijna
- 29.12.2023
Zabawa Sylwestrowa

Imprezy/spotkania wyjazdowe, poza siedzibą Domu Pomocy Społecznej w Glinisku:

- Co miesięczne wyjazdy do Świebodzina i Jordanowa na zakupy, do restauracji, na spacer y itp.
- 9.02.2023
Zabawa Walentynkowa w DPS Toporów
- 14.02.2023
Zabawa Walentynkowa w DPS Rokitno 58
- 8.03.2023
Wyjazd do Zielonej Góry do Urzędu Marszałkowskiego z okazji „Dnia Kobiet”
- 9.03.2023
Wyjazd do Szczawna na spotkanie poetyckie „Wierszem życie uchwycone”
- 12.04.2023
Wyjazd do Żagania – wycieczka- zwiedzanie Żagania;
- 18.04.2023
Wycieczka do Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego i Muzeum w Międzyrzeczu
- 19.04.2023
Spotkanie integracyjne w DPS Rokitno 58, „Powitanie wiosny”
- 26.04.2023
Wyjazd nad jezioro Głębokie, spacer i obiad nad jeziorem
- 13-14.05.2023
Udział w Lubuskich Igrzyskach Seniorów w Gorzowie Wlkp.
- 31.05.2023
Wyjazd do DPS Jordanowo – zabawa integracyjna „ You can dance”
- 3 - 16.06.2023
Wyjazd na 14 dniowy turnus rehabilitacyjno - wypoczynkowy nad morze - Sianożęty
- 14.06.2023
Udział XVII Międzynarodowym Dniu Osób Niepełnosprawnych w Skwierzynie
- 30.06.2023
Wyjazd do Łagowa na Lubuskie Lato Filmowe wraz ze zwiedzaniem atrakcji w Łagowie

- 6.07 - 28.07.2023
2 razy w tygodniu wyjazdy nad jezioro do Przełaz
- 23.07.2023
Wyjazd nad jezioro do Nowego Dworku
- 22.08.2023
Wyjazd nad jezioro do Nowego Dworku
- 25.08.2023
Uczestnictwo w XX Zawody Wędkarskie w Santoku
- 12.09.2023
Impreza integracyjna w DPS Rokitno 38
- 23.09.2023
Udział w „Pożegnaniu lata” w Toporowie
- 29.09.2023
Koncert Lecha Dyblika w Ciborzu
- 6.10.2023
Marsz Nordic Walking na jeziorem Wilkowo z okazji Lubuskiego Dnia Seniora
- 9.10.2023
Udział w „Biesiadzie z humorem” w ŚDK z okazji Lubuskiego Tygodnia Seniora
- 11.10.2023
Wyjazd do Rokitna 58 „Dzień pieczonego ziemniaka”
- 19.10.2023
Wycieczka do „Alpakowej zagrody” w Koźle oraz do Żagania
- 30.10.2023
Wyjazd na groby zmarłych podopiecznych, sprzątanie grobów
- 17.11.2023
Zabawa Andrzejkowa w DPS Toporów
- 22.11.2023
Zabawa Andrzejkowa w DPS Rokitno 58
- 8.12.2023
Wycieczka do Krosna Odrzańskiego, zwiedzanie zamku
- 9.12.2023
Wyjazd na spotkanie wigilijne dla seniorów - „Hotel Sen” w Świebodzinie, zorganizowane przez Fundację „Pomoc i Nadzieja”

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie:

Styczeń – Marzec

1. Występy jasełkowe wykonane przez zaproszonych gości z Ośrodka dla Osób Uzależnionych SPZOZ w Nowym Dworku
2. Wspólne kolędowanie z zespołem „Retro” ze Świebodzina
3. Uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka
4. Walentynki – Czytanie poezji o tematyce miłosnej.

5. Tłusty czwartek- zabawa muzyczno- taneczna
6. Dzień Kobiet – z muzyką w tle
7. Dzień Mężczyzny – zabawa teatralna dla mieszkańców.
8. Przywitanie wiosny ze śpiewem i palenie Marzanny
9. Powitanie wiosny- wyjazd mieszkańców do DPS w Glińsku na zabawę

Kwiecień – Czerwiec

1. Spacer wiosenny po świebodzińskich Błoniach
2. Impreza taneczna Dzień Matki
3. Jordanowska Majówka „ PO PROSTU TAŃCZ” zaproszeni goście z DPS Toporowa
4. Objazdowe lody z okazji Dnia Dziecka impreza na terenie DPS
5. Spotkanie towarzyskie z okazji Dnia Ojca - wspomnienia
6. Zabawa taneczna przy ognisku
7. Wyjazd z mieszkańcami do kawiarni w Świebodzinie
8. Wycieczka nad morze do Międzyzdroi

Lipiec – Sierpień

1. Powitanie lata nad jeziorem
2. Pikniki nad jeziorem
3. Odpoczynek w ogrodzie przy muzyce relaksacyjnej
4. Zawody wędkarskie DPS w Santoku
5. Dzień „ Arbuza” wyjazd integracyjny do DPS Toporów – robienie sałatek owocowych.

Wrzesień – Grudzień

1. Dzień Pieczonego Ziemniaka impreza na wiosce w Jordanowie występy muzyczne prezentowane przez naszych mieszkańców zakończenie sezonu lata.
2. Wycieczka do sanktuarium w Paradyżu
3. Dzień sportu zabawa sportowa w Jasieńcu
4. Występy Teatru z Krakowa dla naszych mieszkańców
5. Konkurs plastyczny na najładniejszą dynię
6. Grzybobranie
7. Zabawa Andrzejkowa
8. Zabawa z poczęstunkiem w towarzystwie św. Mikołaja
9. Zabawa taneczna Sylwestrowa.

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie w 2023r.:

Styczeń:

- 12.01 - przedstawienie teatralne pt. „W poszukiwaniu Świętego Mikołaja”
- 15.01 - jasełka i kolędowanie w świetlicy wiejskiej w Skąpem

- 17.01 - kolędowanie pod chmurką w Glińsku
- 27.01 - spotkanie integracyjne i pogadanka nt. turystyk i rekreacji - wszyscy mieszkańcy Domu

Luty:

- 7.02 - zabawa walentynkowa w Miłowicach
- 09-12.02 - rekolekcje w Licheniu
- 09.02 - zabawa karnawałowa z udziałem zaproszonych gości z Glińska i Miłowic
- 14.02 - zabawa walentynkowa w Glińsku
- 15.02 - zabawa karnawałowa mieszkańców całego DPS-u w pałacu
- 10.02 - podsumowanie konkursu czystości- McDonald i seans w kinie
- 20.02 - występy chóru RETRO ze SDK w Świebodzinie
- 24.02 - spotkanie ze stylistką makijażu

Marzec:

- 11.03 - występy w świetlicy wiejskiej w Bucze z okazji Dnia Kobiet
- 15.03 - spotkanie z funkcjonariuszami służby celnej- pogadanka
- 16.03 - przedstawienie teatralne „Legenda o Bazyliisku”
- 21.03 - Powitanie Wiosny w Glińsku- impreza integracyjna
- 22.03 - I Dzień Wiosny- impreza integracyjna mieszkańców Domu i uczniów miejscowej szkoły podstawowej
- od 27.03 - dwóch mieszkańców podjęło pracę zlecenie w firmie Koskisen w Toporowie

Kwiecień:

- 15.04 - spotkanie ze stylistką fryzur
- 25.04 - spotkanie pogadanka ze strażakiem i ratownikiem medycznym
- 9.04 -10.04 - Święta Wielkanocne
- 20.04 - urodziny miesiąca

Maj:

- 07.05 - 20.05 - wczasy rehabilitacyjne w Przełazach
- 10.05 - przedstawienie teatralne pt. „Złota kaczka”
- 12.05 - spotkanie pogadanka z bibliotekarką GDKiB w Lubrzy i instruktorem rękodzieła
- 18.05 - wycieczka do Łagowa, rejs po jeziorze Trześniowskim
- 29.05 - koncert uczniów SOSW w Świebodzinie
- 31.05 - impreza integracyjna w DPS w Jordanowie

Czerwiec:

- 01.06 - udział w festynie wiejskim w Toporowie
- 02.06 - Dzień Sportu- impreza integracyjna o charakterze sportowym
- 03.06 - 16.06 - wczasy rehabilitacyjne w Sarbinowie
- 14.06 - wycieczka autokarowa mieszkańców do Kostrzyna
- 20.06 - spotkanie i pogadanka z leśnikiem

- 22.06 - zakończenie roku szkolnego

Lipiec:

- 14.07 - przedstawienie teatralne pt. „Zaczarowany las”
- 28.07 - urodziny miesiąca

Sierpień:

- 09.08 - Dzień Arbuza- impreza integracyjna w mieszkańcami Glińska
- 11.08 - podsumowanie konkursu czystości- seans w kinie i McDonald
- 17.08 - wyjazd nad jezioro do Kosobudza
- 18.08 - wyjazd nad jezioro do Kosobudza
- 24.08 - wyjazd nad jezioro do Kosobudza
- 25.08 - wyjazd nad jezioro do Kosobudza
- 27.08 - 09.09 - wczasy rehabilitacyjne w Przełazach

Wrzesień:

- 08.09 - impreza integracyjna w Glińsku
- 14.09 - impreza sportowa Nordick Walking w Miłowicach
- 23.09 - impreza integracyjna „Pożegnanie Lata”

Październik:

- 06.10 - impreza integracyjna pn. „Pieczony Ziemniak” z udziałem uczniów miejscowej szkoły podstawowej
- 09.10 - przedstawienie teatralne pt. „Skrzat Titelitory”
- 12.10 - kulinaria w DPS w Glińsku - impreza integracyjna - 3 mieszkańców
- urodziny miesiąca
- 24.10 - wyjazd na cmentarz i spotkanie w Dom Dziecka we Wschowie - 3 mieszkańców
- 27.10 - wyjazd na cmentarz w Gryżynie, porządkowane grobu- 3 mieszkańców
- 30.11 - pogadanka i spotkanie z przedstawicielami „Projekt Przełazy” - wszyscy mieszkańcy Domu

Listopad:

- 2.11 - wyjazd na cmentarz w Lubrzy- 1 mieszkanka
- 17.11 - zabawa andrzejkowa z zaproszonymi mieszkańcami DPS w Glińsku i Miłowicach - wszyscy mieszkańcy Domu
- 28.11 - urodziny miesiąca
- 29.11 - spotkanie z profesorem Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu - pogadanka- wszyscy mieszkańcy Domu
- 30.11 - wyjazd mieszkańców Domu na zabawę andrzejkową do Glińska - 7 mieszkańców
- 30.11 - podsumowanie „Akcji Liść” - pieczona kiełbaska i słodkości- mieszkańcy Domu

Grudzień:

- 09.12 - świetlica wiejska Bucze- jasełka - 7 mieszkańców
- 14.12 - ośrodek Leśnik w Łagowie- jasełka dla leśników - 7 mieszkańców

- 18.12 - przedstawienie jasełekowe dla pracowników i mieszkańców Domu
- 24.12 - uroczysta Wigilia - wszyscy mieszkańcy Domu
- 29.12 - koncert chóru RETRO - wszyscy mieszkańcy Domu

3. Liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej.

W obecnym stanie prawnym wyróżnia się dwa sposoby finansowania osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej. Koszt pobytu osób skierowanych przed dniem 1 stycznia 2004r. dotowany jest z budżetu państwa. Dla tych osób decyzja kierująca była wydawana przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie. Do dnia dzisiejszego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest organem wydającym decyzję o odpłatności za pobyt każdego dotowanego mieszkańca – w wysokości odpowiadającej 70% miesięcznego dochodu netto osoby przebywającej w Domu.

Tabela nr 19. *Liczba osób skierowanych przed 1 stycznia 2004r. i przebywających w DPS w Powiecie Świebodzińskim na dzień 31 grudnia 2023r.*

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	31.12.2023r.
1.	w Glinisku (dla osób przewlekłe chorych psychicznie)	32
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	40
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekłe psychicznie chorych)	2
RAZEM		74

Łącznie w domach pomocy społecznej przebywało 74 osoby, dla których decyzje o odpłatności za pobyt w DPS w przypadku zmiany dochodu wydaje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodziźnie.

Natomiast dla osób kierowanych po 1 stycznia 2004r. skierowania wydaje organ gminy, czyli Ośrodek Pomocy Społecznej. Tenże organ jest także zobowiązany do wydania decyzji o odpłatności za pobyt osoby kierowanej – w wysokości zgodnej z obwieszczeniem Starosty nt. średniego miesięcznego kosztu utrzymania w danym DPS. Odpłatność ponosi mieszkaniowiec (70% miesięcznego dochodu) oraz rodzina – jeżeli określone kryteria ustawowe pozwalają na ustalenie zobowiązania. Jeżeli rodzina nie może zostać obciążona odpłatnością za pobyt członka rodziny w DPS wówczas zobowiązanie płatnicze musi regulować gmina, która wydała skierowanie „dla swojego mieszkańca”.

W roku sprawozdawczym koszt utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej kształtował się następująco:

- 1) DPS w Glińsku: 6 888,27 zł,
- 2) DPS w Jordanowie: 6 843,76 zł,
- 3) DPS w Toporowie: 7 767,25 zł

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r., poz. 901 z późn. zm.).

Każdorazowo po otrzymaniu dokumentacji z Ośrodków Pomocy Społecznej lub Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie dotyczących skierowania osób do domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Świebodzińskiego prowadzona jest analiza dokumentacji pod względem kompletności oraz właściwego skierowania osoby do danego typu domu.

Tabela nr 20. *Liczba osób umieszczonych w DPS w Powiecie Świebodzińskim w 2023r.*

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	2023 rok
1.	w Glińsku (dla osób przewlekłe chorych psychicznie)	9
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	2
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekłe psychicznie chorych)	8
RAZEM		19

Tabela nr 21. *Liczba osób oczekujących na umieszczenie w DPS na 31.12.2023r.*

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	2023 rok
1.	w Glińsku (dla osób przewlekłe chorych psychicznie)	1
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	9
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekłe psychicznie chorych)	7
RAZEM		17

Tabela nr 22. Liczba i rodzaj wydanych decyzji administracyjnych na stanowisku ds. domów pomocy społecznej

Lp.	Rodzaj decyzji	2023 rok
1.	Ustalająca odpłatność za pobyt w DPS	72
2.	Wygaszająca lub uchylająca	23
3.	O umieszczeniu w DPS	23
4.	Odmowna	2
RAZEM		120

V. Pomoc cudzoziemcom

Na podstawie art. 91 ust. 1 oraz art. 93 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *„Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (...), udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji”* a *„Pomoc, [ta] jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej uchodźcy i jego rodziny (...).”*

Pomocy, o której mowa udziela się w okresie **nie dłuższym niż 12 miesięcy**, od miesiąca złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów (art. 92 ust. 1 w zw. z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 lit a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, łączna wysokość świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego przysługujących cudzoziemcowi, w okresie od 1 do 6 miesiąca realizacji indywidualnego programu integracji – dla osoby samotnie gospodarującej wynosi do 1 450,00 zł miesięcznie, zaś zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 2 lit. a ww. Rozporządzenia łączna wysokość świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego przysługujących cudzoziemcowi w okresie od 7 do 12 miesiąca realizacji indywidualnego programu integracji – dla osoby samotnie gospodarującej wynosi do 90% kwoty 1 450,00 zł tj. do 1 305,00 zł miesięcznie.

W roku sprawozdawczym do PCPR w Świebodzinie wpłynął 1 wniosek obywatelki Białorusi o udzielenie pomocy w ramach indywidualnego programu integracji dla cudzoziemca, o którym mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2005r. o pomocy społecznej. Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sporządził Indywidualny Program Integracji dla klientki, której udzielono ochronę uzupełniającą i zebrał niezbędną dokumentację

w celu akceptacji przez Wojewodę Lubuskiego.

Na podstawie powyższej akceptacji decyzją administracyjną postanowiono przyznać obywatelce Białorusi pomoc w formie zasiłku pieniężnego na utrzymanie w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji:

- a) w okresie od dnia 01.10.2023r. do dnia 31.03.2024r. w wysokości: 1 450,00 zł miesięcznie;
- b) w okresie od dnia 01.04.2024r. do dnia 30.09.2024r. w wysokości: 1 305,00 zł miesięcznie.

VI. Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm.) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Realizacja powyższego zadania odbywa się w ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Program korekcyjno - edukacyjny Partner stosowany przez PCPR adresowany jest do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową. Do programu kwalifikowani są skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 § 1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności. Praca może zostać podjęta także z osobą, która nie została skazana, a skierowana została do udziału w Programie przez pracowników socjalnych, kuratorów, terapeutów. Program jest realizowany w małych grupach warsztatowych.

Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem poprzez oddziaływania korekcyjno - edukacyjne oraz ochrona w ten sposób osób doznających przemocy domowej przed dalszym krzywdzeniem. Cel ten realizowany poprzez następujące działania:

- 1) Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
- 2) Rozwijanie umiejętności w zakresie samokontroli i współżycia w rodzinie u osób stosujących przemoc domową, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, m.in. złością i poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
- 3) Zdobywanie i poszerzenie wiedzy u osób stosujących przemoc domową na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
- 4) Zdobywanie przez osoby stosujące przemoc domową umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.
- 5) Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej, zmniejszenie skali zachowań opartych na sile i przemocy.
- 6) Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy.
- 7) Uzyskanie informacji na temat możliwości podejmowania działań terapeutycznych.

Cel główny programu ukierunkowany jest na rozpoznanie oraz zmianę zachowań i postaw u osób stosujących przemoc domową. Program nie stanowi formy osobistej psychoterapii dla osoby stosującej przemoc, a jedynie ma korygować u niej niepożądane,

szkodliwe zachowanie i postawy. Ponadto program nie przewiduje i nie akceptuje sytuacji i zachowań, które mogłyby wskazywać na współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi ścisłą współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z terenu powiatu świebodzińskiego oraz kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Świebodzinie. O realizacji Programu informowana jest również Policja, Prokuratura i Sąd. Organy kierujące sprawców do udziału w Programie są informowane o tym, czy dana osoba zgłosiła się na zajęcia indywidualne, a po zakończeniu zajęć o frekwencji. Monitoring efektów Programu dokonywany jest co roku w okresie jesiennym. Informacje na temat założeń Programu i terminów realizacji zamieszczone są na stronie internetowej [tut.](#) Centrum.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało Program korekcyjno – edukacyjny od 20.03.2023r. do 20.07.2023r. i od 11.09.2023r. do 14.12.2023r.

Do udziału w programie realizowanym przez [tut.](#) Centrum zostało zgłoszonych 61 mężczyzn (zgłoszeni przez Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej lub Sąd). Zajęcia w ramach Programu prowadziło 2 trenerów. Zajęcia odbywały się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie oraz na terenie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Ciborzu. Zajęcia grupowe odbywały się w godzinach popołudniowych, a indywidualne według indywidualnego umówienia się z poszczególnymi uczestnikami programu.

Osoby, które uczęszczały na zajęcia brały czynny udział i wykazywały zaangażowanie.

Tabela nr 23. Program korekcyjno – edukacyjny realizowany od 20 marca 2023r. do 27 lipca 2023r.

Liczba mężczyzn uczestniczących w spotkaniach indywidualnych	Liczba mężczyzn uczestniczących w zajęciach grupowych	Liczba mężczyzn, którzy ukończyli Program
40	40	1

Tabela nr 24. Program korekcyjno – edukacyjny realizowany od 11 września 2023r. do 14 grudnia 2023r.

Liczba mężczyzn uczestniczących w spotkaniach indywidualnych	Liczba mężczyzn uczestniczących w zajęciach grupowych	Liczba mężczyzn, którzy ukończyli Program
21	21	0

Łącznie udział w spotkaniach indywidualnych wzięło 61 mężczyzn. W zajęciach grupowych łącznie uczestniczyło 61 mężczyzn. Program ukończył 1 mężczyzna.

W trakcie całego roku prowadzona była współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z terenu powiatu świebodzińskiego oraz kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Świebodzinie.

VII. Realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” to wsparcie w zakresie funkcjonowania w życiu społecznym, to inaczej towarzyszenie osobie niepełnosprawnej. Towarzyszenie to zakłada realną pomoc zarówno w zakresie dotarcia do placówek i instytucji życia publicznego (służby zdrowia, kultury, urzędów, banków) jak i pomoc w czynnościach dnia codziennego np. zakupy, wyjście, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca.

W programie uczestniczyło 38 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (13 osób z orzeczeniem znacznym, 11 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności sprzężonej, 3 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym sprzężonym stopniu niepełnosprawności i 11 dzieci w wieku do 16 roku życia).

W styczniu 2023r. zostały podpisane umowy zlecenie z asystentami. W czerwcu 2023r. wpłynęły dwa pisma o rezygnacji z programu, w pierwszym wniosku w miejsce asystenta od razu został zatrudniony nowy asystent tak aby zachować ciągłość w usługach asystenckich, w drugim natomiast został zatrudniony nowy asystent i został zakwalifikowany nowy uczestnik programu z listy rezerwowej. W sierpniu 2023r. do tegoż Centrum również wpłynęło pismo jednego z asystentów jak i uczestnika z prośbą o rozwiązanie współpracy, powodem były sprawy rodzinne. W październiku 2023r. wpłynął wniosek uczestnika z prośbą o rozwiązanie współpracy z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania. W programie „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” było zatrudnionych 34 asystentów.

Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”- edycja 2023 cieszył się uznaniem.

VII. UAKTYWNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POPRZECZ REHABILITACJĘ ZAWODOWĄ I SPOŁECZNĄ

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych wyraża się w umożliwieniu tym osobom uczestnictwa w normalnym życiu, dostępu do tych wszystkich instytucji i sytuacji społecznych, w których uczestniczą pełnosprawni oraz kształtowania pozytywnych ustosunkowań i więzi psychospołecznych między osobami pełnosprawnymi i niepełnosprawnymi. W myśl tego realizowane są zadania przypisane Powiatowi w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, której przewodniczącą w 2023 roku była Pani Alicja Nogajewska, wiceprzewodniczącą Pani Elżbieta Greczycho. Do zadań Rady należy między innymi: opiniowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw tych osób. Ponadto zadaniem Rady jest opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W roku 2023 odbyły się 3 spotkania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnej dotyczących m.in.:

- 1) Spotkanie dnia 13.03.2023r. w sprawie dofinansowania ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowań do „mówików z tabletem” dla dzieci mających znaczne problemy w komunikowaniu się, w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2023 r.
- 2) Spotkanie dnia 25.08.2023r. Powołanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, Wybór Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady na 4 lata, zaopiniowanie projektu zmiany uchwały w sprawie określania zadań i wysokości środków na zadania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2023r.
- 3) dnia 14.12.2023r. w sprawie zaopiniowania projektu zmiany uchwały w sprawie określenia zadań i wysokości środków na te zadania z PEFRON (przesunięcie środków na niewykorzystanych programach).

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz inne instytucje.

Od października 1999r. działa na terenie Powiatu Świebodzińskiego Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Podstawą działania zespołów orzekających jest ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Działania jednostki obejmują:

- 1) wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia
- 2) wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia
- 3) wydawanie orzeczeń do ulg i uprawnień dla osób powyżej 16 roku życia na podstawie orzeczeń innych organów: KRUS, ZUS
- 4) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie wyżej wymienionych orzeczeń
- 5) wydawanie kart parkingowych na podstawie wyżej wymienionych orzeczeń.

Na podstawie zawartego Porozumienia Zespół oprócz powiatu świebodzińskiego od 2002 roku obsługuje mieszkańców sąsiedniego powiatu międzyszyckiego.

Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia w 2023 roku, w podziale na podane kryteria wyniosła:

- a) 1340 wniosków dotyczyło mieszkańców powiatu świebodzińskiego,
- b) 1182 wniosków dotyczyło mieszkańców powiatu międzyrzeckiego.
- c) 2241 wniosków dotyczyło wydania orzeczeń dla osoby powyżej 16 roku życia,
- d) 281 wniosków dotyczyło dzieci poniżej 16 roku życia.

Liczby wydanych orzeczeń:

- a) dla mieszkańców powiatu świebodzińskiego 1340,
- b) dla mieszkańców powiatu międzyrzeckiego 1182,
- c) 2241 wydanych orzeczeń dotyczyło osób powyżej 16 roku życia,
- d) 281 orzeczeń dotyczyło dzieci poniżej 16 lat.

Bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia dokumentacji pozostawiono 74 wniosków.
Postanowieniem wg właściwości miejscowej przekazano 35 wniosków.

O zawieszeniu postępowania na prośbę wnioskujących wydano 28 postanowień.

Bez rozpoznania z powodu niestawiennictwa i nieobecności nieusprawiedliwionej pozostawiono 39 wniosków.

Spośród 1999 wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia:

- a) 120 osób nie zaliczono do osób niepełnosprawnych;
- b) 55 osobom wydano orzeczenie o odmowie wydania nowego orzeczenia;
- c) 282 osoby zaliczono do lekkiego stopnia niepełnosprawności;
- d) 952 osobom przyznano umiarkowany stopień niepełnosprawności;
- e) 590 osobom przyznano znaczny stopień niepełnosprawności.

Ponadto 15 osobom wydano orzeczenia o umorzeniu postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub zgonem.

Na 281 wydanych orzeczeń dzieciom poniżej 16 lat:

- a) nie zaliczono do osób niepełnosprawnych 42 osoby;
- b) wydano 2 orzeczenia o odmowie wydania nowego orzeczenia;
- c) 186 osób zaliczono do osób niepełnosprawnych.

Nie wydano orzeczeń o umorzeniu postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub zgonem.

W okresie sprawozdawczym wydano 523 legitymacji osób niepełnosprawnych:

- a) dla dzieci przed 16 rokiem życia - 43;
- b) dla dorosłych na podstawie orzeczenia powiatowego zespołu - 480.

Terminowość rozpatrywanych spraw w roku sprawozdawczym kształtowała się następująco:

- a) 26,08 % wniosków zostało rozpatrzonych w terminie 1 miesiąca, w tym 6,06 % do 14 dni;
- b) 73,92 % wniosków zostało rozpatrzonych w terminie powyżej 1 miesiąca, w tym 46,77 % do 60 dni, 27,15 % powyżej 61 dni.

Wydatki na potrzeby Zespołu w 2023 roku wyniosły 821 187,02 zł i zostały sfinansowane: z budżetu wojewody w kwocie 793 174,31 zł, ze środków własnych powiatu – 28 012,71 zł (w tym środki z Funduszu pomocy obywatelom Ukrainy – 10 073,21 zł, środki na inwestycje – 0,00 zł).

Wydatki organu obejmowały koszty związane z wydaniem orzeczenia, kart parkingowych oraz legitymacji osób niepełnosprawnych. Koszty wydanych legitymacji oszacowano ogólnie na kwotę 12,05 zł za sztukę, stąd wydatki związane z wydawaniem legitymacji wynosiły 2 807,65 zł. Pozostałe obejmowały wydawanie orzeczeń i kart parkingowych. Ponieważ nie ma możliwości faktycznego wydzielenia kosztów na czynności związane z realizacją tych zadań szacuje się, iż średni koszt wydania orzeczenia i karty parkingowej po pomniejszeniu o koszty związane z wydaniem legitymacji wyniósł 352,20 zł.

Na kwotę w/w kosztów złożyły się również wydatki związane z wykonaniem na przełomie września i października 2023 remontu pomieszczeń biurowych (14 575,50 zł), oraz remontu części korytarza na kwotę 3 364,00 zł, doposażenia w niezbędny sprzęt elektroniczny i biurowy (zakup drukarek: 2 szt. (urządzenia wielofunkcyjne) – 5 166,00 zł, zakup monitorów i laminatora na kwotę 1 997,00,00 zł, zakup mebli biurowych (biurko z wyposażeniem 1 szt.) – 2 747,82 zł. Ponadto zakupiono usługę tłumacza migowego na kwotę 2 169,72zł.

Do urzędu wpłynęło:

- a) 542 wnioski o wydanie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych;
- b) 7 wniosków o wydanie karty parkingowej dla placówek uprawnionych, z czego:
 - wydano 542 karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych;
 - wydano 7 kart parkingowych dla placówek uprawnionych;
 - wydano 26 decyzji o odmowie wydania kart parkingowych w związku z brakiem uprawnień osób ubiegających się o stosowny dokument.

Poniższa tabela przedstawia realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 25. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2023.

Lp.	Wyszczególnienie	2023 rok			
		Liczba złożonych wniosków	Liczba osób korzystających	Kwota wydatkowana	% zaspokojenia potrzeb
1.	Turnusy rehabilitacyjne osoby dorosłe	108	168	259 298,00	93,85%
2.	Turnusy rehabilitacyjne dzieci	17	30	50 435,00	100,00%

3.	Likwidacja barier architektonicznych	18	10	69 798,68	100,00%
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się	27	26	43 542,00	100,00%
5.	Likwidacja barier technicznych	13	9	25 595,00	100,00%
6.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	518	405	687 045,30	97,88%
7.	Warsztaty terapii zajęciowej	-	30	884 880,00	100%
8.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	3	3/170 osób	7 499,00	100%
9.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny	8	7	13 955,02	87,5%
RAZEM		712	855	2 042 048,00	-

Jak wynika z powyższej tabeli wiele osób - mieszkańców powiatu świebodzińskiego na podstawie złożonych wniosków korzysta z różnych form pomocy rehabilitacji społecznej i zawodowej finansowanej ze środków PFRON.

Realizacja zadań uzależniona jest od przyznanych przez PFRON środków finansowych wg algorytmu. Przy wyliczaniu algorytmu bierze się pod uwagę między innymi liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych i osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w powiecie oraz liczbę osób niepełnosprawnych w wieku 15 lat i więcej i liczbę niepełnosprawnych dzieci w wieku 0-14 lat na podstawie dostępnych danych GUS.

Potrzeby organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki oraz Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej została zaspokojona w całości.

Ponadto w 93,85% zostały zaspokojone potrzeby dorosłych osób niepełnosprawnych dotyczące uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Na 17 wniosków złożonych o dofinansowanie uczestnictwa dzieci niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych 17 wniosków rozpatrzono pozytywnie. Do 2 wniosków złożono rezygnacje z dofinansowania.

Natomiast potrzeby z zakresu likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych zostały zaspokojone w całości. 4 osoby zrezygnowały z dofinansowania, 1 zgona a 3 osoby nie uzupełniły braków formalnych.

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 3 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, gdyż wnioskodawcy nie uzupełnili braków formalnych, 5 osób zrezygnowało z dofinansowania, w 17 przypadkach nastąpiły zgony wnioskodawcy. Natomiast w 3 wnioskach zostało przekroczone kryterium dochodowe. 11 wniosków zostało rozpatrzone negatywnie z powodu braku środków. Należy podkreślić, że w

liczbie 74 złożonych wniosków zawarte są osoby, które kilkakrotnie składały wnioski o dofinansowanie w tym zakresie.

Na likwidację barier technicznych złożono 13 wniosków, dofinansowanie otrzymało 9 osób, 1 wniosek nie spełniał kryterium przyznania dofinansowania, w dwóch przypadkach nastąpił zgon wnioskodawcy, a jedna osoba zrezygnowała.

Ponadto na 27 złożonych wniosków dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu się jeden nie przeszedł pozytywnie weryfikacji formalnej a 26 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

Przyznano również dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego. Złożono 8 wniosków 7 rozpatrzono pozytywnie. Jeden wniosek rozpatrzono negatywnie, gdyż wnioskowany sprzęt nie kwalifikował się do przyznania dofinansowania z w/w zadania.

Należy zaznaczyć, że przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie powołana jest komisja do spraw opiniowania wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych, w - komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W skład komisji wchodzi: Przewodniczący Komisji edukacji, spraw społecznych, kultury i sportu Rady Powiatu Świebodzińskiego, Przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Rzecznik budowlany posiadający odpowiednie uprawnienia do kontroli i nadzoru wykonywania robót budowlanych oraz pracownik PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w roku 2023 udzieliło dofinansowań do poniżej przedstawionych zadań sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

- **"Wycieczka integracyjna do Dziwnowa"** Świebodzińskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym
- **"Wycieczka edukacyjno – krajoznawczo – turystyczno – wypoczynkowa - Pobierowo"** Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Terenowe Zbąszynek
- **„XV Rodzinny Turniej Koszykówki"** Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Lecha Wierusza z Powiatu Świebodzińskiego

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły w roku sprawozdawczym łącznie 3 wnioski do realizacji na kwotę 7 499,00 zł. Zawarto 3 umowy na łączną kwotę 7 499,00 zł. W imprezach wzięło udział 170 osób.

Ponadto w roku 2023 ze środków PFRON Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Na realizację programu otrzymano z PFRON 383 342,81 zł do 15.04.2024r. w tym:

- 1) Moduł I – 221 587,49 zł;
- 2) Moduł II – 138 359,00 zł;
- 3) obsługa programu – 17 997,17 zł;
- 4) promocja programu – 3 599,43 zł;
- 5) ewaluacja programu – 1 799,72 zł.

W ramach programu w 2023 roku podpisano i zrealizowano 62 umów o dofinansowanie. Kwota wypłaconych środków do dnia 01.03.2024r. wyniosła 250 933,71 zł. Podział wydatkowanych środków według obszarów i zadań przedstawia tabela nr 23.

Tabela nr 26. Realizacja zadań z zakresu pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2023r.

M o d u ł	O b s z a r	Z a d a n i e	Nazwa	2023 rok			
				Liczba złożonych wniosków zweryfikowanych pozytywnie	Liczba dofinansowań	Kwota wydatkowana w zł	% zaspokojenia potrzeb
I	A	1	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	7 565,00	100%
I	A	4	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	2 100,00	100%
I	B	1	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	5	5	45 000,99	100%
I	B	3	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	6	6	48 633,15	100%
I	B	4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,	1	1	5 417,95	100%
I	C	1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	0,00	100%
I	C	2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	0,00	100%

I	C	5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,	2	2	19 800,00	100%
I	D	-	Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	3	24 750,00	100%
II	-	-	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	7	7	7 651,62	100%

Ważnym elementem w udzielaniu wsparcia osobom niepełnosprawnym jest działalność Punktu Informacyjnego ds. Osób Niepełnosprawnych przy Starostwie Powiatowym. Punkt działa od 1 maja 2011 roku.

Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych w okresie sprawozdawczym od stycznia do grudnia był czynny codziennie w godz. 10.00 – 13.00. W okresie od 1 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r. pracownicy Punktu przyjęli 684 petentów.

Głównym działaniem Punktu Informacyjnego jest pomoc osobom niepełnosprawnym w różnym aspekcie życia. Pomoc polega na wydawaniu, doradztwie oraz wypełnianiu wniosków do PCPR, PFRON, NFZ, Orzecznictwa oraz innych instytucji.

Punkt Informacyjny udziela porad z zakresu przepisów prawa dotyczących osób niepełnosprawnych, ulg i uprawnień jakie mają osoby niepełnosprawne, prawa podatkowego i ulgi rehabilitacyjnej, przepisów prawa pracy, usług medycznych.

Punkt Informacyjny organizuje spotkania z młodzieżą niepełnosprawną, którą stara się wciągnąć w podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych. Polega, to na poszukiwaniu szkoleń, kursów oraz staży. Kontaktuje się z pracodawcami przedstawiając im korzyści zatrudniając osoby niepełnosprawne. Wszystkie te zabiegi mają pomóc skutecznie poruszać się na rynku pracy osobom niepełnosprawnym. Pomaga w poszukiwaniu ośrodków rehabilitacyjnych, dla osób zainteresowanych pobytem na turnusie rehabilitacyjnym. Przygotowywuje listy zapotrzebowania na dary sprzętu ortopedyczno - rehabilitacyjnego, które przychodzą do Starostwa oraz wydaje je.

Punkt Informacyjny ds. Osób Niepełnosprawnych jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez integracyjnych, warsztatów, spotkań, wycieczek oraz uroczystości podkreślających znaczenie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. W roku 2023 przy udziale Punktu Informacyjnego organizowane były:

- „Ulgą rehabilitacyjną” – osoby niepełnosprawne mogły uzyskać informacje nt. ulgi rehabilitacyjnej oraz złożyć przez Internet zeznanie podatkowe, które wypełnione jest przez pracownika Punktu;

- Pomoc w zorganizowaniu trzydniowego wyjazdu nad morze do Dziwnowa, gdzie głównym organizatorem było Świebodzińskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym;
- "Aktywny Samorząd", gdzie Punkt Informacyjny wydawał oraz pomagał wypełniać wnioski;
- „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mobilność osób z niepełnosprawnością - Punkt Informacyjny pomagał wypełniać wnioski;
- Rejestracja mieszkańców powiatu na poradnictwo prawne;
- Wyszukanie i przygotowanie listy osób niepełnosprawnych do programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", przekazanie do PCPR;
- Limit zużycia energii elektrycznej – Punkt Informacyjny udzielał informacji i pomagał wypełniać wnioski;
- Udzielenie informacji na temat świadczenia wspierającego dla osób z niepełnosprawnościami
- Pisanie odwołań od decyzji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Punkt Informacyjny nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniami „Integracja”, Integracyjnym Klubem Sportowym „Zieloni”, Zrzeszeniem Sportowo - Rehabilitacyjnym "START", dzięki czemu osoby niepełnosprawne z Powiatu Świebodzińskiego mogą korzystać z różnych inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych. Współpraca ze stowarzyszeniami z terenu Powiatu Świebodzińskiego i działanie na rzecz osób niepełnosprawnych.

Punkt Informacyjny przekazał listy dzieci niepełnosprawnych na paczki Świąteczne, którego organizatorem był Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie. Paczki zostały dostarczone do Punktu a następnie przekazane dzieciom niepełnosprawnym.

Punkt Informacyjny ds. Osób Niepełnosprawnych w Świebodzinie współpracuje z instytucjami samorządowymi oraz mediami lokalnymi.

2. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 44) do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej. W myśl art. 10a ust. 1 i 2 cytowanej powyżej ustawy warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa powyżej odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego działa Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Sobieskiego 19 w Świebodzinie. W zajęciach terapeutycznych uczestniczy 30 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie i/lub fizycznie. Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby

posiadające prawnie potwierdzony status osoby niepełnosprawnej ze wskazaniem do terapii zajęciowej.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, stwarzającą osobom z niepełnosprawnością możliwość nabywania umiejętności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także sprawności zawodowych niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej według kategorii wiekowej na dzień 31.12.2023r. przedstawia się następująco:

- do 25 roku życia – 9 osób
- od 26 - 29 lat – 4 osoby
- od 30 – 39 lat – 13 osób
- od 40 – 49 lat – 4 osoby

Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej według płci na dzień 31.12.2023r. przedstawia się następująco:

Kobieta		Mężczyzna	
młodzież	dorośli	młodzież	dorośli
4	9	5	12
RAZEM: 13		RAZEM: 17	

Uczestnicy mieszkający w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie – 3 osoby

Na 31.12.2023r. w Warsztacie stan diagnostyczny uczestników przedstawiał się następująco:

- 16 osób z upośledzeniem umysłowym
- 6 osób z chorobą psychiczną
- 4 osoby z epilepsją;
- 2 osoby z dysfunkcją narządu ruchu
- 3 osoby z zaburzeniami wzroku;
- 1 osoba z zaburzeniami głosu, mowy i choroby słuchu;
- 3 osoby z chorobą neurologiczną;
- 2 osoby z chorobą endokrynologiczną, metaboliczną, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne, odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 5 osób z całościowymi zaburzeniami funkcjonowania.

W roku sprawozdawczym średnia frekwencja na zajęciach wynosiła 79,18 %. Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, arkusza obserwacji działań i zachowań w Warsztacie oraz szczegółowej punktowej oceny. Indywidualny Program Rehabilitacji jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Programy te są oceniane z końcem roku przez osoby odpowiedzialne za program.

Główny nacisk w terapii położony jest na zajęcia praktyczne, które prowadzone są w pracowniach przedstawionych w tabeli nr 27.

Tabela nr 27. Rodzaj pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Rodzaje pracowni	Zadania pracowni	Liczba uczestników biorących udział w zajęciach
Pracownia bukieciarstwa i rękodzieła	W pracowni tej powstają różnego rodzaju kompozycje florystyczne, stroiki okolicznościowe, a także wytwory i rękodzieła, które prezentowane są na wystawach i konkursach. Podczas zajęć uczestnicy rozwijają swoje umiejętności manualne w zakresie zdobienia i dekorowania. Poznają dawne i współczesne techniki rękodzielnicze.	5
Pracownia gospodarstwa domowego	W pracowni gospodarstwa domowego uczestnicy codziennie pod opieką instruktora uczą się przygotowywania prostych posiłków, a także przygotowywania przetworów z owoców i warzyw. Uczestnicy uczą się planowania i dokonywania zakupów. Mają możliwość poznania i obsługiwanego sprzętu oraz narzędzi jakie stosowane są w gospodarstwie domowym./ wyrabiają nawyki higieniczne i estetyczne podczas wykonywania czynności kulinarnych, a także poznają zasady prawidłowego zachowania się podczas spożycia posiłków.	5
Pracownia krawiectwa i haftu	Praca w pracowni krawieckiej uczy cierpliwości, wytrwałości, precyzji poprzez staranne i estetyczne wykonywanie prac. Praca w pracowni podzielona jest na etapy. Uczestnicy w pierwszej kolejności uczą się przyszywania guzików i podstawowych ściegów ozdobnych oraz prawidłowego posługiwania się nożyczkami, igłą, szydełkiem oraz żelazkiem.	5

Pracownia komputerowa	Uczestnicy w pracowni komputerowej uczą się praktycznej obsługi komputera – edycji tekstu, zarządzania plikami i folderami, tworzenia prostej grafiki komputerowej, drukowania, skanowania, czy posługiwania się aparatem cyfrowym.	5
Pracownia plastyczna	Uczestnicy w pracowni plastycznej rozwijają swoje zdolności manualne, korzystając z różnorodnych materiałów oraz narzędzi. Wykorzystują różnorodne techniki plastyczne: szkicowani, rysowanie, malowanie, wycinanie, lepienie z masy solnej i papierowej oraz zdobnictwo.	5
Pracownia rehabilitacyjno-terapeutyczna	Celem pracowni jest nauka, kształtowanie i utrwalanie działań mających na celu podnoszenie jakości życia w aspekcie fizycznym i psychicznym. Pracownia działa w zakresie: - tworzenia wszelkich form terapii praca , ruchem (rehabilitacja, ćwiczenia ruchowe), rozrywka (zabawy, gry, quizy, rebusy, krzyżówki), - nauka „zdrowego” rozładowania negatywnych emocji, relaks, rozluźnienie, - dostosowanie form terapii do indywidualnych możliwości i umiejętności uczestników, - kształtowanie kreatywności, ekspresji twórczej, - zastosowanie muzykoterapii, - zajęcia rekreacyjne, - biblioterapia, - choreoterapia, - filmoterapia, - aktywizacja zawodowa uczestników WTZ.	5

Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzą również:

1. zajęcia muzykoterapeutyczne;
2. zajęcia sportowo-ruchowe;
3. zajęcia taneczno-teatralne;
4. zajęcia ogrodnicze.

Realizowane przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Programy Rehabilitacji zostały podzielone na działy:

1. rozwijanie umiejętności wykonania czynności dnia codziennego,
2. przygotowanie do życia w środowisku społecznym,
3. rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy,
4. rozwijanie umiejętności zawodowych.

Rozwijanie umiejętności wykonania czynności wynikających z programu dnia codziennego, przejawia się takich formach jak:

- trening w zakresie życia codziennego,
- ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego,
- zajęcia z gospodarstwa domowego, higieniczne i estetyczne przyrządzanie posiłków, prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audiowizualnych,
- trening ekonomiczny,
- umiejętność odpowiedniego zachowania się.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym przejawia się w formach takich jak:

- trening wiedzy o sobie samym,
- trening umiejętności interpersonalnych,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- ćwiczenia z orientacji przestrzennej,
- trening asertywności,
- nauka racjonalne spędzanie czasu wolnego,
- trening umiejętnego dostosowania się do nowych sytuacji.

Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, odbywa się poprzez formy zajęć takie jak :

- trening przygotowania do podjęcia pracy
- umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialność za wykonywane zadanie
- rozwijanie motywacji i tempa pracy
- podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej
- ćwiczenia koncentracji pamięci
- ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności doprowadzenia powierzonego zadania do końca
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonania zadania.

Rozwijanie umiejętności zawodowych odbywa się poprzez następujące formy zajęć:

- stosowanie technik komputerowych i multimedialnych w tym stosowanie specjalistycznych programów użytkowych i Internetu,
- zajęcia poligraficzne- zajęcia krawieckie, hafciarskie, tkackie i dziewiarskie,
- zajęcia z rękodziela artystycznego,
- zajęcia plastyczne,

- zajęcia gastronomiczne i kuchenne,
- zajęcia dekoracji i estetycznego urządzania wnętrz,
- zajęcia w bukieciarstwie.

Poprzez metody pracy takie jak:

- słowne, praktyczne, oglądowe, objaśniające
- poglądowe, weryfikacyjne.

Dużą uwagę przywiązuje się do umiejętności **zdrowego i aktywnego wypoczynku**, spędzania czasu wolnego. Uczestnicy uczestniczą w zajęciach ruchowych, spacerach i relaksacji. W programie terapeutycznym przewidziane jest także prowadzenie zajęć poza godzinami pracy i siedzibą Warsztatów.

Imprezy kulturalne, w których uczestnicy wzięli udział na terenie Warsztatów Terapii Zajęciowej jak i na zewnątrz:

- 10.01.2023 – na terenie warsztatów odbyły się „Warsztaty teatralne” przygotowane przez Agencję Artystyczną Galana Anna Zmarlicka z Krakowa;
- 17.01.2023 - na terenie Warsztatów odbył się koncert edukacyjno – muzyczny pt. „Blacha - to brzmi dumnie” realizowany z cyklu artystycznego „W krainie pani muzyki”. Koncert zorganizowany został przez Lubuskie Biuro Koncertowe;
- 8.02.2023 – udział Grupy teatralnej WTZ „ Cztery Pory Roku” w Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Teatralno – Muzycznej Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Albertiana 2023” we Wrocławiu - III miejsce;
- 9.02.2023 – na terenie Warsztatów odbyło się przedstawienie pt. „PRÓBA” przygotowane przez Agencję Artystyczną Galana Anna Zmarlicka z Krakowa;
- 14.02.2023 – Walentynki na WTZ;
- 16.02.2023 – „Tłusty czwartek” na terenie WTZ;
- 21.02.2023 – na terenie Warsztatów odbyły się „Warsztaty teatralne cz. 2” przygotowane przez Agencję Artystyczną Galana Anna Zmarlicka z Krakowa;
- 24.02.2023 – teatr iluzji „Magic Show” prowadzony przez magika „ROBERTO”;
- 27.02.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Muzyczne opowieści – Rusałka”;
- 8.03.2023 – Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn – wspólne wyjście do kręgielni w hotelu SEN na rozgrywki damsko – męskie i wspólne świętowanie;
- 14.03.2023 – wspólne wyjście na wystawę do Galerii Świebodzińskiego Domu Kultury na wystawę prac fotograficznych pani Moniki Klechamer pt. „22 Twarze”;
- 21.03.2023 – obchody Światowego dnia Osób z Zespołem Downa, wyjście na koncert do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Świebodzinie pt. „Wiosenne Granie”;
- 27 - 28.03.2023 – udział w uroczystej Gali rozdania nagród 23 Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralno – Muzycznego Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Albertiana 2023” w Krakowie;
- 30.03.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki”– Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Muzyczne pejzaże – czyli z muzyką dookoła świata”;

- 6.04.2023 – uroczyste spotkanie Wielkanocne na terenie Warsztatów;
- 19.04.2023- muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki”– Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Saksofon i suzafon”;
- 26.04.2023 – przedstawienie humorystyczne pt. „Szelmostwa Lisa Witalisa”, przygotowanego przez aktorów Teatru Bigiel z Krakowa;
- maj 2023 – warsztaty artystyczne na terenie Warsztatów z rzeźbiarstwa prowadzone przez panią Teresę Berendt – Klechamer;
- 5.05.2023 – Dzień walki z Dyskryminacją Osób z Niepełnosprawnościami – wspólne wyjście na pizzę i kawę;
- 10.05.2023 – udział w Marszu Godności Osób z Niepełnosprawnościami ulicami miasta Świebodzina, organizatorem był Ośrodek Opieki Społecznej w Świebodzinie;
- 5.06.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki”– Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Legenda o królu Julianie i ogrodzie różanym”;
- 15.06.2023 – udział w „VIII Biegu Szlakiem Żarskich Uliczek” – podchody, spotkanie integracyjne dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarach;
- 27.06.2023 – udział w VIII Turnieju Piłki Nożnej dla Osób z Niepełnosprawnościami w Zielonej Górze, organizatorem było Stowarzyszenie „Petra” ;
- sierpień, wrzesień 2023 - warsztaty artystyczne na terenie Warsztatów z techniki malarskiej BATIK prowadzone przez panią Teresę Berendt – Klechamer;
- 8.09.2023 - „pożegnanie lata” spotkanie integracyjne z Środowiskowym Domem Samopomocy w Świebodzinie, gry zabawy na świeżym powietrzu oraz grill;
- październik 2023 - warsztaty artystyczne na terenie Warsztatów z techniki malowania na jedwabiu prowadzone przez panią Teresę Berendt – Klechamer;
- 24.10.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki”– Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Bachata, salsa i merengue – jedzenie czy latynoskie tańce?”;
- 24.10.2023 – udział w konkursie komputerowym w Zielone Górze, organizatorem konkursu było Stowarzyszenie „Petra” z Zielonej Góry;
- 27.10.2023 – uroczystości na terenie WTZ z okazji Światowego Dnia Terapii Zajęciowej;
- listopad 2023 - warsztaty artystyczne na terenie Warsztatów z tworzenia świec zapachowych prowadzone przez panią Teresę Berendt – Klechamer;
- 16.11.2023 – spotkanie integracyjne na kręgielni z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Świebodzinie z okazji Międzynarodowego Dnia Tolerancji;
- 17.11.2023 – wyjście na przedstawienie do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Świebodzinie na przedstawienie pt. „ Królowa śnieżka i siedmiu krasnoludków”;
- 20.11.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki”– Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Orkiestra dęta w pigułce – skrzydłówka i saxhorny”;
- 22.11.2023 – spotkanie na terenie WTZ z gwiazdą DISCO POLO – CZADOMENEM;
- 23.11.2023 - teatr iluzji prowadzony przez magika Janusza Popiel „TRISTO”;
- 30.11.2023 - „Zabawa Andrzejkowa na WTZ” – wróżby, zabawa przy muzyce mechanicznej, poczęstunek;
- 1.12.2023 – na terenie Warsztatów odbyło się przedstawienie teatralne pt. „Królowa InstaDrama” przygotowane przez Agencję Artystyczną Galana Anna Zmarlicka z Krakowa;
- 4.12.2023 - wyjście do „Maxkina” w galerii HOSSO w Świebodzinie na film pt. „Uwierz w Mikołaja”;

- 12.12.2023 - przedstawienie humorystyczne pt. „W poszukiwaniu Św. Mikołaja”, przygotowanego przez aktorów Teatru Bigiel z Krakowa;
- 12.12.2023 - muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani Muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Tam gdzie panowie chodzą w „spódniczkach” – Szkocja i Irlandia”;
- 22.12.2023 – spotkanie świąteczne z panem Starostą Zbigniewem Szumskim i Wicestarostą Andrzejem Chromińskim na terenie Warsztatów.

Uczestnicy Warsztatów w miesiącu wrześniu 2023r. brali udział w E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno - Użytkowego w Międzyrzeczu. Tematem przewodnim konkursu był „Leśny świat”. Udział w konkurencjach: Gastronomia – „Leśne słodkości”; Plastyka – „Makieta lasu”; Florystyka – „Wianek leśny”; Krawiectwo – „Leśne opowieści” – wyróżnienie; Stolarstwo – „Leśne ptactwo” – wyróżnienie

W dniu 19 grudnia 2023 – udział w VII Zielonogórskim Przeglądzie Twórczości Osób Starszych i Niepełnosprawnych WITKI 2023, Formy Teatralne - grupa teatralna „Cztery Pory Roku” wystąpiła z przedstawieniem pt. „Ręce” zdobywając nagrodę Laureata.

Jedna z uczestniczek Warsztatów w kategorii – Wokalista, z piosenką „Czerwona jarzębina” zdobyła wyróżnienie.

Uczestnicy pod nadzorem instruktorów w pracowni komputerowej umieszczają swoje ważniejsze wydarzenia z życia Warsztatów na portalu społecznościowym – Facebook.

Prace plastyczne uczestników WTZ były również wysyłane na różnego rodzaju konkursy takie jak :

- XXI Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Warsztatów Terapii Zajęciowej „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowany przez PFRON. Temat konkursu w tym roku to: „Życie jest podróżą”. Na konkurs wysłaliśmy trzy prace plastyczne wykonane techniką malarstwo i rysunek. Izabela Seraficka z pracą pt. „ Podróże w mojej głowie” zdobyła wyróżnienie;
- VII Zielonogórski Przegląd Twórczości Osób Starszych i Niepełnosprawnych WITKI 2023, wysłaliśmy na konkurs w kategorii prace malarskie i rękodzieło, i prace grupową – aplikacja krawiecka oraz jedną pracę indywidualną – rysunek. Uczestniczka Żaklina Wawryk otrzymała wyróżnienie za pracę malarską pt. „Stworzenie Świata – dzień piąty”.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA na Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2023 roku

Z końcem roku 2023 stan osobowy chętnych do uczestnictwa w aktywizacji zawodowej wynosił 8 osób, a niezdolnych do podjęcia pracy z tytułu swojej niepełnosprawności i stanu zdrowia było 22 osób.

W dniu 16.09.2023r. Warsztaty podpisały umowę o organizację praktyk zawodowych dla uczestników z Restauracją Mcdonald's w Świebodzinie na czas nieokreślony. Warunkiem dopuszczenia do praktyk zawodowych było orzeczenie do celów sanitarno - epidemiologicznych, decyzja lekarska lekarza Medycyny Pracy oraz szkolenie z przepisów BHP obowiązujących w restauracji. Praktyki odbywały się w ramach zajęć terapeutycznych, od poniedziałku do piątku, w godzinach ustalonych w bieżącym harmonogramie, w grupach

dwuosobowych pod opieką trenera pracy. Praktyki były bezpłatne, ale w trakcie pracy obowiązywała jedna przerwa na posiłek i napój zapewniony z ramienia restauracji.

W okresie od 1.10.2023r. do 31.12.2023r. uczestnicy przepracowali następującą liczbę godzin wykonując zakres następujących obowiązków:

Dany uczestnik	Liczba wypracowanych godzin	Zakres obowiązków
Uczestnik nr 1	33	• Sprzątanie stolików, krzeseł na lobby; • Sprzątanie zaplecza, szatni i toalet; • Wycieranie kurzy (parapety, ściany, kioski, lampy, drzwi); • Zamiatanie i mycie połów; • Wymiana koszy na śmieci; • Wycieranie tacek; • Wstawienie prania (ściereczki, fartuchy, mopy); • Mycie wózków do bułek; • Utrzymywanie w czystości brodzików, pralek i koszy na brudne mopy; • Mycie i dezynfekcja sprzętów kuchennych (wózek śniadaniowy, kuwety, szuflady); • Mycie okien i drzwi; • Sprzątanie CrewRoomu i KurierRoomu; • Porządkowanie terenu wokół restauracji (zamiatanie, zbieranie śmieci, grabienie, odchwaszczanie).
Uczestnik nr 2	33	
Uczestnik nr 3	27	
Uczestnik nr 4	33	
Uczestnik nr 5	21	
Uczestnik nr 6	33	
Uczestnik nr 7	33	
Uczestnik nr 8	34	

Podsumowując zeszłoroczną aktywizację można śmiało powiedzieć, że nawiązanie współpracy z Restauracją Mcdonald's w Świebodzinie była dla naszych uczestników ogromną szansą na **przełamanie swoich barier w nowym otoczeniu**; weryfikację swoich możliwości na otwartym rynku pracy, **pogłębienie wiedzy i zdobycie praktycznego doświadczenia**, a także możliwością na zatrudnienie.

3. Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno-Wypoczynkowego „PAŁAC” w Przelazach Spółka z o.o.

Jednym z elementów w wypełnianiu zadań z zakresu rehabilitacji społecznej jest funkcjonowanie na terenie Powiatu Świebodzińskiego Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno - Wypoczynkowego „PAŁAC” Spółka z o.o. w Przelazach. Znaczące grono osób, spośród korzystających z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych w Ośrodku stanowią mieszkańcy naszego Powiatu. Zachęcającym do korzystania z oferty Ośrodka jest jego malownicze

położenie, wysoki standard świadczonych usług, a dla mieszkańców Powiatu, zapewne bliskie położenie – a tym samym łatwość dojazdu.

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r. zorganizowano na terenie Powiatowego Ośrodka 11 turnusów rehabilitacyjnych, w których łącznie uczestniczyło 560 osób (w tym 108 osób z dofinansowaniem środków PFRON, w tym 54 opiekunów).

ZAKOŃCZENIE

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Nadrzędnym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wszystkie praktycznie realizował lub wdrażał na bieżąco.

Należy jednak podkreślić, że niektóre z tych zadań realizowane są w nieco ograniczonym zakresie i wymagają dalszego rozwijania w oparciu o rozpoznane na bieżąco potrzeby oraz posiadane zasoby i możliwości. Podkreślić należy wszakże, że na niektóre formy wsparcia zapotrzebowanie nie wystąpiło lub występowało w ograniczonym zakresie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w związku z pilotażowym programem „Aktywny samorząd” finansowanym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podejmuje działania w kierunku pomocy osobom niepełnosprawnym w formie likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. W 2022 roku ponownie przystąpiliśmy do realizacji powyższego zadania i wystąpiliśmy o przyznanie środków finansowych na realizację programu.

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”. Dzięki w/w programowi osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z pomocy asystenta, który pomagał im w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W roku 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało zadania powiatu przy wysokim zaangażowaniu kadry. W celu prawidłowej realizacji zadań powiatu w sferze pomocy społecznej w roku 2024 należy zapewnić odpowiednie środki finansowe na utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

II

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

Świebodzin, marzec 2024r.

**Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej
na 2024 rok**

Dom Pomocy Społecznej w Glińsku

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Termomodernizacja , elewacji, dachu oraz wymiany stolarki okiennej w budynkach nr 2,3 oraz mieszkalnio-biurowym	2 058 124,63 zł
2	Wymiana ogrodzenia wokół terenu DPS	122 000,00 zł
3	Budowa budynku gospodarczego	150 000,00 zł
4	Zakup suszarki przemysłowej	41 000,00 zł
5	Zakup pralnicy	49 000,00 zł
6	Elektroniczny dziennik opieki nad mieszkańcami z oprogramowaniem	30 000,00 zł
7	Podmurówka pod ogrodzenie Domu	20 000,00 zł
8	Dźwig osobowy	350 000,00 zł
9	Wymiana instalacji ppoż	60 000,00 zł
10	Wymiana instalacji elektrycznej aluminiowej na miedzianą na oddziale II	100 000,00 zł
11	Wymiana krokwi na dachu budynku nr 1	15 000,00 zł
12	Zakup magła	40 000,00 zł
13	Zakup samochodu	270 000,00 zł
14	Remont toalety na oddziale I	15 000,00 zł
15	Reorganizacja pomieszczeń(przygotowanie jednostki na świadczenie opieki krótkoterminowej)	100 000,00 zł
Razem		3 420 124,63 zł

Zgodnie z kwotą projektu modernizacja budynku
Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych

Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Wymiana pokrycia dachowego na budynku garażu i pomieszczenia gospodarczego	40 000,00 zł
2	Zamówienie projektu budowlanego: remont 3 łazienek ogólnodostępnych w bud A wraz z montażem kotła gazowego w kotłowni i wykonaniem pionów zasilających cwu i c.o. w tych łazienkach	20 000,00 zł
3	Instalacja systemu awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego na korytarzach w bud.A (zalecenia PPSP)	12 000,00 zł
4	Wprowadzenie zmian w funkcjonalności drzwi przeciwpożarowych w bud A i B poprzez montaż elektromagnesów i połączenie drzwi z centralą przeciwpożarową (zalecenia PPSP)	18 000,00 zł
5	Zakup szafek kuchennych ze stali nierdzewnej do stołówki w bud.A	10 000,00 zł
6	Zakup komód do pokoi mieszkalnych w budynku B	8 000,00 zł
Razem		108 000,00 zł

Dom Pomocy Społecznej w Toporowie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt
1.	Remont tarasu od strony podwórka	110 000,00 zł
2.	Remont łazienki Pałac	40 000,00 zł
RAZEM		150 000,00 zł

Dom Dziecka nr 1 w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Odświeżenie pomieszczeń mieszkalnych i części wspólnych (kuchnia, łazienki, korytarze, świetlica) oraz biura psychologa	35 000,00 zł
2	Elektroniczny dziennik opieki nad dziećmi z oprogramowaniem	1 800,00 zł
3	Wymiana instalacji ppoż + instalacja hydrantu	35 000,00 zł
4	Remont podjazdów dla osób niepełnosprawnych oraz schodów	12 000,00 zł
5	Zakup piekarnika	2 200,00 zł
6	Zakup pralki/pralko-suszarki	2 000,00 zł
7	Wymiana telefonów i modernizacja centrali telefonicznej	3 500,00 zł
8	Zakup płyty indukcyjnej do kuchenki 4 palnikowej	1 800,00 zł
9	Wymiana pieca c. o, instalacja pompy ciepła	52 730,10 zł
Razem		146 030,10 zł

Dom Dziecka nr 2 w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Odświeżenie pomieszczeń mieszkalnych i części wspólnych (kuchnia, łazienki, korytarze, świetlica) oraz biura Dyrektora i pracowników socjalnych	35 000,00 zł
2	Elektroniczny dziennik opieki nad dziećmi z oprogramowaniem	1 200,00 zł
3	Wymiana instalacji ppoż + instalacja hydrantu	35 000,00 zł
4	Remont podjazdów dla osób niepełnosprawnych oraz schodów	12 000,00 zł
5	Zakup pralki/pralko-suszarki	2 000,00 zł
6	Wymiana telefonów i modernizacja centrali telefonicznej	5 000,00 zł
7	Wymiana pieca c. o, instalacja pompy ciepła	52 730,10 zł
Razem		142 930,10 zł

Dom Dziecka nr 3 w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Odświeżenie pomieszczeń mieszkalnych i części wspólnych (kuchnia, łazienki, korytarze, świetlica)	35 000,00 zł
2	Wymiana instalacji ppoż + instalacja hydrantu	35 000, 00 zł
3	Remont podjazdów dla osób niepełnosprawnych oraz schodów	12 000,00 zł
4	Wymiana telefonów i modernizacja centrali telefonicznej	3 500,00 zł
5	Wymiana pieca c. o, instalacja pompy ciepła	52 730,10 zł
Razem		138 230,10 zł

Dom Dziecka nr 4 w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Odświeżenie pomieszczeń mieszkalnych i części wspólnych (kuchnia, łazienki, korytarze, świetlica)	35 000,00 zł
2	Remont podjazdów dla osób niepełnosprawnych oraz schodów	15 000,00 zł
3	Zakup suszarki bębnowej	2 000,00 zł
4	Zakup kserokopiarki wielofunkcyjnej	3 000,00 zł
5	Wymiana telefonów i modernizacja centrali telefonicznej	3 500,00 zł
Razem		58 500,00 zł

Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1	Zakup samochodu osobowego Renault Kangoo	100 000,00 zł
2	Zakup 2 komputerów	10 000,00 zł
3	Zakup 2 niszczarek do dokumentów	1 000,00 zł
4	Zakup biurka narożnego	500,00 zł
5	Zakup 2 foteli biurowych	1 000,00 zł
Razem		112 500,00 zł

III

Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2024

Świebodzin, marzec 2024

***Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
na 2024 rok***

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
I. Zespół do spraw świadczeń pomocy społecznej w tym:		
Rodziny zastępcze		
1	Miesięczna pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	1 703 497,00
2	Świadczenia na kontynuowanie nauki	81 720,00
3	Świadczenia na usamodzielnienie	89 680,00
4	Świadczenia na zagospodarowanie	36 698,00
5	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin zastępczych zawodowych	308 749,00
6	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej	0,00
7	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego	272 531,00
8	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych do sprawowania opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych	448 940,00
9	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin pomocowych	6 099,00
10	Na obsługę informatyczną programu POMOST	5 000,00
11	Świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu dla rodzin zastępczych zawodowych, środki finansowe dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego, świadczenia dla rodzin zastępczych na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	70 000,00
12	Koszty utrzymania dzieci (pochodzących z powiatu świebodzińskiego) w rodzinach zastępczych poza powiatem	462 236,00
13	Koszty egzekucji skarbowych	7 215,00

Placówki opiekuńczo – wychowawcze		
15	Świadczenia na kontynuowanie nauki – w 2024r. -13 osób	71 989,00
16	Świadczenia na usamodzielnienie - w 2024r. – 13 osób	47 720,00
17	Świadczenia na zagospodarowanie - w 2024r. – 13 osób	61 373,00
II. Zespół do spraw pieczy zastępczej		
21	Środki finansowe na wynagrodzenie koordynatorów z pochodnymi	451 111,00
22	Poradnictwo, wsparcie i terapia oraz przeprowadzanie badań psychologicznych	38 376,00
23	Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzin spokrewnionych, doszkalanie funkcjonujących rodzin zastępczych	1 314,00
Razem		4 164 248,00 zł

IV

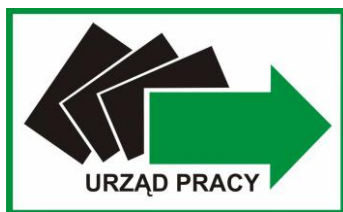
REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM W 2023 r.

Świebodzin, kwiecień 2024 r.

Spis treści

1. Charakterystyka Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie	3
2. Pojęcie i klasyfikacja bezrobocia	10
3. Skutki bezrobocia	11
4. Charakterystyka powiatu świebodzińskiego i lokalnego rynku pracy	15
5. Analiza zarejestrowanych osób bezrobotnych według kategorii stażu pracy i wieku	23
6. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia.	26
7. Efektywność zatrudnienia w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.	29
8. Wykorzystanie środków z Funduszu Pracy na zadania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.....	31
9. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.....	32
10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy.....	33
11. Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców na terenie powiatu świebodzińskiego.....	34
12. Zasady funkcjonowania i realizacji zadań przez PSZ ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania PUP w Świebodzinie	43

1. Charakterystyka Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie

Uchwałą NR XXXVI/278/06 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29.08.2006 r. został nadany Statut Powiatowemu Urzędowi Pracy w Świebodzinie.

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej Powiatu Świebodzińskiego realizującą zadania i działania samorządu w zakresie polityki rynku pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy:

1. Polityka rynku pracy i rozwój zasobów ludzkich

- współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym.

2. Aktywizacja zawodowa

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- kierowanie bezrobotnych do udziału w programach aktywizacyjnych;
- realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy.

3. Badania i analizy rynku pracy

- opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia.

4. Przeciwdziałanie bezrobociu

- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- organizowanie i finansowanie szkoleń osobom bezrobotnym i poszukującym pracy;
- opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania;
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia.

5. Przeciwdziałanie skutkom planowanych zwolnień

- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

6. Zadania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

- realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy.

7. Przepływ pracowników między państwami

- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw (o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. 2023 poz. 735) oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji;
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności przez:
 - ≈ realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES;
 - ≈ realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw;
- badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub postępowaniem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, w tym realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Obsługa bieżąca środków z Funduszu Pracy

- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych;
- decyzje o odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy.

9. Wydawanie decyzji:

- o uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego;
- o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów;
- o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy;
- o odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy.

SIEDZIBA

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy mieści się w Świebodzinie, przy ul. Studenckiej 8, a terenem jego działania jest Powiat Świebodziński. Powiatowym Urzędem Pracy w Świebodzinie kieruje Dyrektor działający na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Starostę Powiatu Świebodzińskiego. Dane teleadresowe Urzędu dostępne są na stronie www.swiebodzin.praca.gov.pl w zakładce *Dane kontaktowe*.

Budynek, w którym mieści się siedziba Powiatowego Urzędu Pracy stanowi własność Powiatu Świebodzińskiego w trwałym zarządzie Powiatowego Urzędu Pracy. Ponadto jest budynkiem zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze w dniu 10 listopada 1975 r. pod nr 2185 oraz 21 grudnia 1976 r. pod nr 2389.

W 2021 r. założono nowe pokrycie dachowe oraz wstawiono okna dachowe. Podjęto kolejne działania mające na celu poprawienie stanu technicznego budynku oraz inwestycje podnoszące jego energooszczędność, a także bezpieczeństwo. W grudniu 2022 roku przeprowadzono modernizację hydrantów znajdujących się wewnątrz budynku na wszystkich jego kondygnacjach, dostosowując ich stan do wymogów ppoż. W celu zapobieżenia utracie ciepła przez dach przeprowadzono jego modernizację poprzez ocieplenie stropu. Działania zmierzające do osiągnięcia większego poziomu energooszczędności polegały również na wymianie oświetlenia tradycyjnego na oświetlenie led wewnątrz budynku (zarówno w pomieszczeniach biurowych, pomocniczych jak i na korytarzu).

Ponadto w dniu 28 lipca 2022 roku złożono u Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków projekt wymiany okien w całym budynku, oraz w dniu 29 grudnia 2022 roku wysłano projekt instalacji klimatyzacji (potwierdzenie odbioru dnia 2 stycznia 2023 roku). W odpowiedzi na złożony wniosek w sprawie pozwolenia na przeprowadzenie robót budowlanych polegających na wymianie okien w budynku będącym siedzibą PUP w dniu 2 marca 2023 roku Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał zastrzeżenia co do projektowanych rozwiązań. Podnosząc w piśmie konieczność zachowania substancji zabytkowej zalecono przeprowadzenie działań konserwatorskich oraz badanie powłok malarskich i odtworzenie elementów, których stopień zniszczenia uniemożliwia dalsze użytkowanie. Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy zebranych dokumentów (kontakt z Archiwum Państwowym w Zielonej Górze, Urzędem Miasta w Świebodzinie, a także pasjonatem historii miasta Świebodzin – w celu zapoznania się z zasobami będącym w ich posiadaniu) dnia 17 marca 2023 roku Pani Dyrektor wystosowała odpowiedź na uzyskane stanowisko konserwatorskie. W dniu 29 marca 2023 roku LWKZ w Zielonej Górze uwzględnił wszystkie argumenty wskazane w piśmie z dnia 17 marca 2023 roku i wydał pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych polegających na wymianie stolarki okiennej w całości uwzględniając wniosek z dnia 28 lipca 2022 roku. Również

w dniu 29 marca 2023 roku na złożony projekt instalacji klimatyzacji LWKZ w Zielonej Górze wydał pozwolenie na przeprowadzenie robót budowlanych w owym zakresie.

W związku ze złożonym przez Powiat wnioskiem o dofinansowanie prac przy zabytku w ramach Rządowego Programu Polski Ład Program Odbudowy Zabytków i otrzymanym dofinansowaniem przystąpiono do wyboru projektanta – remont łazienek. Projekt złożony został przez wykonawcę 29 stycznia 2024 roku, 6 lutego 2024 roku Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał decyzję – pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych, zaś 27 lutego 2024 roku Powiatowy Urząd Pracy otrzymał pozwolenie na budowę.

PROJEKT PILOTAŻOWY

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie pierwszy raz w swojej historii przystąpił do konkursu na realizację projektu pilotażowego. Złożony wniosek okazał się sukcesem, 30 czerwca 2023 r. PUP pozyskał dofinansowanie w kwocie **842 815,00 zł** ze środków Rezerwy Funduszu Pracy na realizację zadania. W ramach realizacji działania „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” udało się wyremontować oraz profesjonalnie wyposażać pomieszczenie w siedzibie PUP. Od września 2023 roku pracownicy Urzędu w Punkcie wspierają młode osoby (od 18 do 30 roku życia), pomagając im znaleźć stabilne zatrudnienie, a przede wszystkim służą młodym ludziom kompleksową pomocą w przezwyciężaniu barier związanych z podjęciem zatrudnienia. W Punkcie również w ramach zawartych umów partnerstwa dyżury pełnią pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzinie udzielając informacji zainteresowanym o możliwościach wsparcia świadczonych przez Ośrodek.

Logo projektu „Czas na Młodych”

Przy realizacji zadań Powiatowy Urząd Pracy współdziała i współpracuje ze Starostwem Powiatowym i jego jednostkami organizacyjnymi, z innymi urzędami pracy, z organami administracji rządowej, z Powiatową Radą Rynku Pracy, organami jednostek samorządu terytorialnego, Ochotniczymi Hufcami Pracy, agencjami zatrudnienia, instytucjami szkoleniowymi, instytucjami dialogu społecznego, instytucjami partnerstwa lokalnego, zarządami funduszy celowych oraz pracodawcami.

AKTYWNOŚĆ URZĘDU

Kontynuując wznowione 16 grudnia 2021 roku spotkania Partnerów Lokalnego Rynku Pracy przeprowadzono 19 grudnia 2023 roku kolejne z tego cyklu spotkanie pod patronatem Starosty Świebodzińskiego mające na celu zaprezentowanie wachlarza wsparcia dedykowanego Pracodawcom i Przedsiębiorcom. Podczas spotkania zostały poruszone także zagadnienia dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego, procedury zatrudniania cudzoziemców oraz szczególnej sytuacji obywateli Ukrainy.

W spotkaniu na zaproszenie Pani Dyrektor uczestniczyli również przedstawiciele:

- Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej,

- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,

- Ochotniczych Hufców Pracy.

Zaproszeni goście przedstawili cele i działania podejmowane przez swoje organizacje oraz projekty, w jakich mogliby wziąć udział czy też formy wsparcia z jakich mogliby skorzystać przedsiębiorcy.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zarówno przedsiębiorców, jak i mieszkańców powiatu, w dniu 29 września 2023 roku w ramach realizowanego partnerstwa zorganizowano w budynku Warsztatów Szkolnych Powiatowego Zespołu Szkół w Świebodzinie - Targi Pracy i Edukacji. Takie wydarzenie to okazja zaprezentowania przez firmy ofert zatrudnienia, a dla mieszkańców poszukujących pracy lub chcących obecną pracę zmienić możliwość nawiązania bezpośredniego kontaktu z pracodawcami bądź porównania różnych organizacji pod względem atrakcyjności oferowanej pracy. Targi stwarzają okazję do zadawania pytań, zdobywania informacji, czy też złożenia CV. Uczestnictwo w targach pracy daje ponadto możliwość zapoznania się ze ścieżką kariery w danej firmie, o czym nie można dowiedzieć się z ogłoszenia o pracę.

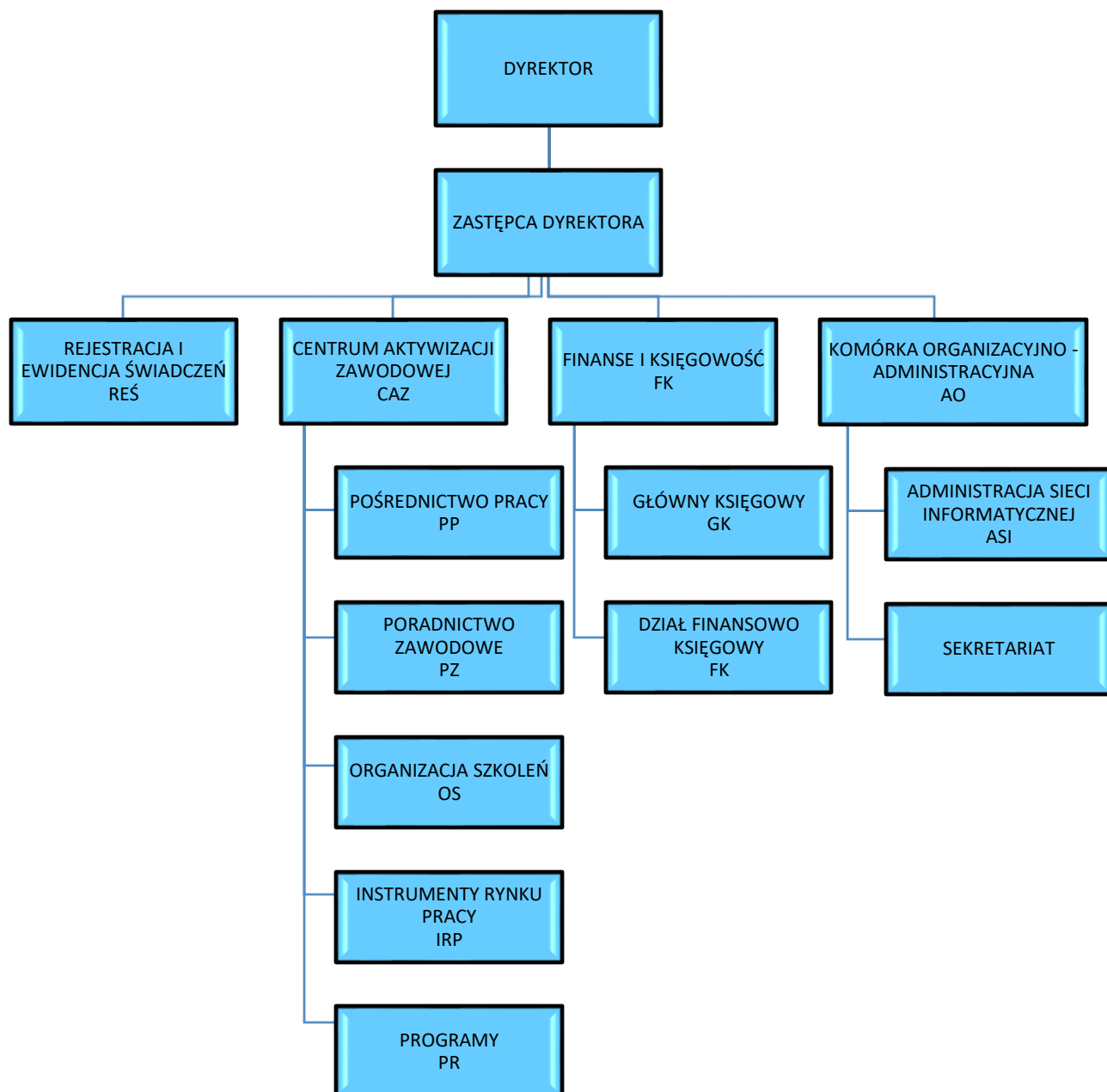
Przedstawiliśmy zainteresowanym ofertę 27 wystawców, w tym przedsiębiorstw, instytucji rynku pracy, szkół, uczelni i służb mundurowych. Zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania i już dziś możemy zapewnić że planujemy kolejne targi. Informacje o ich terminie zamieścimy m.in. w mediach społecznościowych – gdyż wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom naszych klientów oraz globalnej cyfryzacji jesteśmy obecni na serwisie facebook oraz instagram - informując o wydarzeniach, w których bierzemy udział czy też o działaniach innych instytucji i firm, które mogą zainteresować naszych obserwatorów. Z naszych mediów dowiedzieć się można o realizowanych projektach, naborach czy formach wsparcia. Znajdują się tam przydatne informacje dla osób bezrobotnych, jak i zainteresowanych doksztalaniem czy też zmianą pracy. Umieszczane na facebook podsumowania z działań Urzędu, w tym o udzielonych dotacjach na podjęcie działalności gospodarczej stanowią z jednej strony formę reklamy dofinansowanych działalności, jak i informację o nowo otwierających się firmach z różnych branż dla potencjalnych klientów.

Nasza aktywność to również spotkania z uczniami w szkołach ponadpodstawowych. Prowadzone dyskusje mają na celu m.in. zachęcenie młodzieży do korzystania z punktu doradztwa dla młodzieży w zakresie doradztwa zawodowego, przekazania informacji dotyczących wiedzy na temat tworzenia dokumentów aplikacyjnych oraz aktywnego poszukiwania pracy. To również okazja do poznania form pomocy kierowanych do młodych osób wchodzących na rynek pracy.

Na koniec grudnia 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy było zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy 23 pracowników i jeden pracownik w wymiarze 1/2 etatu, z czego 9 pełniło funkcję doradcy klienta.

1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Główny księgowy	1
4.	Organizacyjno - administracyjny	1
5.	Administracja sieci informatycznej	1
6.	Rejestracja i ewidencja świadczeń	3
7.	Pośrednictwo pracy	6
8.	Poradnictwo zawodowe	1
9.	Organizacja szkoleń	1
10.	Instrumenty rynku pracy	2
11.	Programy	1
12.	Dział finansowo – księgowy	3
13.	Pracownik gospodarczy	1
14.	Sekretarka	1
15.	Pomoc administracyjna	1

Schemat Organizacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie

2. Pojęcie i klasyfikacja bezrobocia

Bezrobocie zakłóca podstawowe i współzależne funkcje pracy i życia, czyli ekonomiczną, dochodową i społeczną. Występujące od lat w naszym kraju bezrobocie we współczesnej gospodarce rynkowej należy do najbardziej trudnego oraz skomplikowanego zjawiska.

Zjawisko to jest od dawna przedmiotem zainteresowań zarówno teoretyków, jak i praktyków, ponieważ następstwa stanowią doniosły problem społeczno-ekonomiczny. Kwestia bezrobocia jest zjawiskiem wieloaspektowym oraz globalnym, w związku z tym w literaturze poświęconej tej problematyce przedstawione są różne pojęcia tego zjawiska.

Socjologia pojęcie bezrobocia przedstawia w dwóch ujęciach: podmiotowym i przedmiotowym. W ujęciu podmiotowym bezrobocie oznacza stan zawodowej bezczynności jednostek zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość jej podjęcia, z podkreśleniem, że chodzi o jednostki, dla których podstawą egzystencji są dochody z pracy. Natomiast w ujęciu przedmiotowym bezrobocie traktowane jest jako kategoria analityczna rynku pracy i oznacza niezrealizowaną podaż pracy, będącą rezultatem nierównowagi między podażą siły roboczej a popytem na pracę.

W ujęciu psychologicznym bezrobocie to nierówność szans zatrudnienia, gdyż jednostka chce pracować, a nie może, ponieważ nie ma dla niej zatrudnienia.

Ekonomiści uważają, że bezrobocie oznacza występowanie grupy pracowników zdolnych do pracy oraz gotowych do jej podjęcia, lecz nie znajdujących możliwości zatrudnienia. Zjawisko to jest przedstawiane jako procent siły roboczej, która nie znajduje zatrudnienia z powodu strukturalnych problemów gospodarki i zmiany miejsc pracy. Minimalny zaś procent niezatrudnionej siły roboczej, przy istniejącej równowadze w gospodarce rynkowej nazywany jest naturalną stopą bezrobocia.

W literaturze ekonomicznej zawartych jest szereg różnorodnych definicji dotyczących zjawiska bezrobocia, a mianowicie:

- bezrobocie to sytuacja, w której część siły roboczej w wieku produkcyjnym, skłonnej podjąć pracę, nie znajduje zatrudnienia,
- bezrobocie to taki stan w gospodarce, w którym liczba osób poszukujących pracy jest większa od liczby wolnych miejsc pracy, przez co część z nich nie otrzymuje zatrudnienia,
- bezrobocie to taka sytuacja w gospodarce, gdy podaż siły roboczej jest większa od popytu na siłę roboczą,
- bezrobocie to sytuacja, gdy na rynku pracy znajdują się osoby, które chcą pracować, a pozostają bez zatrudnienia.

W ujęciu statystycznym bezrobocie to sytuacja, w której osoba bezrobotna w określonym czasie jednocześnie nie ma pracy, aktywnie jej poszukuje i jest gotowa ją podjąć.

Natomiast w ujęciu prawnym bezrobocie to zjawisko charakteryzujące się brakiem pracy dla osób zdolnych do pracy i jej poszukujących. Ustawodawca, dostrzegając wagę problemu, zamieścił w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, normę nakładającą na władze publiczne obowiązek prowadzenia polityki zmierzającej do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia.

Dla określenia bezrobocia wyszczególnia się następujące charakterystyczne cechy osób w wieku produkcyjnym:

- a) bezrobocie dotyczy osób pozostających bez pracy, tzn. nie wykonujących pracy najemnej i nie pracujących na własny rachunek;
- b) dotyczy ono osób zdolnych i gotowych do podjęcia pracy w typowych warunkach występujących w gospodarce;
- c) bezrobocie dotyczy osób poszukujących pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria można bezrobocie zdefiniować jako zjawisko polegające na tym, że część ludności w wieku produkcyjnym, zdolnych i gotowych do podjęcia pracy odpowiadającej typowym warunkom występującym w gospodarce, pozostaje bez pracy pomimo podjętych poszukiwań.

W związku z tym, że bezrobocie jest bardzo złożonym zjawiskiem, na które wpływa wiele odmiennych przyczyn, należy je rozpatrywać z różnych punktów widzenia.

3. Skutki bezrobocia

Powszechnie podkreśla się, iż długotrwałe pozostawanie bez pracy jest dla większości osób silnie destrukcyjnym doświadczeniem. Bezrobocie powoduje takie napięcie wewnętrzne, że zdecydowana większość ludzi preferuje pracę mimo stresów, jakie często wywołuje. Człowiek, który znalazł się w sytuacji bezrobocia, przeżywa silne negatywne emocje. Z zaistniałą sytuacją może radzić sobie w dwojaki sposób. Postępować konstruktywnie, kontrolując swoje zachowania, właściwie oceniać swoją sytuację i swoje możliwości. Może też szczególnie, jeśli jest przekonany, że nie ma wpływu na swój los, podejmować działania nieprzemyślane, chaotyczne i obwiniać wszystkich za kłopoty.

Psychologowie uważają, że każda osoba tracąc pracę, w różnym tempie doświadcza następujące cykle faz pozostawania bez pracy:

- szok,
- optymizm,
- pesymizm,
- fatalizm.

Natomiast czas przechodzenia przez poszczególne cykle jest odmienny u różnych osób i zależy od indywidualnych cech oraz zewnętrznych okoliczności.

Trudności, na jakie najczęściej natrafia osoba pozostająca bez pracy, dotyczą czterech obszarów:

- finansowego,
- rytmu codziennego życia,
- poczucia własnej wartości,
- otrzymania innej pracy.

Pierwszy obszar trudności to kłopoty finansowe. Osoba, która utraciła pracę i znalazła ją w okresie pierwszych sześciu miesięcy najczęściej opuszcza kolejkę bezrobotnych z poczuciem, że to wszystko nie było takie straszne, nie przynosi to też dużych ujemnych skutków finansowych dla osoby i osób zależnych. Wraz z wydłużaniem się okresu pozostawania bez pracy kurczą się zasoby finansowe, co wymusza konieczność wprowadzenia ilościowych i jakościowych ograniczeń w zakupach żywności, odzieży, spędzania wolnego czasu, itp. oraz rygorystycznego dysponowania budżetem własnym i rodziny. Sytuacja staje się często bardzo dramatyczna po utracie prawa do zasiłku, kiedy jedyną szansą na utrzymanie rodziny jest korzystanie ze środków pomocy społecznej. Na zgłoszenie się o tę pomoc nie decydują się też wszyscy bezrobotni będący w takiej sytuacji, często blokuje ich poczucie wstydu i niechęci do instytucji.

Drugim obszarem trudności są zmiany rytmu codziennego życia. Praca dostarcza większości ludzi schematu organizacji życia. Gdy schemat ten przestaje istnieć, odpowiedzialność za zorganizowanie codziennego życia spada na zainteresowaną osobę. W pierwszym okresie po utracie pracy nie odczuwa się obciążeń wynikających z codziennego wstawania, powrotów o określonej godzinie z pracy, tłoków w środkach masowej komunikacji, stresów, jest to często odbierane wręcz pozytywnie jako możliwość odpoczynku, realizacji działań, na które pracując zawodowo nie było czasu. Po zakończeniu powyższej fazy najważniejsze staje się poszukiwanie pracy-oczekiwanie na rozmowy i chwytywanie szans. Człowiek przyzwyczaja się do

potwierdzania w urzędzie gotowości do pracy i pobierania zasiłku. Prace, które czekały od lat oraz rzeczy, które planowano wykonać od dawna w końcu zostają wykonane i nadchodzi czas, gdy już nie ma do zrobienia. Następuje przejmowanie części obowiązków innych osób w rodzinie, częściej dochodzi do kłótni w małżeństwie, a i sprawy finansowe stają się coraz trudniejsze.

Następnym etapem trudności jest spadek poczucia własnej wartości. Praca jest ciągle traktowana jako obowiązek społeczny i moralny, dlatego też długotrwałe bezrobocie może wiązać się ze społeczną dezaprobatą w stosunku do rodziny, a nawet wobec dzieci. Narastające odrzucenie podkopuje poczucie własnej wartości nawet u tych osób, które cieszą się wsparciem swoich rodzin. W pewnych okolicznościach połączenie odrzucenia i społecznej dezaprobaty może stać się mieszanką demoralizującą.

Natomiast ostatni etap trudności wynika z faktu, iż w miarę wydłużania się okresu pozostawania bez pracy spada atrakcyjność bezrobotnego dla potencjalnego pracodawcy. Im mniej aktywna zawodowo jest osoba, tym trudniej sprostać oczekiwaniom pracodawców na rynku pracy. Przedłużające się niepowodzenie w świecie pracy ma wpływ na samoocenę i spadek poczucia własnej wartości. Otrzymywane oferty pracy stają się mało satysfakcjonujące, wiążą się często z dojazdami do pracy, zmianą kwalifikacji, niższymi zarobkami. Ciągłe czekając, poszukując lepszych propozycji bezrobotny podejmuje krótkotrwałe zatrudnienie, bądź w ogóle rezygnuje z jego podejmowania. Coraz trudniej mu sprostać oczekiwaniom rynku pracy. Finałem tego procesu jest rzeczywista zmiana osobowości. Człowiek staje się zinstytucjonalizowanym bezrobotnym, który spotkał się ze zbyt wieloma odmowami, zaakceptował pogląd, że jest nieudacznikiem, a na dodatek jest tak zmęczony, że w głębi duszy pragnie, aby mu nikt nie przeszkadzał, wchodząc w etap całkowitej klęski.

Skutki bezrobocia możemy również przedstawić odróżniając pozytywne skutki bezrobocia frykcyjnego, które ma krótkotrwały charakter, gdyż nie narusza równowagi na rynku pracy, (czyli odpowiada pełnemu, lecz nie nadmiernemu zatrudnieniu) od skutków negatywnych bezrobocia długookresowego (świadczącego o ułomności całego systemu).

Pozytywne skutki ekonomiczne, to:

- pewna nadwyżka wolnej siły roboczej warunkująca procesy inwestycji i restrukturyzacji gospodarki, które wymagają realokacji zasobów pracy pod względem kwalifikacyjno – zawodowym oraz przestrzennym w skali przedsiębiorstw, całych branż i gałęzi gospodarki,
- zwolnienia nadmiernej liczby zatrudnionych w stosunku do potrzeb danego miejsca pracy, które racjonalizują strukturę zatrudnienia oraz umożliwiają prowadzenie prawidłowej polityki kadrowej, co sprzyja wzrostowi wydajności i efektywności pracy.

Pozytywne psychospołeczne skutki bezrobocia frykcyjnego polegają na tym, że:

- wyzwala ono konkurencję między poszukującymi pracy, głównie gdy chodzi o atrakcyjne i dobrze płatne miejsca pracy, pobudzając ich do większej dbałości o wybór zawodu i podnoszenia kwalifikacji,
- redukuje patologiczne formy fluktuacji zatrudnionych (samowolne porzucenia pracy) i osłabia niezdrową konkurencję płacową przedsiębiorstw, które starają się pozyskać najlepszych fachowców oferując im nieproporcjonalnie wysokie zarobki,
- podnosi poszanowanie i dyscyplinę pracy kształtując prawidłową postawę wobec pracy oraz wzmacniając etos pracy.

Natomiast bezrobocie długookresowe w przeważającym stopniu wywołuje skutki negatywne. Jest zjawiskiem patologicznym świadczącym o ułomności całego systemu gospodarczego. Pozbawia ono człowieka możliwości zaspokojenia potrzeby pracy, uniemożliwia realizację podstawowych funkcji zatrudnienia oraz jest źródłem szeregu strat ekonomicznych i psychospołecznych.

Do negatywnych ekonomicznych skutków należy zaliczyć:

- niewykorzystanie zasobu pracy jako czynnika gospodarczego powoduje stratę nazywaną „luką PNB”, która jest różnicą między potencjalnym poziomem produktu narodowego brutto (PNB), jaki można osiągnąć w warunkach pełnego zatrudnienia, a poziomem rzeczywistym tego produktu,
- wzrost wydatków z budżetu państwa i budżetu lokalnego z przeznaczeniem ich części na zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia socjalne (jest to prowadzenie polityki pasywnej) oraz na przeciwdziałaniu bezrobociu, poprzez prowadzenie polityki aktywnej,
- obniżenie materialnego poziomu życia, czasami nawet zagrożenie egzystencji jednostek i ich rodzin,
- emigrowanie wysoko wykwalifikowanych i wykształconych kadr, przede wszystkim ludzi młodych, którzy nie mogą znaleźć pracy na terenie własnego kraju.

Obok strat ekonomicznych bezrobocie pociąga za sobą wiele negatywnych skutków psychospołecznych, a mianowicie:

- patologię społeczną, która przejawia się w postaci narkomanii, alkoholizmu, agresji wobec otoczenia w różnych formach przestępczości (np. kradzieże, rozboje); szczególnie groźne są przejawy patologii wśród młodzieży dotkniętej bezrobociem, ponieważ brak pracy skłania ich do poszukiwania nielegalnych nawet przestępczych źródeł łatwego dochodu, a ostatecznie może prowadzić do całkowitego wyobcowania, stanowiąc poważne zagrożenie dla przyszłości kraju,
- frustrację poszczególnych jednostek i całych grup, która powoduje uniemożliwienie ponownego włączenia się w nurt społecznego procesu pracy. Ponadto wprowadza w stan całkowitej nieprzydatności, wpływa ujemnie na stan zdrowia fizycznego zwłaszcza kondycję psychiczną, co przejawia się w całkowitej rezygnacji z życia rodzinnego i towarzyskiego, skróceniu długości życia oraz coraz większej liczbie samobójstw,
- ubóstwo rodzin wielodzietnych i niepełnych przez dyskryminację zatrudnienia kobiet przez pracodawców na rynku pracy, oznacza, że są one bardziej narażone na ryzyko pozostawania bez pracy i środków do życia. Bezrobocie kobiet powiększa obszary niedostatku rodzin, szczególnie tych niepełnych, gdzie kobieta – matka samotnie wychowująca dziecko jest jedynym opiekunem i żywicielem rodziny.

Wszystkie ujemne następstwa długotrwałego bezrobocia tworzą istotne konsekwencje, czyli skutki polityczne. Przejawem ich w państwach demokratycznych jest stosunek ludności do istniejących partii politycznych i prezentowanych przez nich programów oraz wyraz nastrojów ludności poprzez wyniki wyborów do władz krajowych czy samorządowych. Niekiedy masowe bezrobocie może być przyczyną różnego rodzaju niepokojów społecznych, jak demonstracje, rozruchy oraz strajki prowadzone na szeroką skalę. Bezrobocie powoduje często groźne i trwałe zmiany w sferze psychospołecznej. Sprzyja frustracji, wywołuje apatię lub agresję, rodzi obojętność i osłabia poczucie więzi rodzinnych i społecznych, hamuje rozwój osobowości, stępią wrażliwość na dobra kultury i wyższe wartości życiowe, budzi lęk o przyszłość.

Natomiast skutki bezrobocia, jakie doświadcza młodzież z punktu widzenia zagrożeń bieżących i perspektywicznych w istotny sposób zniekształcają proces aktywizacji zawodowej absolwentów, opóźniają oraz uniemożliwiają ekonomiczne i społeczne ich usamodzielnianie się, prowadzi do depriwacji materialnej, typu ubytkowego i aspiracyjnego, a także znacznych zakłóceń w sferze psychospołecznej.

Poważne skutki wywołuje bezrobocie długookresowe, które nie tylko przyspiesza degradację ekonomiczną, ale również dewaluację kwalifikacji zawodowych i uzdolnień, obniża aspiracje edukacyjne, osłabia wolę pracy oraz zdolność do podejmowania wysiłku w celu pozyskania zarobkowego źródła utrzymania. Młody wiek, brak doświadczenia zawodowego

i krótki okres istnienia na rynku pracy sprawia, że absolwenci częściej niż pozostałe osoby pozostają bez pracy. Większość z nich w celu zmiany swego położenia na rynku pracy jest gotowa podjąć jakiekolwiek zatrudnienie, za jakiekolwiek wynagrodzenie, aby wyjść ze statusu bezrobotnego.

Bezrobocie to stan napięcia i stresu, którego skutki mogą trwać przez dłuższy okres, wywiera ono istotny wpływ na samopoczucie bezrobotnej młodzieży, gdzie są oni bardziej przygnębieni, odczuwają brak wpływu na decyzje rodzinne, mają kłopoty ze snem, odczuwają większy niepokój - lęk i rozdrażnienie. Ostrzej widzą ludzką niesprawiedliwość, mają poczucie zagrożenia oraz beznadziejności, a nawet tracą chęć do życia.

Przymusowa bezczynność zawodowa bezrobotnej młodzieży i nieuregulowany tryb życia wywołują w nich zachowania dewiacyjne bądź patologiczne, które znajdują ujście w alkoholizmie, nikotynizmie, narkomanii oraz w prostytucji i przestępstwach kryminalnych, a w skrajnych przypadkach w autodestrukcji w postaci zamachów samobójczych. Bezrobocie może być także przyczyną tworzenia się różnych subkultur młodzieżowych, jako formy ucieczki od rzeczywistości.

Trudny start w dorosłe życie skłania bardziej przedsiębiorczych młodych ludzi do szukania ratunku w emigracji zarobkowej, która przecież oznacza czasową, a niekiedy stałą utratę młodej kadry, która jest najbardziej cennym kapitałem, jakże potrzebnym krajowi.

Bezrobocie dla młodzieży oznacza wydłużający się okres poszukiwania pierwszej w życiu pracy zawodowej. Jest to grupa należąca do kategorii osób szczególnie narażonych na skutki pozostawania bez pracy. Brak możliwości odbycia praktyki zawodowej po ukończeniu nauki przygotowującej do zawodu może, w miarę wydłużania się okresu bezrobocia, spowodować stopniowe zanikanie kwalifikacji. Brak doświadczenia zawodowego wywołuje również niechęć potencjalnych pracodawców w nawiązywaniu stosunku pracy. Młodzi ludzie, którzy nie mogą podjąć pierwszej w życiu pracy, nie mają możliwości sprawdzenia i wykazania swoich umiejętności. Z upływem czasu tracą wiarę w możliwość podjęcia pracy, są zrezygnowani i wówczas zaprzestają dalszych działań w celu znalezienia zatrudnienia.

Bezrobocie wśród ludzi młodych jest zjawiskiem szczególnie niebezpiecznym, a zwłaszcza sytuacja niemożności podjęcia pracy po ukończeniu szkoły, przez co mają uniemożliwiony start w samodzielne życie ze względu na uzależnienie ekonomiczne od rodziców. Ponadto są bardziej podatni na stres i frustracje z powodu lęku o swoją przyszłość. Nieustabilizowana sytuacja zawodowa i materialna powoduje opóźnienie podjęcia decyzji o założeniu rodziny, opuszczeniu domu rodzinnego i nadzieję na sensowne życie.

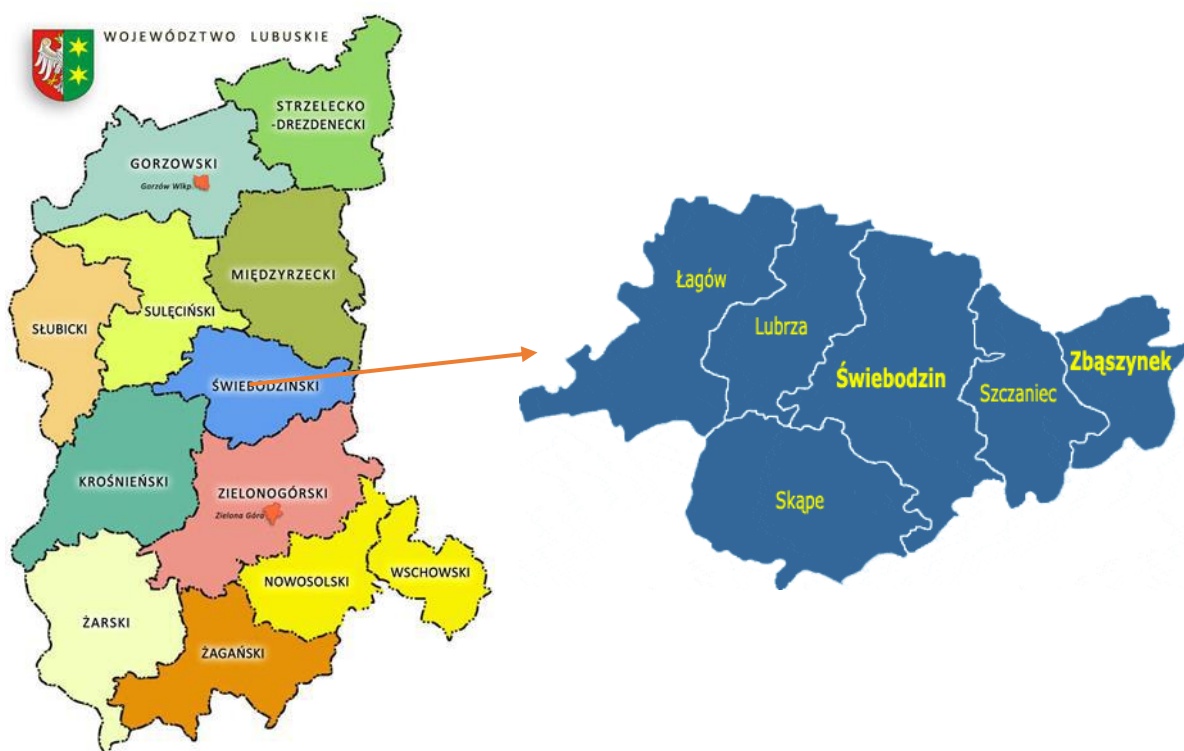
Wyzwaniem dla państwa jest zapewnienie osobom bezrobotnym środków pozwalających na przeżycie i ochronę przed trwałym wykluczeniem społecznym. Miało temu służyć wprowadzenie w 1990 roku zasiłku dla osób bezrobotnych. Do chwili obecnej regulacje dotyczące tego świadczenia przeszły znaczną ewolucję.

4. Charakterystyka powiatu świebodzińskiego i lokalnego rynku pracy

Herb powiatu świebodzińskiego

Mapa województwa lubuskiego oraz powiatu świebodzińskiego

1 stycznia 1999 roku na mapie administracyjnej Polski ponownie pojawiły się powiaty. Przeprowadzona reforma samorządowa wprowadziła oprócz istniejących gmin drugi szczebel samorządów czyli właśnie powiaty oraz trzeci czyli samorządowe województwa. Pierwszym Starostą Świebodzińskim został Grzegorz Tomys, jego zastępcą ś. p. Ryszard Szafiński, zaś Przewodniczącym Rady Powiatu Zbigniew Szumski.

Powiat Świebodziński stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez mieszkańców powiatu i jest położony w środkowo zachodniej części województwa lubuskiego.

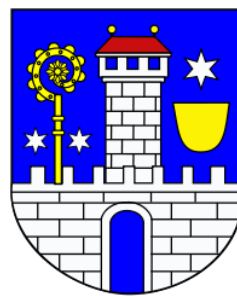
Graniczy z pięcioma powiatami: sulęcińskim, krośnieńskim, zielonogórskim, międzyrzeckim nowotomyskim (województwo wielkopolskie). W skład powiatu, wchodzi dwie gminy miejsko - wiejskie: Świebodzin i Zbąszynek oraz cztery gminy wiejskie: Lubrza, Łągów, Skąpe oraz Szczaniec.

Gmina Szczaniec

Gmina Zbąszynek

Gmina Lubrza

Gmina Skąpe

Gmina Łągów

Gmina Świebodzin

Powiat zajmuje powierzchnię 937 km², posiada 2 miasta i 125 miejscowości położonych na terenach wiejskich.

Według danych GUS z 31.12.2021 roku w Powiecie Świebodzińskim było 55 249 mieszkańców, z czego 51% stanowiły kobiety, a 49% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 1,7%. Średni wiek mieszkańców wyniósł 41,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubuskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu świebodzińskiego w 2050 roku wynosi 47 835, z czego 23 653 to kobiety, a 24 182 mężczyźni. 59,5% mieszkańców powiatu świebodzińskiego jest w wieku produkcyjnym, 18,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 21,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W powiecie świebodzińskim na 1000 mieszkańców pracuje 358 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 46,4% wszystkich pracujących ogółem stanowiły kobiety, a 53,6% mężczyźni.

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie świebodzińskim wynosiło 5 242,75 PLN, co odpowiada 87,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. 9,6% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu świebodzińskiego pracowało w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 46,3% w przemyśle i budownictwie, a 19,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Tabela 1. Liczba osób zamieszkałych w powiecie świebodzińskim

Lp.	Gmina	Liczba zamieszkałych osób ogółem	w tym kobiet
1.	Lubrza	3 616	48,5 %
2.	Łagów	4 849	49,1 %
3.	Skąpe	5 091	49,1 %
4.	Szczaniec	3 826	51,2 %
5.	Świebodzin	29 579	52,0 %
6.	Zbąszynek	8 288	50,8 %

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2021r.

Powiat posiada specyficzny charakter, ponieważ z jednej strony jest silnym ośrodkiem gospodarczym, z drugiej zagłębiem turystycznym. Wpływ na tworzenie pozytywnego wizerunku gospodarczego powiatu ma położenie geograficzne. Położenie powiatu świebodzińskiego znajduje się w bezpośrednim otoczeniu głównych szlaków komunikacyjnych kraju, tj. autostrada A2 umożliwiająca komunikację Europy zachodniej z Warszawą oraz trasa S3 szybkiego ruchu biegnąca ze Świnoujścia na południe. Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój jest szlak tranzytowy z Niemiec na wschód oraz ze Skandynawii na południe Europy. Według Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową położenie takie, stawia Świebodzin w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej miast powiatowych na wysokiej pozycji. Ponadto pod uwagę brano chłonność rynku pracy i jego jakość, klimat społeczny, infrastrukturę techniczną, otoczenie biznesu, możliwości wypoczynkowe i aktywność marketingową. Wysoka pozycja powiatu w rankingu stwarza dużą szansę dla przedsiębiorstw, które wykorzystują logistyczne możliwości kontaktu z prawie wszystkimi krajami Europy i świata.

W dobie przemian wiele świebodzińskich przedsiębiorstw przekształciło się i dostosowało do warunków wolnego rynku.

W powiecie świebodzińskim w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowane były 6 193 podmioty gospodarki narodowej, z czego 4 267 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 466 nowych podmiotów, a 261 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (633) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (379) w roku 2016. W tym samym okresie najwięcej (713) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (243) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie świebodzińskim najwięcej (373) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (5 975) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 – 9 pracowników. 3,4% (208) podmiotów jako rodzaj działalności deklaroowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaroowało 25,6% (1 588) podmiotów, a 71,0% (4 397) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie świebodzińskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (20,2%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19,6%).

Warunki naturalne powiatu świebodzińskiego stwarzają szczególne możliwości rozwoju funkcji turystycznej. Na atrakcyjność turystyczną powiatu wpływają: położenie i klimat, urozmaicona rzeźba terenu, jeziora i lasy oraz czyste środowisko. Interesujące zabytki architektury i obiekty świadczące o bogatym dziedzictwie kulturowym również podnoszą atrakcyjność powiatu. Nie są one jednak należycie eksponowane, eksploatowane i promowane. Na terenach wiejskich duże znaczenie powinna mieć agroturystyka, traktowana nie tylko jako możliwość aktywizacji gospodarczej wsi lecz również jako jedna z popularnych form turystyki.

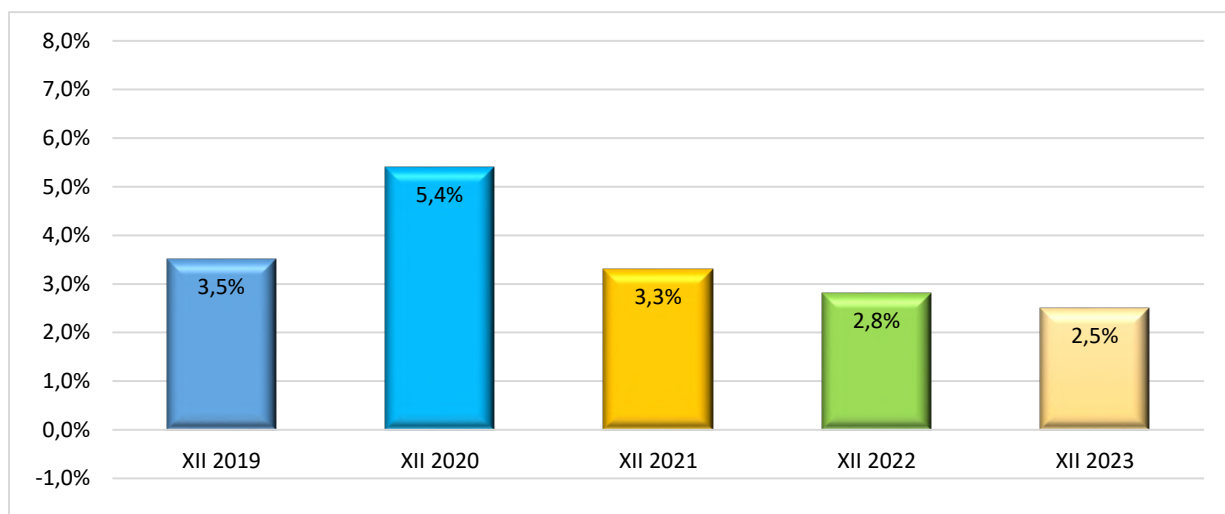
Wszystkie zadania powiatu i samorządu powiatowego w zakresie ograniczania bezrobocia oraz łagodzenia jego negatywnych skutków realizuje Powiatowy Urząd Pracy, który trafność podejmowanych działań musi opierać na rzetelnej wiedzy o sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie zajmuje się monitorowaniem rynku pracy, opieką nad czasowo bezrobotnymi, aktywnymi formami w zwalczaniu bezrobocia oraz działaniami związanymi z zatrudnianiem cudzoziemców. Na terenie powiatu dużą rolę pełni Centrum Integracji Społecznej działające przy Stowarzyszeniu na Rzecz Edukacji „Pomost”, które przy współpracy z Urzędem Pracy zajmuje się osobami zagrożonymi ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym w celu przygotowania ich do powrotu na rynek pracy, poprzez skierowania do uczestnictwa w zajęciach oraz ich sfinansowanie z Funduszu Pracy. W 2023 r. w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej uczestniczyło 31 osób z czego 12 osób PUP skierował w roku 2023, pozostała liczba uczestników, tj. 19 osób to osoby kontynuujące uczestnictwo z poprzednich lat.

Charakteryzując lokalny rynek pracy, należałoby wyjaśnić pojęcie rynku pracy, które w ujęciu ekonomicznym wyraża wzajemne relacje między podażą pracy a popytem na pracę, czyli fizyczne zetknięcie się podaży i popytu w konkretnym miejscu i czasie.

Przez rynek pracy należy rozumieć całokształt swobodnych negocjacji pomiędzy pracodawcami a pracownikami, które wspomagane są różnymi instytucjami, w tym między innymi pośrednictwem pracy.

Pracownicy (czyli chętni do pracy) oferują podaż swojej zdolności do pracy (siły roboczej), a pracodawcami są osoby, które zgłaszają popyt na siłę roboczą.

Rynek pracy jest miejscem, gdzie z jednej strony następuje zgłaszanie chęci podjęcia zatrudnienia za określoną płacę, z drugiej zaś angażowanie pracowników. Na jego rozmiar, strukturę podaży i popytu pracy wpływ ma wiele czynników: demograficznych, ekonomicznych, prawnych i psychospołecznych. Ich dynamika i wzajemne relacje determinują: popyt i podaż pracy, strukturę oferowanych miejsc pracy, interesy i zachowania pracodawców, postawy i aspiracje bezrobotnych.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2023

Źródło: informacja WUP Zielona Góra

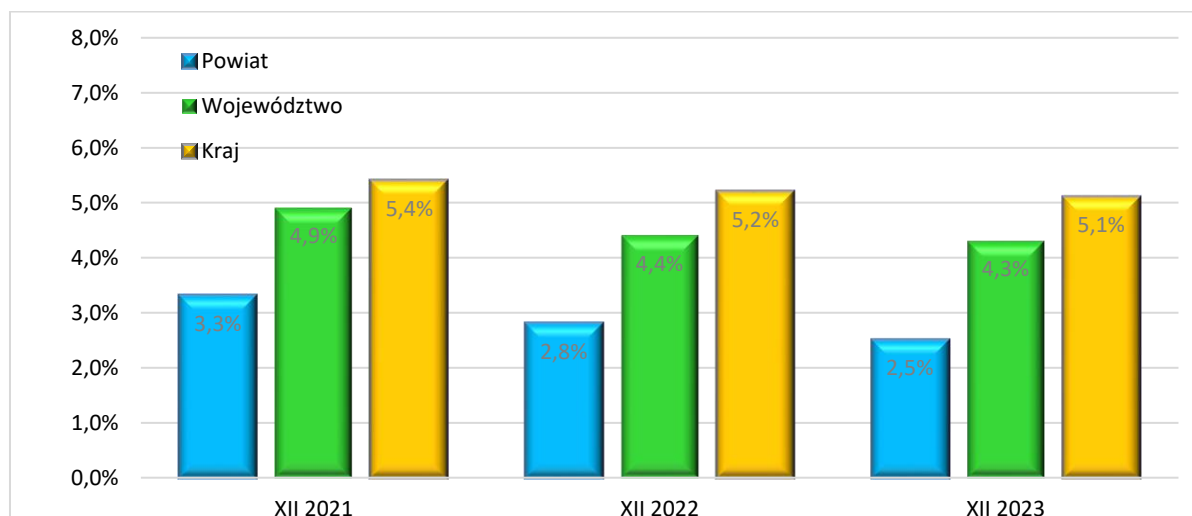
Z przedstawionych danych w powyższym wykresie wynika, że w roku 2020 nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 1,9% w stosunku do roku 2019, a główną przyczyną tego wzrostu była sytuacja związana z wprowadzonymi ograniczeniami na terenie kraju, wywołanymi panującą pandemią (COVID – 19). W roku 2021 zauważalny już jest znaczący spadek stopy bezrobocia o 2,1%, kolejne lata to również tendencja spadkowa. Stopa bezrobocia za grudzień 2022 r. wyniosła 2,8%, a już w grudniu 2023 r. spadła do 2,5% i jest to najniższa stopa w badanym okresie.

Tabela 2. Stan osób bezrobotnych i procentowy udział bezrobocia w poszczególnych gminach

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.	
		Liczba osób bezrobotnych	% udział w liczbie bezrobotnych w powiecie	Liczba osób bezrobotnych	% udział w liczbie bezrobotnych w powiecie
1.	Gmina Lubrza	59	8,3	53	8,1
2.	Gmina Łagów	79	11,2	73	11,2
3.	Gmina Skąpe	85	12	64	9,8
4.	Gmina Szczaniec	50	7,1	56	8,6
5.	Miasto i Gmina Świebodzin	382	53,9	356	54,5
6.	Miasto i Gmina Zbąszynek	53	7,5	51	7,8
Razem		708	100	653	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2022 i 31.12.2023 r.

Wykres 2. Stopa bezrobocia powiatu, województwa lubuskiego i kraju w latach 2021-2023

Źródło: informacja WUP Zielona Góra oraz GUS

Porównując dane dotyczące stopy bezrobocia w przedstawionym okresie należy stwierdzić, że zarówno w powiecie, województwie oraz kraju widoczny był spadek bezrobocia. W 2021 r. stopa procentowa bezrobocia powiatu porównywalnie do województwa była niższa o 1,6 punktu procentowego, podobnie w 2022 roku natomiast w grudniu 2023 roku różnica w stopie bezrobocia powiatu i województwa wzrosła do 1,8 punktu procentowego.

Bezrobocie rejestrowane w powiecie świebodzińskim wynosiło w 2023 roku 2,5%. Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubuskiego (4,3%) oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski (5,1%).

Tabela 3. Informacja o stanie bezrobocia w powiatach województwa lubuskiego

Lp.	Powiatowy Urząd Pracy	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
		Liczba osób bezrobotnych	Stopa bezrobocia (%)	Liczba osób bezrobotnych	Stopa bezrobocia (%)	Liczba osób bezrobotnych	Stopa bezrobocia (%)
1.	Gorzów Wlkp. (grodzki)	1 454	2,6	1 242	2,2	1175	2,4
2.	Gorzów Wlkp.	970	3,7	736	3,1	805	3,3
3.	Krosno Odrzańskie	1 218	7,0	977	6,3	976	6,0
4.	Międzyrzecz	1 377	7,3	1 324	7,3	1248	7,0
5.	Nowa Sól	1 326	5,0	1 354	5,2	1454	5,6
6.	Słubice	408	2,4	374	2,2	362	2,1
7.	Strzelce Krajeńskie	1 456	9,3	1 418	9,4	1377	8,4
8.	Sulęcín	503	4,4	458	4,3	458	4,4

9.	Świebodzin	819	3,3	708	2,8	653	2,5
10.	Wschowa	1 039	7,9	935	7,7	952	7,3
11.	Zielona Góra (grodzki)	2 473	3,6	1 759	2,5	1951	2,9
12.	Zielona Góra	1986	7,9	1 786	7,7	1557	6,5
13.	Żagań	1 326	6,7	1 150	6,1	966	5,1
14.	Żary	1 701	5,5	1 504	5,2	1445	4,8

Źródło: informacja WUP Zielona Góra. Stan na 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Na koniec grudnia 2023 r., w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego (powiaty grodzkie i ziemskie) zarejestrowanych było 15 379 bezrobotnych, w tym 8 371 kobiet, które stanowiły 54,4 % ogółu bezrobotnych.

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 346 osób. Powiaty, w których nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w roku 2023 to powiat nowosolski (wzrost o 100 w stosunku do roku 2022), gorzowski – ziemski (wzrost o 69 osób w stosunku do roku 2022), powiat wschowski (wzrost o 17 w stosunku do roku 2022), zielonogórski – grodzki (wzrost o 192 w stosunku do 2022).

W pozostałych powiatowych urzędach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, największy w:

- Zielonej Górze (ziemski) – o 229 osób,
- Żaganiu – o 184 osoby,
- Międzyrzeczu – o 78 osób,
- Gorzowie Wlkp. (grodzki) – 67 osób,
- Żarach – o 59 osób,
- Świebodzinie – o 55 osób,
- Strzelcach Krajeńskich – o 41 osób
- Słubicach – o 12 osób,
- Krośnie Odrzańskim – o 1 osobę.

Urząd Pracy w Sulęcinie to jedyny, w którym liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych jest taka sama w grudniu 2022 jak w grudniu 2023, tj. 458 osób.

Tabela 4. Informacja o stanie bezrobocia w powiecie świebodzińskim

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób		
		2021 r.	2022r.	2023 r.
1.	Stan bezrobocia	819	708	653
	- w tym kobiety	478	394	321
	- zamieszkali na wsi	528	421	395
	- z prawem do zasiłku	122	126	160
	- osoby bez doświadczenia zawodowego	187	167	136
2.	Liczba zarejestrowanych osób - narastająco od początku roku	1 626	1 860	1 592

3.	Osoby zarejestrowane po raz pierwszy - narastająco od początku roku	320	408	381
4.	Osoby zarejestrowane po raz kolejny - narastająco od początku roku	1 306	1 452	1 211
5.	Wyrejestrowani w roku sprawozdawczym - narastająco od początku roku	2 144	1 970	1 641

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS – 01. Stan na 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

W 2022 r. liczba osób bezrobotnych spadła w porównaniu do roku 2021 r. o 111 osób (tendencja spadkowa była również w odniesieniu do lat 2020-2021), w tym o 84 kobiety. Utrzymująca się tendencja spadkowa w 2023 roku spowodowała zmniejszenie liczby bezrobotnych o 55 osób w stosunku do roku poprzedniego. Zauważalny natomiast jest wzrost liczby osób z prawem do zasiłku o 34 osoby.

Zasady przyznawania zasiłków dla osób bezrobotnych opierają się na uwzględnieniu ich dwóch funkcji, tj. dochodowej i motywacyjnej. Z punktu widzenia funkcji dochodowej zasiłek powinien zapewnić zarówno bezrobotnemu jak i jego rodzinie środki do egzystencji na poziomie życia zbliżonym do okresu przed utratą zatrudnienia (czyli kwota otrzymywanego zasiłku powinna być wysoka). Z punktu widzenia funkcji motywacyjnej winien mobilizować do aktywnego poszukiwania pracy w celu jak najszybszego podjęcia pracy zarobkowej (więc być jak najniższa). Znalezienie tzw. „złotego środka” w omawianym kontekście jest bardzo trudne, zbyt wysoki zasiłek oraz łatwość jego dostępu stanowi czynnik generujący bezrobocie, natomiast zasiłek zbyt niski może uniemożliwiać zaspokajanie podstawowych potrzeb i stanowić zagrożenie dla egzystencji zarówno osoby, która utraciła pracę, jak i jego rodziny.

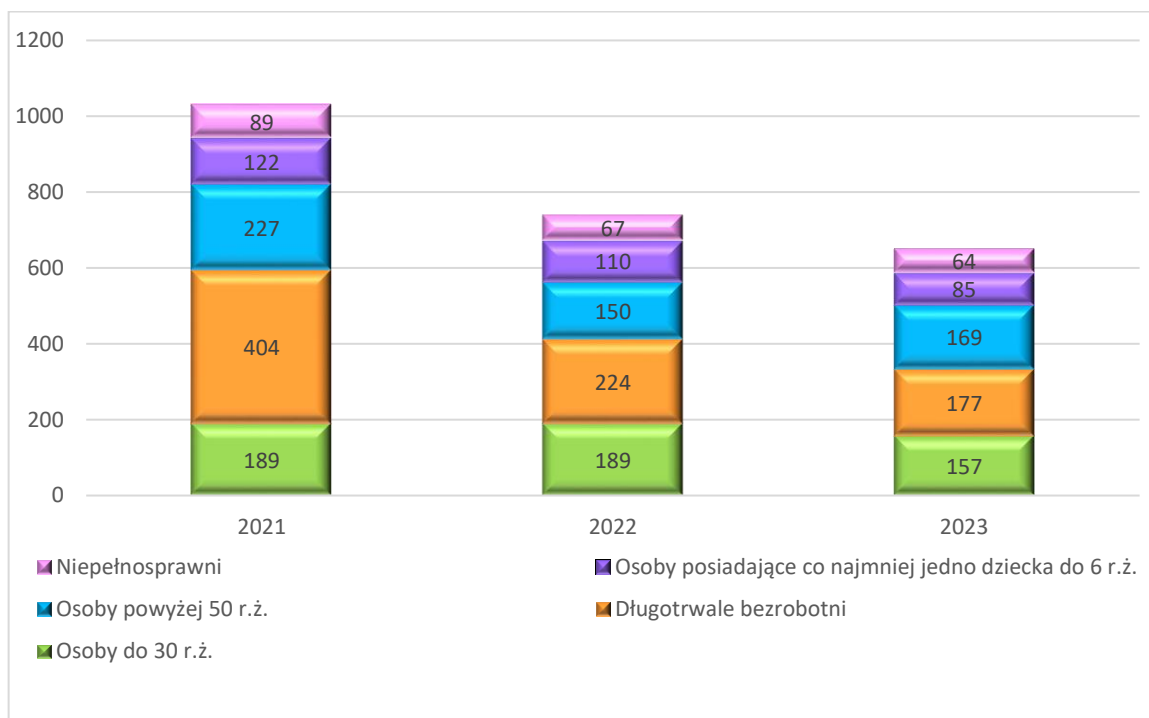
Rok 2023 to kolejny spadek liczby wyrejestrowań w stosunku do roku poprzedniego (o 329 osób), natomiast w roku 2022 był to spadek o 174 w stosunku do roku 2021.

Tabela 5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób				
		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2022 do 2021 wzrost „+” /spadek „-”	Rok 2023	Rok 2023 do 2022 wzrost „+” /spadek „-”
1.	Osoby do 30 roku życia	189	189	0	157	-32
2.	Długotrwale bezrobotni	404	224	-180	177	-47
3.	Osoby powyżej 50 roku życia	227	150	-77	169	19
4.	Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	122	110	-12	85	-25
5.	Niepełnosprawni	89	67	-22	64	-3

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS– 01. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Wykres 3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim

Źródło: informacja WUP Zielona Góra. Stan na 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Porównując lata 2022 do 2021 i jednocześnie 2023 do 2022 (stan na ostatni dzień każdego roku) należy zauważyć tendencję spadkową w prawie wszystkich kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W roku 2023 wzrost jest jedynie w grupie osób powyżej 50 roku życia (o 19 osób).

Osoby długotrwale bezrobotne stanowią tzw. trudnego klienta, z którym praca wymaga większego zaangażowania, nakładów czasu i środków. Jest to duży odsetek osób zarejestrowanych (na dzień 31.12.2022 r. stanowił 31,6% ogółu zarejestrowanych, natomiast w roku 2023 – 27,1%) Podkreślenia wymaga, iż osoba bezrobotna może jednocześnie znajdować się w kilku grupach osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

5. Analiza zarejestrowanych osób bezrobotnych według kategorii stażu pracy i wieku

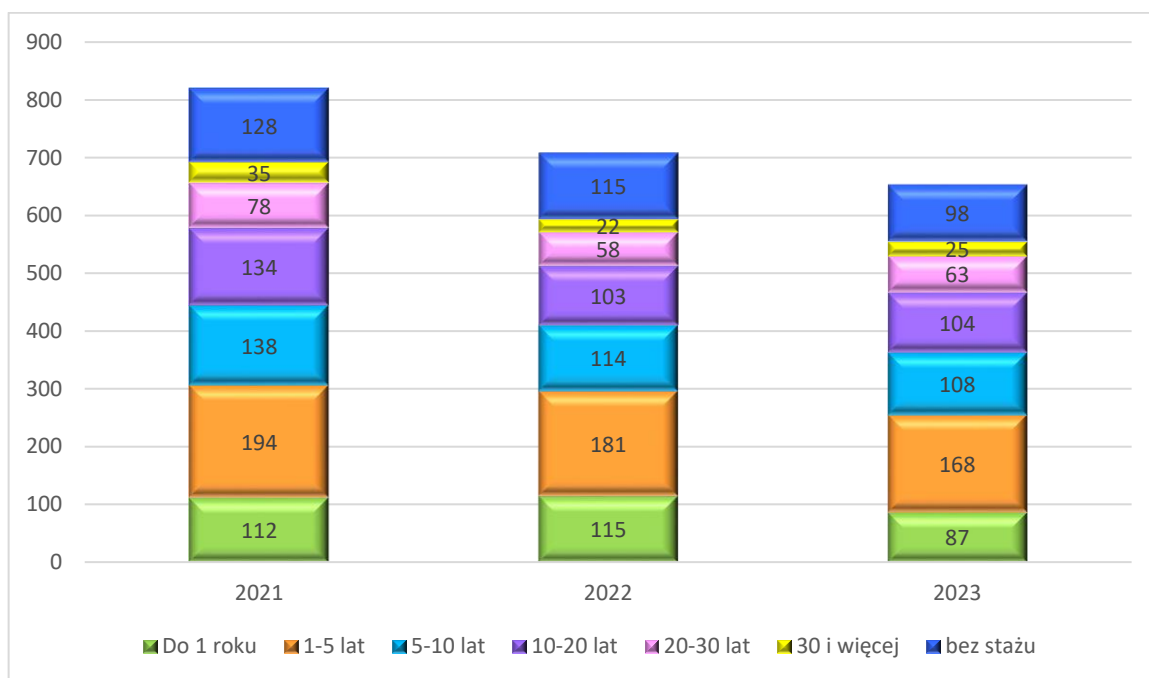
Tabela 6. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy

Staż pracy (w latach)	Liczba osób bezrobotnych			Udział w grupie bezrobotnych (%)		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Do 1 roku	112	115	87	13,7	16,2	13,3
1–5	194	181	168	23,7	25,6	25,7

5–10	138	114	108	16,8	16,1	16,6
10–20	134	103	104	16,4	14,6	15,9
20–30	78	58	63	9,5	8,2	9,7
30 i więcej	35	22	25	4,3	3,1	3,8
bez stażu	128	115	98	15,6	16,2	15,0
Razem	819	708	653	100	100	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Wykres 4. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS– 01. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Przy spadku ogólnej liczby osób bezrobotnych w roku 2023 nastąpił wzrost liczby osób ze stażem pracy 10-20 lat, tj. 1 osoba, staż 20-30 lat, tj. 5 osób oraz 30 lat i więcej o 3 osoby. Największy udział osób bezrobotnych stanowią osoby ze stażem pracy od 1-5 lat (podobnie było w latach 2021 i 2022).

Udokumentowany staż pracy ma wpływ na wymiar i okres uprawniający do zasiłku dla bezrobotnych, ponieważ:

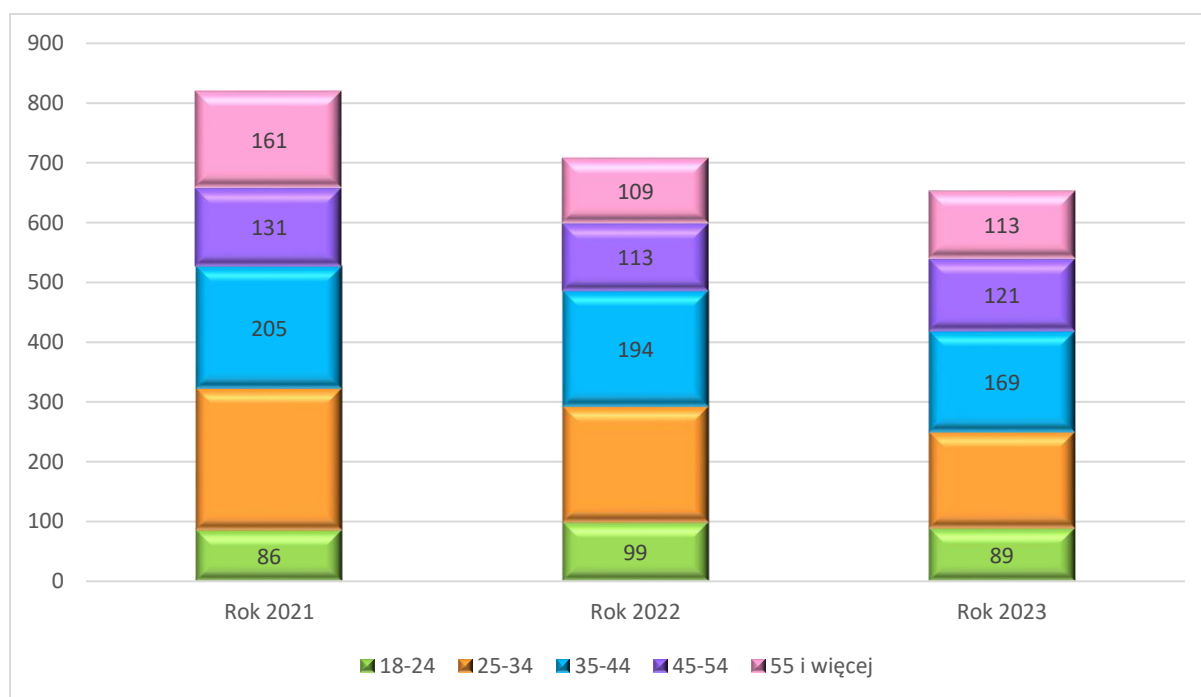
- osobie, która posiada staż pracy od 1 roku do 5 lat – przysługuje 80% zasiłku dla bezrobotnych,
- co najmniej 5 do 20 lat – przysługuje 100% zasiłku dla bezrobotnych,
- 20 lat i powyżej – 120% zasiłku dla bezrobotnych.

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych

Wiek	Liczba osób bezrobotnych			Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
18-24	86	99	89	10,5	14,0	13,6
25-34	236	193	161	28,8	27,3	24,7
35-44	205	194	169	25,0	27,4	25,9
45-54	131	113	121	16,0	15,9	18,5
55 i więcej	161	109	113	19,7	15,4	17,3
Ogółem	819	708	653	100	100	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Wykres 5. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS– 01. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Analizując poszczególne grupy według wieku w roku 2023 r. do najbardziej licznej należały osoby w przedziale wiekowym 35 – 44 lat, tak jak w roku 2022 natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 18-24.

Najmniejszy odsetek wśród bezrobotnych zarówno w 2021, 2022 jak i 2023 roku stanowiły osoby w wieku od 18 do 24 lat. W analizowanym przedziale wiekowym nastąpił wzrost procentowego udziału osób w tej grupie wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych o 3,1 punktu procentowego w okresie od 2021 do 2023 roku.

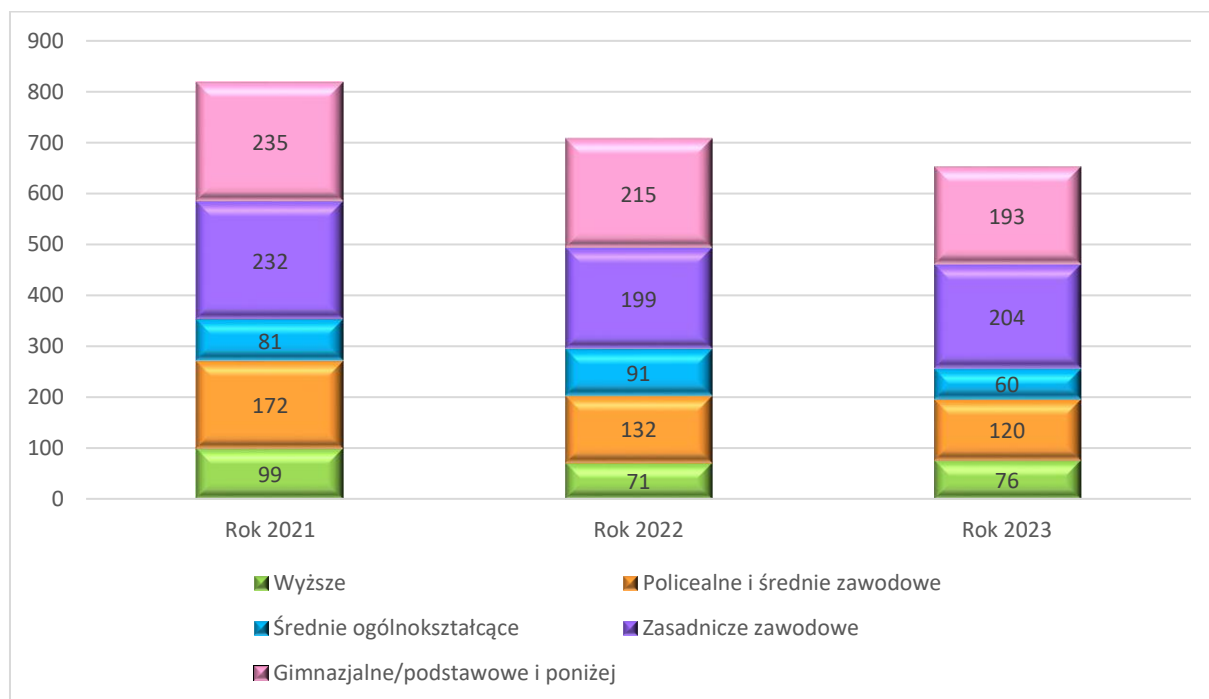
6. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Tabela 8. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Stan na 31.12.2021 r.		Stan na 31.12.2022 r.		Stan na 31.12.2023 r.	
	Liczba osób bezrobotnych	Udział w grupie (%)	Liczba osób bezrobotnych	Udział w grupie (%)	Liczba osób bezrobotnych	Udział w grupie (%)
Wyższe	99	9,8	71	10,0	76	11,6
Policealne i średnie zawodowe	172	20,1	132	18,6	120	18,4
Średnie ogólnokształcące	81	11,3	91	12,9	60	9,2
Zasadnicze zawodowe	232	31,2	199	28,1	204	31,2
Gimnazjalne/ podstawowe i poniżej	235	27,6	215	30,4	193	29,6
Ogółem	819	100	708	100	653	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Wykres 6. Struktura osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS– 01. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Wśród osób zarejestrowanych w 2023 r. podobnie jak w 2022 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i podstawowym. Te dwie grupy reprezentowane były przez łącznie 397 osób i stanowiły 60,8% zarejestrowanych bezrobotnych. Zanotowano wzrost udziału osób z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie bezrobotnych o 1,6 punktu procentowego w stosunku do roku 2022.

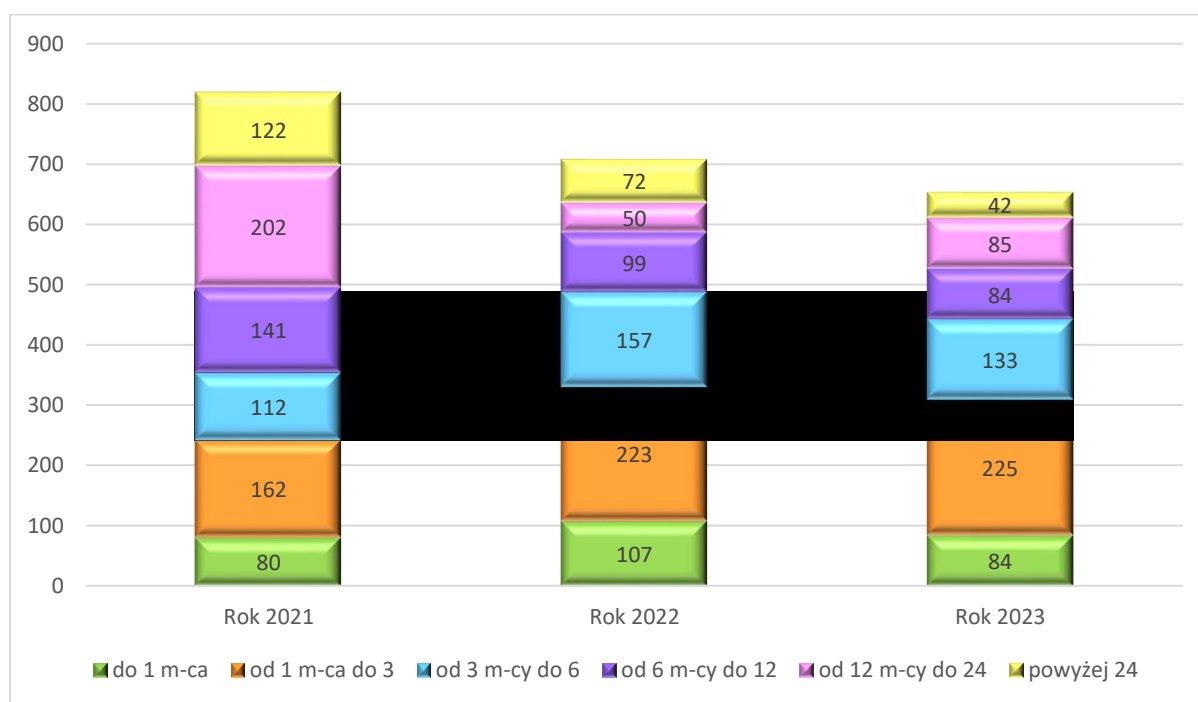
Najniższy udział procentowy w 2023 roku posiadali bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w roku 2022 oraz 2021 była to grupa z wykształceniem wyższym.

Tabela 9. Struktura osób zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy

Czas (miesiące)	Liczba osób			Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Do 1	80	107	84	9,7	15,1	12,9
1-3	162	223	225	19,8	31,4	34,5
3-6	112	157	133	13,7	22,2	20,4
6-12	141	99	84	17,2	14,0	12,9
12-24	202	50	85	24,7	7,1	13,0
Powyżej 24	122	72	42	14,9	10,2	6,3
Ogółem	819	708	653	100	100	100

Źródło: opracowanie własne

Wykres 7. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: sprawozdanie o rynku pracy – MRiPS– 01. Stan na dzień 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Zgodnie z powyższymi danymi w roku 2023 jedyną grupą osób bezrobotnych wśród których nastąpił wzrost zarejestrowanych przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych jest grupa pozostająca bez pracy przez okres 12-24 miesięcy. Wzrost liczby osób znajdujących się w tej grupie w niedalekiej przyszłości może skutkować wzrostem liczby osób długotrwale bezrobotnych. Należy pamiętać, iż nawet krótkotrwałe okresy zatrudnienia mają pozytywny wpływ na rynek pracy i poruszanie się na nim przez osoby bezrobotne, wzrasta ich aktywność, zmniejsza się poziom „zasiedzenia” w urzędzie. W dalszym ciągu ponad 60% osób zarejestrowanych to osoby pozostające bez pracy do 6-ciu miesięcy.

Tabela 10. Działania pośrednictwa pracy oraz aktywizacja osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ogółem podjęcia pracy	1 234	976	864
w tym prace:			
1) <i>niesubsydiowane</i>	1 119	878	767
2) <i>subsydiowane</i> z tego:	115	98	97
➤ prace interwencyjne	12	13	18
➤ roboty publiczne	16	11	6
➤ podjęcie działalności gospodarczej	35	38	38
➤ podjęcie pracy (tworzenie miejsc pracy) w ramach refundacji	13	12	7
➤ podjęcie pracy w ramach dofinansowania osób powyżej 50 r. ż.	15	18	4
➤ bon na zasiedlenie	14	5	11
➤ inne	10	1	11

Źródło: opracowanie własne

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Świebodzinie w 2023 roku w stosunku do 2022 nastąpił wzrost udziału prac subsydiowanych w stosunku do ogólnej liczby podjęć pracy o 1,2 punktu procentowego.

Tabela 11. Pozostałe aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021 (liczba uczestników)	Rok 2022 (liczba uczestników)	Rok 2023 (liczba uczestników)
Staż	186	254	174
Prace społecznie użyteczne	24	16	19
Szkolenia	16	17	30

Źródło: opracowanie własne

Analizując powyższe dane nasuwa się wniosek, iż maleje zainteresowanie osób bezrobotnych podjęciem stażu, może mieć na to wpływ wysokość stypendium stażowego, która w odniesieniu do bieżących kosztów utrzymania jest dla wielu osób niewystarczająca (wynosi ona 120% kwoty zasiłku dla osób bezrobotnych). Należy również zwrócić uwagę, iż kwota w której posiadaniu był PUP na aktywizację osób bezrobotnych w roku 2023 była niższa niż w roku 2022, a co za tym idzie mniejsze możliwości aktywizacji w ramach działań subsydiowanych. Dlatego też pracownicy urzędu aktywnie poszukiwali alternatywnych źródeł finansowania.

Staż czyli nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, pozwala zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szanse na uzyskanie zatrudnienia.

Wzrost natomiast zauważalny jest w realizacji szkoleń. Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są formą aktywizacji zawodowej finansowaną przez urzędy pracy, prowadzoną w formie kursu. Uczestnik szkolenia otrzymuje co miesiąc stypendium, a po ukończeniu szkolenia zaświadczenie lub inny dokument wystawiony przez instytucję szkoleniową.

7. Efektywność zatrudnienia w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Tabela 12. Wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	FP	EFS	RM
1.	Szkolenia zawodowe	69,2	6,5	69,5
2.	Stypendia szkoleniowe	25,0	2,9	23,6
3.	Prace społecznie użyteczne	29,2	-	-
4.	Roboty publiczne	101,6	-	-
5.	Prace interwencyjne	89,1	-	-
6.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	63,6	-	-

7.	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	539,8	96,4	76,4
8.	Bon na zasiedlenie	40,0	48,0	-
9.	Staż	948,6	138,4	187,4
10.	Koszty badań lekarskich	1,7	2,1	3,4
11.	Refundacja wynagrodzeń dla osób powyżej 50 r.ż.	65,8	-	-
12.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	163,9	-	-
13.	Inne instrumenty rynku pracy	167,4		
RAZEM		2 304,90	294,3	360,3

Źródło: opracowanie własne (kwoty w tys. zł)

W 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie wykorzystał na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu limit środków Funduszu Pracy, EFS+ oraz Rezerwę Ministra (dalej RM) na kwotę 2 959,5 tys. zł, w tym 294,3 tys. zł pochodziło z Europejskiego Funduszu Społecznego a 360,3 tys. zł z Rezerwy Ministra, co stanowiło 22,12% ogółu wydatków.

Największym powodzeniem zarówno wśród Pracodawców, jak i osób bezrobotnych cieszyła się organizacja staży. Na ten cel Urząd wydatkował w 2023 r. 1 274,40 tys. zł.

Tabela 13. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych w 2022 i 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób uczestniczących w danej formie aktywizacji rok 2022	Liczba osób uczestniczących w danej formie aktywizacji rok 2023
1.	Staż	254	167
2.	Szkolenia	17	30
3.	Prace interwencyjne	13	18
4.	Roboty publiczne	11	7
5.	Prace społecznie użyteczne	16	21
6.	Bon na zasiedlenie	5	11
7.	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	18	9
8.	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	38	38
9.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (tworzenie miejsc pracy)	12	3
RAZEM		384	304

Źródło: opracowanie własne – sprawozdawczość finansowa

W 2023 r. łącznie w poszczególnych formach wsparcia uczestniczyły 304 osoby bezrobotne. Jest to o 80 osób mniej niż w roku poprzednim. Spadek liczby osób zarejestrowanych oraz mniejsza kwota środków, którą dysponował Urząd na aktywizację miały wpływ na widoczny spadek liczby uczestników aktywnych form.

8. Wykorzystanie środków z Funduszu Pracy na zadania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Tabela 14. Wykorzystanie przyznanych środków przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie (wydatki)	2021 r. (tys. zł)	2022 r. (tys. zł)	2023 r. (tys. zł)
1.	Zasiłki dla osób bezrobotnych	2 966,7	1 609,6	2 341,6
2.	Dodatki aktywizacyjne	134,8	150,8	174,8
3.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	2 914,8	3 559,7	3 088,5
4.	Wynagrodzenia dla uczestników Centrum Integracji Społecznej	195,3	296,2	456,6
5.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	114,4	137,5	163,9
Ogółem		6 326,0	5 753,8	6 225,4

Źródło: opracowanie własne – sprawozdawczość finansowa

W 2023 r. zauważalny jest znaczny wzrost środków wypłaconych na wynagrodzenia dla uczestników Centrum Integracji Społecznej o 160,4 tys. zł. Centrum może realizować działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym. Działalność CIS-ów obejmuje głównie warsztaty i szkolenia, umożliwiające zdobycie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych, praktyki i staże, a także indywidualne programy zatrudnienia socjalnego, dopasowane do możliwości i umiejętności uczestnika oraz udział w grupach wsparcia, grupach samopomocowych, zajęciach terapeutycznych, umożliwiających zdobywanie praktycznych, „życiowych” umiejętności, ułatwiających rozwiązywanie problemów osobistych i rodzinnych, wzmacniających motywację do zmiany własnego losu i umożliwiających codzienne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Jedyny spadek w wykorzystaniu środków dotyczy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, jednakże wynika ona przede wszystkim z mniejszego limitu jakim dysponował PUP w roku 2023.

Tabela 15. Liczba pracodawców/przedsiębiorców/instytucji uczestniczących w aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Świebodzinie

Lp.	Forma aktywizacji/współpracy	Rok 2022	Rok 2023
1.	Staż	146	91
2.	Roboty publiczne	4	5
3.	Prace interwencyjne	5	10
4.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (tworzenie nowych miejsc pracy)	9	3

5.	Dofinansowanie w DPS i WRiPZ	1	2
6.	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	2	2

Źródło: opracowanie własne

9. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

- a) Projekt pt. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu świebodzińskiego (I)” jest skierowany do osób bezrobotnych pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Świebodzinie, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj:
- osoby do 29 roku życia (w tym osoby, które nie uczestniczyły w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym, nie szkoliły się w okresie ostatnich 4 tygodni ze środków publicznych),
 - osoby długotrwale bezrobotne:
 - poniżej 25 r.ż. – pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 6 miesięcy,
 - powyżej 25 r.ż. – pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy,
 - osoby w wieku 50 lat i więcej,
 - kobiety,
 - osoby z niepełnosprawnościami,
 - osoby o niskich kwalifikacjach.

W 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie zaktywizował w ramach ww. projektu 70 osób bezrobotnych.

Uczestnicy w projekcie zostali objęci kompleksowym wsparciem, a mianowicie:

- usługami rynku pracy (IPD, pośrednictwo pracy),
- stażami,
- bonem na zasiedlenie,
- jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- szkoleniami.

Projekt pt. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu świebodzińskiego (I)” po realizacji stawiał wymóg konieczności uzyskania efektywności zatrudnieniowej zgodnie z następującymi warunkami:

- w przypadku stosunku pracy - zatrudnienie na okres co najmniej jednego miesiąca oraz w co najmniej połowie etatu,
- samozatrudnienie – prowadzenie działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy następujących po dacie zakończenia udziału w projekcie (pod uwagę brana jest data rozpoczęcia działalności gospodarczej).

Uczestnicy projektu zostali objęci kompleksowym wsparciem:

- usługami rynku pracy (IPD, pośrednictwo pracy),
- stażami,
- jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia.

Projekt wdrażany był od października 2023 r. Jego realizacja zakończy się 31.03.2025 roku.

Tabela 16. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w 2023 r.

„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu świebodzińskiego (I)” Działanie 6.1 Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027		
Staż	57	138 421,49 zł
Bon na zasiedlenie	6	48 000,00 zł
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	6	95 825,85 zł
Szkolenia	1	9 850,96 zł
Ogółem	70	292 098,30 zł

Źródło: opracowanie własne

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (**KFS**) jest instrumentem rynku pracy wprowadzonym w 2014 r. Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy, na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Adresowany jest zarówno do pracowników jak i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy został powołany z myślą o pracodawcach w celu:

- zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki,
- podnoszenia potencjału kadrowego firm,
- dostosowania kwalifikacji i kompetencji pracowników do wymagań nowoczesnej gospodarki rynkowej,
- wzrostu kompetencji i rozwoju zawodowego pracodawców,
- kreowania społeczeństwa opartego na wiedzy i nowoczesnych technologiach.

Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

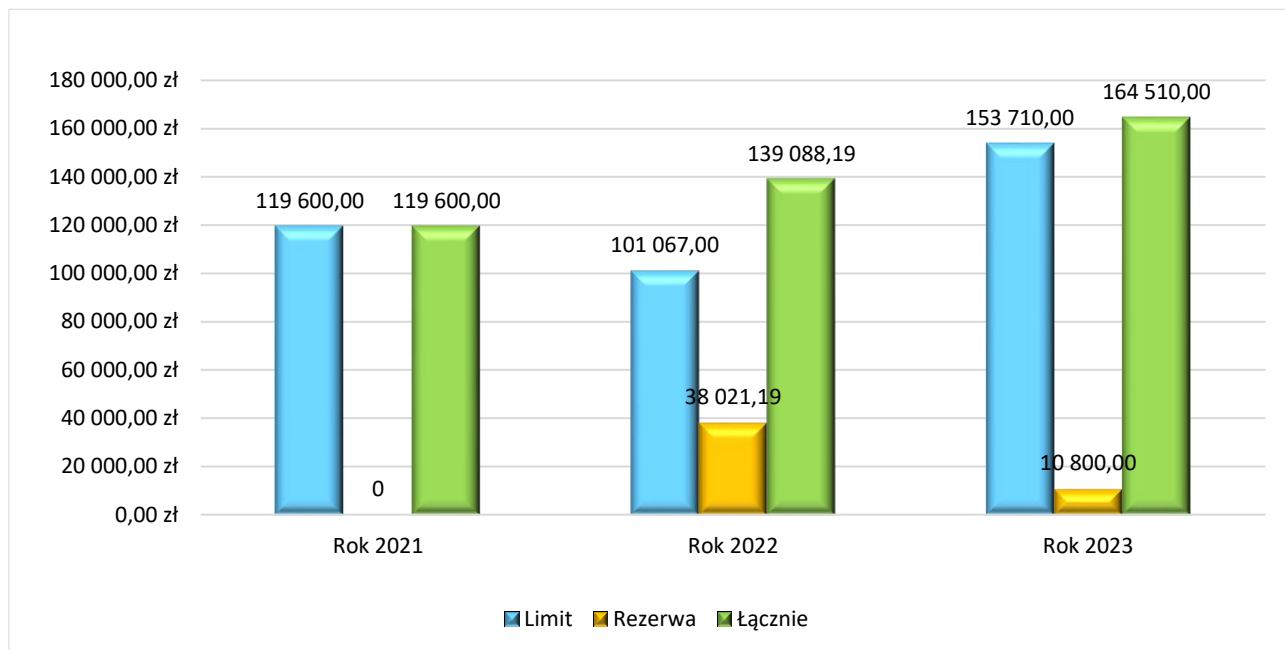
W 2023 r. ogółem otrzymaliśmy środki KFS w wysokości 164 510,00 zł, w tym w ramach limitu KFS 153 710,00 zł, a w ramach rezerwy KFS 10 800,00 zł.

Tabela 17. Posiadane środki KFS w latach 2021-2023 (kwoty w zł)

Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
Limit	Rezerwa	Limit	Rezerwa	Limit	Rezerwa
119 600,00	0,00	101 067,00	38 021,19	153 710,00	10 800,00

Źródło: opracowanie własne

Wykres 8. Środki KFS

Źródło: opracowanie własne

W roku 2021 zgodnie z obowiązującymi w tamtym czasie przepisami pozyskanie środków KFS z rezerwy było możliwe dopiero po wykorzystaniu całości otrzymanego limitu.

Na dzień 31.12.2023 r. do tut. Urzędu wpłynęło ogółem **27 wniosków pracodawców** o przyznanie środków z KFS, z tego 17 wniosków zostało rozpatrzone pozytywnie, a 10 wniosków pozostało bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne (brak wymaganych załączników, niespełnianie wyznaczonych priorytetów KFS na 2023 rok) oraz z powodu rezygnacji pracodawcy. W roku 2023 z kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS skorzystały **64 osoby**, w tym 41 kobiet, z tego **5 pracodawców i 59 pracowników**. Z przyznanych środków KFS ogółem wydatkowano 163 910,00 zł.

Środki KFS zostały przeznaczone na kształcenie ustawiczne o tematyce:

- rachunkowość, księgowość,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami,
- technika i handel artykułami technicznymi w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów,
- informatyka i wykorzystanie komputerów,
- opieka zdrowotna,
- opieka społeczna,
- usługi gastronomiczne,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne,
- usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy.

11. Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców na terenie powiatu świebodzińskiego

a) zezwolenie na pracę sezonową

Od 2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie wydaje zezwolenia na pracę sezonową (typ S). Zezwolenie to dotyczy cudzoziemców wykonujących pracę w ramach działalności uznanych za sezonowe, określonych w rozporządzeniu wykonawczym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka.

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi. Zezwolenie na

pracę jest wydawane na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi i czas określony, który nie może być dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka, w ramach działalności uznanych za sezonowe, określonych w rozporządzeniu wykonawczym (Dz.U.2019.1845) Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie podklas działalności według klasyfikacji PKD, w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca.

Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, informacje dotyczące powierzenia pracy sezonowej cudzoziemcowi, informacje dotyczące cudzoziemca, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informacje dotyczące pracy sezonowej oferowanej cudzoziemcowi.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, składając wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, dołącza do wniosku:

- kopię wszystkich wypełnionych stron z ważnego dokumentu podróży cudzoziemca, którego dotyczy wniosek a w przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania – kopię innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca; natomiast jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca,
- kopię ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, gdy cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- dowód wpłaty w wysokości 30 zł,
- dokument sporządzony przez pracodawcę użytkownika, potwierdzający uzgodnienie w zakresie skierowania cudzoziemca przez agencję pracy tymczasowej – w przypadku gdy podmiotem powierzającym pracę jest ta agencja,
- informację starosty wydaną nie wcześniej niż 180 dni przed dniem złożenia wniosku, a w przypadkach uzasadnionych przez starostę – 90 dni przed dniem złożenia wniosku, jeżeli jest ona wymagana,
- dokumenty potwierdzające spełnienie przez cudzoziemca wymagań stawianych kandydatom do pracy przez podmiot powierzający wykonywanie pracy, określonych w informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy – w przypadku gdy informacja starosty była wymagana,
- dokumenty potwierdzające powierzenie pracy cudzoziemcowi, którego dotyczy wniosek, zgodnie z zezwoleniem na pracę sezonową przynajmniej jeden raz w ciągu 5 ostatnich lat – w przypadku gdy wnioskodawca występuje o wpisanie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej na okresy przypadające w ciągu 2 lub 3 kolejnych lat kalendarzowych,
- dokumenty potwierdzające, że podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie zalega z uiszczeniem zaliczek na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie społeczne, jeżeli były wymagane w związku z pracą wykonywaną przez danego cudzoziemca.

Postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej różni się w zależności od tego, **czy cudzoziemiec jest już w Polsce i posiada tytuł pobytowy umożliwiający wykonywanie pracy w Polsce**, np. wizę, z wyjątkiem wiz wydanych w celach: turystycznym (01), korzystania z ochrony czasowej (20) lub przyjazdu ze względów humanitarnych (21), **czy dopiero będzie ubiegał się o wjazd do Polski** - na podstawie wizy w celu wykonywania pracy sezonowej bądź w ramach ruchu bezwizowego w związku z pracą sezonową.

W sytuacji, gdy cudzoziemiec jest już w Polsce: starosta weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie albo odmawia wydania zezwolenia. Wniosek powinien zostać załatwiony w terminie do 7 dni lub do 30 dni, jeśli wymagane jest postępowanie wyjaśniające.

W sytuacji gdy cudzoziemiec będzie dopiero starał się o wjazd do Polski w celu pracy sezonowej, starosta weryfikuje wniosek i wpisuje go do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej lub odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową.

Wpisując wniosek do ewidencji, starosta wydaje podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Podmiot powierzający wykonywanie pracy przekazuje cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku, o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Zaświadczenie to służy jako podstawa do wydania wizy w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu na terytorium RP.

Po przyjeździe cudzoziemca pracodawca informuje powiatowy urząd pracy o tym fakcie, przedstawia kopię paszportu cudzoziemca oraz podaje jego adres zamieszkania na terytorium RP. Po spełnieniu ww. obowiązku starosta wydaje zezwolenie na pracę sezonową.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową został wpisany do ewidencji wniosków, o której mowa w ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2023 poz. 735 t. j.), **postępowanie w tej sprawie ulega umorzeniu z mocy prawa**, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy nie przedstawił kopii ważnego dokumentu uprawniającego cudzoziemca do pobytu na terytorium RP.

- 1) po upływie 120 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków,
- 2) w dniu upływu terminu zakończenia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków,
- 3) w dniu 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym cudzoziemiec miał wykonywać pracę. Jeżeli postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę uległo umorzeniu, wpis do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej ulega unieważnieniu z mocy prawa.

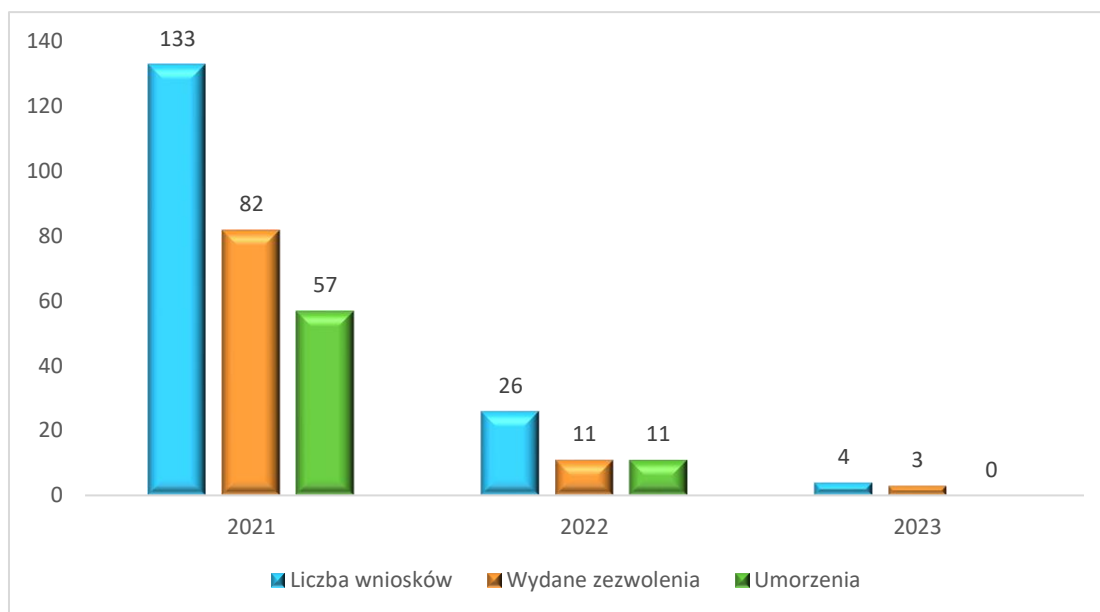
W przypadku cudzoziemca, który wjechał na terytorium RP na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej, okres ważności zezwolenia na pracę sezonową jest liczony **od dnia pierwszego wjazdu cudzoziemca do strefy Schengen**.

W przypadku cudzoziemców, którzy wjechali **w celu innym niż praca sezonowa** zezwolenie może być wydane na okres legalnego pobytu **nie dłuższy niż 9 miesięcy. Okres ten liczony jest łącznie z okresami wskazanymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca**.

Cudzoziemiec może pracować w trakcie oczekiwania na zezwolenie na pracę sezonową, czyli po poinformowaniu urzędu przez podmiot o przyjeździe cudzoziemca. Praca musi jednak być wykonywana na warunkach określonych w zaświadczeniu wydanym wcześniej przez urząd.

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyjął **4 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca** na terytorium RP, i jest to o 22 wniosków mniej w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 9. Zezwolenia na pracę sezonową w powiecie świebodzińskim

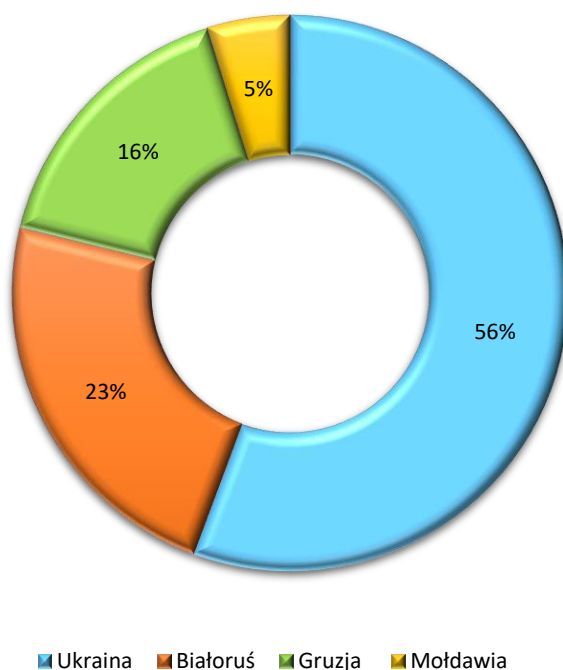
Źródło: dane statystyczne MRPIPS

b) oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi:

Wprowadzona została również **nowa formuła oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**.

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Ukrainy oraz Mołdawii mogą podejmować pracę na podstawie **oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w okresie nie przekraczającym 24 miesiące.

Wykres 10. Procentowy udział narodowości, dla których zostały wpisane oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy w 2023r.

Źródło: opracowanie własne

Zatrudnienie odbywa się na podstawie ww. oświadczenia złożonego przez pracodawcę lub agencję pracy tymczasowej w **Urzędzie właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce stałego pobytu podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.**

Wysokość wynagrodzenia cudzoziemca nie może być niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

W oświadczeniu pracodawca podaje informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, informacje dotyczące cudzoziemca, dane dotyczące pracy oferowanej cudzoziemcowi, dane dotyczące pracodawcy użytkownika, jeżeli oświadczenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, składając oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu wpisu do ewidencji oświadczeń, dołącza do oświadczenia:

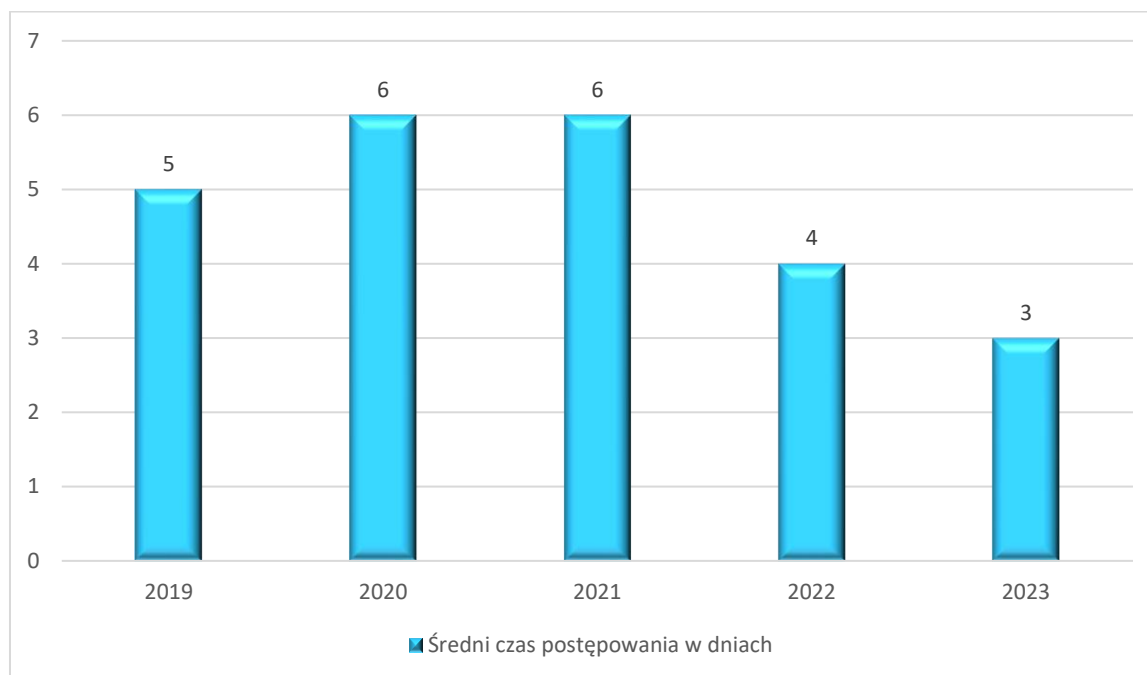
- kopię wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu podróży cudzoziemca, którego dotyczy wniosek, a w przypadku gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania – kopię innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość; natomiast jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca,
- dowód wpłaty w wysokości 100 zł.

W sprawach niewymagających postępowania wyjaśniającego powiatowy urząd pracy wpisuje oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń albo starosta odmawia w drodze decyzji wpisania oświadczenia do ewidencji oświadczeń nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania oświadczenia, a w sprawach wymagających postępowania wyjaśniającego – nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, pisemnie powiadamia właściwy powiatowy urząd pracy o:

Podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca (w terminie 7 dni od planowanej daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu).

Wykres 11. Czas trwania postępowania dotyczącego wpisania oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Źródło: dane statystyczne MRPiPS

Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w tut. Urzędzie wpisano do ewidencji 988 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców.

Tabela 18. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców w 2023 r.

Lp.	Nazwa podmiotu powierzającego wykonywanie pracy	Liczba oświadczeń
1.	KOIMEX S.A.	409
2.	GOWORK'S Sp. z o.o.	105
3.	WORK VISION GROUP Sp. z o.o.	74
4.	CEVA LOGISTICS CFS FULFILMENT Sp. z o.o.	46
5.	ADIENT POLAND Sp. z o.o.	29
6.	3M TRANS Sp. z o.o.	20
7.	DERTRANS Sp.J.	20
8.	ROTOMETAL DBN Sp. z o.o.	19
9.	NIERUCHOMOŚCI ROMB S.A.	17
10.	ARTLOG ARTUR BERESNIEWICZ	15
11.	GRADINAMAX Sp. z o.o.	10
12.	PAWEŁ Przybyszewski specjalistyczne doczyszczanie	10
13.	OMEGA HANDEL Sp. z o.o. S.K.	9
14.	EURO-BOX Sp. z o.o.	7
15.	RZEŹNICTWO ZYGUŁA ZBĄSZYNEK Sp. z o.o. S.K.	7
16.	ERA-CARGO Sp. z o.o.	6
17.	ZAKŁAD PRODUKCYJNO-HANDLOWY ANDRZEJ DĘBSKI	6
18.	P-SYSTEM Paweł Picheta	6
19.	OKSUZ Emrah Öksüz	5

20.	MWORK Sp. z o.o.	5
21.	EUROCARS Sp. z o.o.	5
22.	SOS Sp. z o.o.	5
23.	PPHU PAULO Sp. z o.o.	5
24.	FACHMAN FIRMA INŻYNIERSKA Sp. z o.o.	5
25.	PHU Lesław Adamczyk	4
26.	GLOBAL WINDOW Sp. z o.o.	4
27.	Rafał Szymaniak Global Trading & Transport	3
28.	PPHU ARTEX	3
29.	FIGARO Magdalena Piotrowska	3
30.	DHS EXPRESS Sp. z o.o.	3
31.	MALINA Sp. z o.o.	3
32.	YAUHENI ZMACHYNSKI	3
33.	USŁUGI OGÓLNOBUDOWLANE Damian Piechocki	3
34.	DEMEX Sp. z o.o.	2
35.	POLMAX S.A. S.K.A.	2
36.	LUMBERG POLSKA SP. Z O.O. SP. K.	2
37.	NEST-LOGISTIK Sp. z o.o.	2
38.	SANDERN Łukasz Piasecki	2
39.	TRANSPORT SKRZYPKOWSCY SEBASTIAN SKRZYPKOWSKI	2
40.	SKY Liner K. HORODYSKA	2
41.	"AMS" Elektronik spółka cywilna	2
42.	OBIS TRANS Sp. z o.o.	2
43.	ARTAMUS LUCYNA MUSIK	2
44.	ÖKSÜZ" Sp. z o.o.	2
45.	SARAY TAYFUN POLAT	2
46.	FORTUNA Sp. z o.o.	2
47.	PIRANIA Sp.z o.o.	2
48.	Seco/Warwick Services Sp. z o.o.	2
49.	Starosta Klaudia	2
50.	MHS II/ HYDRULIKA SIŁOWA Elżbieta Mikulska	2
51.	GALA NR 1" KRYSTIAN GAŁA	2
52.	Custom Partnership Ruslan Holub	2
53.	FUNDACJA "JA I TY"	2
54.	Jasiek Polska Sp. z o.o.	2
55.	PPHU "MARTEX" MARZENA DURAJ	2
56.	PPHU PROM S.C I&Z SASIM, D&J SIMACHI	1
57.	KAVKAZ ANNA KOROLKIEWICZ	1
58.	Piekarnia Balcewicz Maria Balcewicz	1
59.	Pedro Trans Piotr Ciećwiera	1
60.	BART - BUD Piotr Pieczyński	1
61.	Spółdzielnia Socjalna Aqua Brunnen	1
62.	MORA-TERM s.c. Eryk Makowski, Artur Fraszko	1
63.	Mirosława Mazurek-Paszkiewicz Centrum Medyczne Nowa 5	1
64.	Teresa Kluj-Górawska HOTEL BELWEDER	1
65.	Stardom Łukasz Starosta	1
66.	LUX-TOM Łukasz Pentek	1

67.	WELENERG Krzysztof Welyczko	1
68.	REMONTOWNIA ŚWIEBODZIN TOMASZ PIOTROWSKI	1
69.	Daniel Roguszka Usługi Ogólnobudowlane	1
70.	FURNMASTER SP. Z O.O.	1
71.	TAFTEC SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1
72.	ANDY WILIMZIG	1
73.	PPUH "ESKO" Edward Skrzyniarz	1
74.	CENTRUM ZDROWIA I URODY KLEOPATRA MARLENA SPYCHAŁA	1
75.	FORTUNA OLHA ZOZULIA	1
76.	JTS-CNC Sp. z o.o.	1
77.	Zakład Handlowo-Usługowy " ELEKTRYK" Robert Cygański	1
78.	P.W. Chorążyczewscy Małgorzata Chorążyczewska	1
79.	POSTĘP SPÓŁKA AKCYJNA	1
80.	Hotel SEN Aneta Żyża-Osowiec	1
81.	V.S.Trans Sp z o.o.	1
82.	Przedsiębiorstwo PHU Józef Lecznier Świebodzin	1
83.	Sklep Rybny - Smażalnia Teresa Rapacewicz	1
84.	ASBUD sp. z o.o. sp. k.	1
85.	TRANSPORT CIĘŻAROWY ZBIGNIEW CIEĆWIERA	1
86.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe Andrzej Stysiak	1
87.	Salon Kosmetyczny MAGIC Yuliia Vizhanska	1
88.	eMB Marek Baszuro	1
89.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Fryderyka Chopina	1
90.	Wiesław Barcewicz BRUNATNI 2	1
91.	ART INWEST Artur Pityński	1

Źródło: opracowanie własne

b) Informacja starosty na temat możliwość zaspakajania potrzeb kadrowych

W tym celu pracodawca składa do powiatowego urzędu pracy:

- wniosek o wydanie informacji przez starostę właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy,
- ofertę pracy na stanowisko zgodne z potrzebami kadrowymi pracodawcy,
- może dodatkowo uzasadnić celowości stawianych wymagań wobec kandydatów.

Natomiast Wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli:

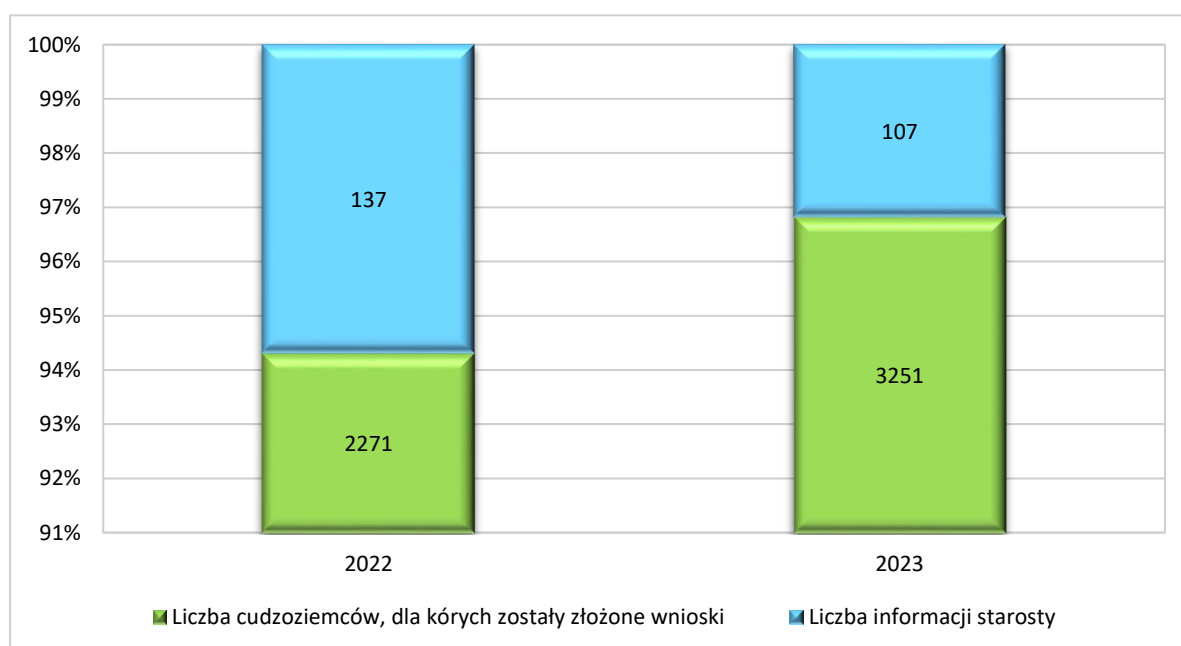
- wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku,
- wysokość wynagrodzenia miesięcznego nie będzie niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi dołączy do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę informację starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy.

Powiatowy Urząd Pracy w imieniu Starosty wydaje informację w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku braku kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach,
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku zorganizowania rekrutacji wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyjął **107** wniosków dla **3251** cudzoziemców o **wydanie informacji starosty** na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących, porównywalnie o 30 wniosków mniej do roku 2022, oraz dla 980 cudzoziemców więcej.

Wykres 12. Informacja Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych

Źródło: opracowanie własne

Zatrudnianie obywateli Ukrainy

Pracodawca może zatrudniać obywateli Ukrainy (przybyłych po 24 lutego 2022 r. oraz wszystkich innych legalnie przebywających w Polsce) na podstawie **powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy** (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Dz.U. z 2023 poz.103).

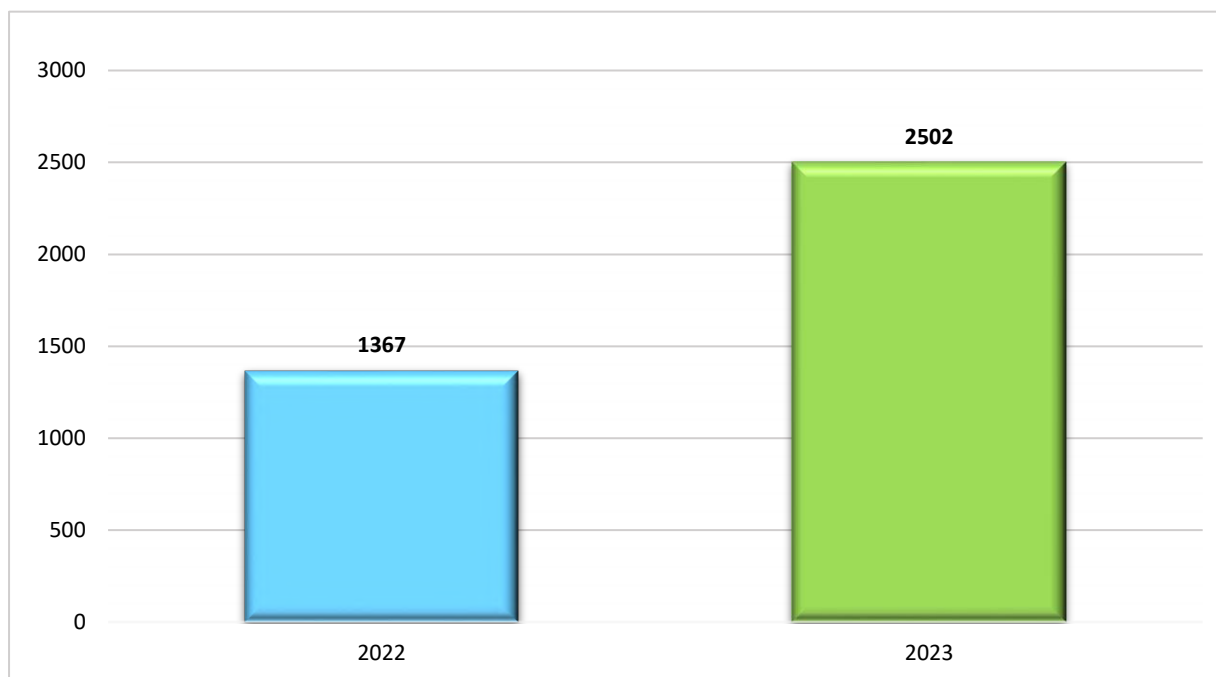
Powiadomienie pracodawca składa wyłącznie przez portal **praca.gov.pl** w terminie **14** dni od dnia podjęcia pracy przez cudzoziemca.

Złożenie powiadomienia o podjęciu pracy przez obywatela nie podlega opłacie.

Wyjazd z terytorium RP na okres powyżej 30 dni pozbawia obywatela Ukrainy uprawnień wynikających ze specustawy.

Na dzień 31.12.2023 r. tutejszy Urząd przyjął **2502** powiadomień.

Wykres 13. Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy w latach 2022-2023

Źródło: opracowanie własne

12. Zasady funkcjonowania i realizacji zadań przez PSZ ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania PUP w Świebodzinie

Struktura organizacyjna polskich PSZ oparta jest na podejściu trójstopniowym. Na poziomie krajowym Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (nazwa zmieniona rozporządzeniem Rady Ministrów z 16 grudnia 2023 r. z „Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej” na „Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej” od dnia 13 grudnia 2023 r.) przygotowuje polityki i akty prawne oraz koordynuje krajową politykę rynku pracy, chociaż odpowiedzialność za wdrażanie polityk regionalnych i lokalnych spoczywa na poziomie regionalnym (wojewódzkim) i lokalnym (powiatowym). Na poziomie regionalnym 16 biur (wojewódzkie urzędy pracy) koordynują regionalną politykę rynku pracy i zarządzają budżetem Funduszu Pracy dla swojego regionu. Na poziomie lokalnym powiatów 340 biur lokalnych (powiatowe urzędy pracy) zapewniają bezpośrednie wsparcie osobom poszukującym pracy i pracodawcom, w tym wypłatę świadczeń i realizację Aktywnych Polityk Rynku Pracy (APRP).

Powiatowy Urząd Pracy stoi przed wyzwaniem związanym z dynamicznie zmieniającą się sytuacją na rynku pracy. Mając do dyspozycji ograniczone środki finansowe Urząd musi planować pomoc kierowaną do osób zarejestrowanych w taki sposób, aby optymalnie wykorzystać i właściwie adresować dostępne formy pomocy. Pomoc ta, powinna być dostosowana do indywidualnych potrzeb osoby zarejestrowanej w celu wejścia lub powrotu bezrobotnego na rynek pracy przez doradcę klienta.

Zarówno dla tut. Urzędu jak i całej struktury PSZ kluczowymi celami są:

- osiągnięcie pełnego i produktywnego zatrudnienia,
- rozwój zasobów ludzkich,
- tworzenie wysokiej jakości pracy,
- wzmocnienie integracji i solidarności społecznej,
- zwiększenie mobilności na rynku pracy,

- świadczenie pośrednictwa pracy wszystkim zainteresowanym (także tym, którzy chcą obecną pracę zmienić).

Publiczne Służby Zatrudnienia ulegają ciągłym przeobrażeniom, w ostatnim okresie wśród najistotniejszych zmian należy wskazać przeobrażenia w obszarze usług cyfrowych poprzez wdrożenie aplikacji mobilnej (ePraca), która umożliwia mobilny dostęp osób poszukujących pracy do centralnej bazy ofert pracy. Zawiera ona takie funkcje jak filtrowanie, automatyczne powiadomienia i bezpośredni kontakt telefoniczny.

Schemat współpracy urzędu pracy z osobą zarejestrowaną

Funkcja doradcy klienta może być powierzona dla zatrudnionych pracowników na jednym z czterech stanowisk, tzn.: pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista ds. rozwoju zawodowego lub specjalista ds. programów.

Do zadań doradcy klienta należy:

- 1) stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie
- 2) stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie w szczególności ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach

pośrednictwa pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

Doradca klienta, który opiekuje się bezrobotnym lub poszukującym pracy, zwanym dalej „klientem indywidualnym”, realizuje w szczególności następujące rodzaje zadań:

- 1) *ustala potrzeby klienta* – nawiązuje kontakt z klientem, pozyskuje informacje o jego sytuacji zawodowej (doświadczenie, kompetencje, bariery uniemożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy etc.), analizuje zgłaszane przez klienta potrzeby, analizuje sytuację na rynku pracy pod kątem potrzeb i możliwości klienta;
- 2) *informuje o formach pomocy*, które mogą być zastosowane w przypadku bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 3) *ustala warunki współpracy* – ustala wspólnie z klientem zasady współpracy; w przypadku bezrobotnego obowiązkowo przygotowany jest IPD, zaś przypadku poszukującego pracy, jeśli wspólnie z klientem uznają to za celowe również może zostać przygotowany IPD; bada możliwości realizacji form pomocy odpowiadających potrzebom klienta oraz ustala z innymi pracownikami urzędu pracy lub pracownikami innych instytucji terminy udzielenia klientowi pomocy;
- 4) *realizuje zadania związane z udzielaniem klientowi pomocy* – wykonuje przewidziane dla niego w ramach współpracy z klientem zadania oraz kieruje klienta do odpowiednich pracowników urzędu pracy lub innych instytucji. Jeśli w ramach współpracy z klientem przewidziana jest realizacja Indywidualnego Planu Działania na bieżąco monitoruje jego przebieg; ocenia potrzebę zastosowania innych sposobów i form pomocy, które mogą w skuteczny sposób pomóc klientowi w wejściu lub powrocie na rynek pracy i dokonuje stosownych zmian w IPD zawsze, gdy wymaga tego sytuacja;
- 5) *aktualizuje informacje w karcie rejestracyjnej* – odnotowuje działania własne i dokumentuje działania klienta, wszystkie zmiany dotyczące wcześniej ustalonych z klientem zasad współpracy, IPD.

Doradca klienta, który stale współpracuje z pracodawcą lub innym podmiotem do którego mają zastosowanie przepisy ustawy stosowane do pracodawców zwany dalej „klientem instytucjonalnym” realizuje w szczególności następujące zadania:

- 1) *ustala potrzeby klienta* – nawiązuje kontakt z klientem, pozyskuje informacje o jego sytuacji i potrzebach, w szczególności o możliwościach zatrudnienia nowych pracowników (w tym w formie zatrudnienia subsydiowanego), miejscach stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych oraz o wymaganych od kandydatów do pracy kwalifikacjach, uprawnieniach czy umiejętnościach;
- 2) *informuje o możliwej pomocy* ze strony urzędu pracy (prezentuje klientowi wszystkie formy wsparcia przewidziane ustawą, które mogą mieć zastosowanie w jego przypadku);
- 3) *ustala warunki współpracy* – ustala wspólnie z klientem zasady współpracy, w tym częstotliwość i formy kontaktów, osoby upoważnione do stałych kontaktów, ustala ogólne warunki kierowania bezrobotnych do pracodawców, którzy zgłosili ofertę pracy; na bieżąco ustala z innymi pracownikami urzędu pracy możliwość udzielenia innej pomocy oczekiwanej przez klienta (np. możliwość organizacji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, otrzymania wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, przeszkolenia bezrobotnych zgodnie z potrzebami pracodawcy);
- 4) *realizuje zadania związane z udzielaniem klientowi pomocy* – przyjmuje na bieżąco oferty pracy, w razie potrzeby pomaga klientowi w trakcie składania ofert pracy np. w uzupełnieniu wszystkich wymaganych przepisami informacji, wyjaśnia ewentualne wątpliwości klienta, wprowadza oferty pracy do systemu SYRIUSZ^{Std}, upowszechnia je w CBOP oraz w inny sposób przewidziany przepisami, organizuje dla klienta giełdy pracy, zaprasza do udziału w targach pracy oraz ułatwia dostęp do innych form pomocy określonych w ustawie, np. umawia terminy spotkań;

- 5) *prowadzi dokumentację w zakresie współpracy z klientem* – zakłada kartę pracodawcy; na bieżąco aktualizuje dane klienta i w zakresie działań własnych uzupełnia kartę.

Cyfryzacja gospodarki i społeczeństwa jest jednym z najbardziej dynamicznych zjawisk zachodzących na całym świecie od ostatnich kilkunastu lat. Niemalże wszystkie obszary życia ulegają przekształceniom poprzez postępujący proces cyfryzacji.

W codziennym życiu – zwłaszcza w pracy, edukacji, urzędzie, służbie zdrowia – doświadczamy intensywnego rozwoju technologii cyfrowych. Z łatwością można więc stwierdzić, że wzrasta potrzeba posiadania i sprawnego posługiwania się umiejętnościami cyfrowymi.

Czym są owe kompetencje cyfrowe? Kompetencje cyfrowe, obok czytania, pisania, umiejętności matematycznych i językowych, stanowią zespół fundamentalnych umiejętności współczesnego człowieka.

W maju 2018 roku Rada Europejska zdefiniowała kompetencje cyfrowe jako obejmujące „pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie”.

Kompetencje cyfrowe obejmują m.in.:

- umiejętność korzystania z informacji i danych,
- komunikowanie się i współpracę,
- umiejętność korzystania z mediów,
- tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie),
- bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem),
- kwestie dotyczące własności intelektualnej,
- rozwiązywanie problemów,
- krytyczne myślenie.

Warto wspomnieć, że w 2013 roku Komisja Europejska opublikowała, a w kolejnych latach zaktualizowała, europejską ramę kompetencji cyfrowych dla obywateli, która ma stanowić ramę referencyjną określającą, co oznacza posiadanie kompetencji cyfrowych. Rama, znana również pod skrótową nazwą DigComp, wprowadziła też jednolite nazewnictwo używane we wszystkich państwach członkowskich.

Obecne działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy w zakresie kompetencji cyfrowych wśród osób do 30 roku życia, tj. przeprowadzanie badań ankietowych dotyczących poziomu umiejętności cyfrowych, są wynikiem zalecenia Rady UE z dnia 30 października 2020 roku w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży (GdM). Przesłanką do wydania tego zalecenia była potrzeba dostosowania kierunków wsparcia osób młodych na rynku pracy do aktualnych wyzwań społeczno-gospodarczych. Jednym z elementów zalecenia jest bowiem ocena umiejętności cyfrowych i zapewnienie, że w przypadku stwierdzenia występowania braków, młodzi ludzie będą mieli możliwość ich uzupełnienia poprzez uczestnictwo w szkoleniu podnoszącym kompetencje cyfrowe.

Indywidualny Plan Działania (IPD) jest przygotowany przez doradcę klienta przy udziale osoby zarejestrowanej w urzędzie i musi być przygotowany nie później niż 60 dni od dnia zarejestrowania osoby.

Indywidualny Plan Działania zawiera:

- działania, które na rzecz osoby bezrobotnej wykona urząd pracy,
- działania, które osoba bezrobotna będzie realizować samodzielnie,
- terminy realizacji poszczególnych działań,
- formę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy,

- termin i warunki zakończenia realizacji IPD.

Indywidualny Plan Działania może być modyfikowany w trakcie realizacji, jeśli wystąpi zmiana dotycząca sytuacji osoby zarejestrowanej.

Urząd pracy w trakcie realizacji Indywidualnego Planu Działania co najmniej raz na 60 dni kontaktuje się z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy w celu przedstawienia odpowiedniej pracy lub innej propozycji aktywizacji zawodowej.

Spis wykresów

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2023	19
Wykres 2. Stopa bezrobocia powiatu, województwa lubuskiego i kraju w latach 2021-2023	20
Wykres 3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim	23
Wykres 4. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy	24
Wykres 5. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych	25
Wykres 6. Struktura osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia	26
Wykres 7. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	27
Wykres 8. Środki KFS.....	34
Wykres 9. Zezwolenia na pracę sezonową w powiecie świebodzińskim	37
Wykres 10. Procentowy udział narodowości, dla których zostały wpisane oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy w 2023r.	37
Wykres 11. Czas trwania postępowania dotyczącego wpisania oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.....	39
Wykres 12. Informacja Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych	42
Wykres 13. Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy w latach 2022-2023	43

Spis tabel

Tabela 1. Liczba osób zamieszkałych w powiecie świebodzińskim	17
Tabela 2. Stan osób bezrobotnych i procentowy udział bezrobocia w poszczególnych gminach	19
Tabela 3. Informacja o stanie bezrobocia w powiatach województwa lubuskiego	20
Tabela 4. Informacja o stanie bezrobocia w powiecie świebodzińskim	21
Tabela 5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim	22
Tabela 6. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy	23
Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych	25
Tabela 8. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia.....	26
Tabela 9. Struktura osób zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy.....	27
Tabela 10. Działania pośrednictwa pracy oraz aktywizacja osób bezrobotnych	28
Tabela 11. Pozostałe aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2021-2023	29
Tabela 12. Wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2023 r.	29
Tabela 13. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych w 2022 i 2023 r.	30
Tabela 14. Wykorzystanie przyznanych środków przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzińsku w latach 2021-2023.....	31

Tabela 15. Liczba pracodawców/przedsiębiorców/instytucji uczestniczących w aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Świebodzinie.....	31
Tabela 16. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w 2023 r.	33
Tabela 17. Posiadane środki KFS w latach 2021-2023 (kwoty w zł)	33
Tabela 18. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców w 2023 r.....	39